

ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตาม
พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

Factors Effecting the Implementation Achievement of
Social Services According to Child Protection Law , 2003

อารีนา เลิศแสนพร

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ปีการศึกษา 2552

ชื่อเรื่อง ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546
ผู้วิจัย อารีนา เลิศแสนพร
สถาบัน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ปีที่พิมพ์ 2560
สถานที่พิมพ์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
แหล่งที่เก็บรายงานฉบับสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
จำนวนหน้างานวิจัย 171 หน้า
คำสำคัญ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดบริการสังคม
ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546” เป็นการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ มุ่งศึกษาให้ทราบวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อศึกษาถึงระดับความรู้ ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 (2) เพื่อศึกษาถึงระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (3) เพื่อศึกษาถึงระดับความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 (4) เพื่อศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ และการใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่สร้างขึ้นจากทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน ที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 จำนวน 444 คน วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ให้กลุ่มตัวอย่างตอบสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) และการวิเคราะห์พหุคูณถดถอย (Multiple Regression) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน จำนวน 12 คน ในช่วงเดือน กรกฎาคม 2554 - พฤษภาคม 2555

ผลการวิจัย พบว่า

1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 มีความเห็นต่อระดับความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ของผู้ปฏิบัติหน้าที่โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด จำแนกและเรียงลำดับดังนี้ (1) ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ (2) ด้านความรู้และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และ (3) ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่

2) ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 มีความเห็นต่อปัจจัยด้านคุณธรรม และจริยธรรม อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด และปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ จำแนกและเรียงลำดับดังนี้ (1) ด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน (2) ด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน (3) ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน (4) ด้านการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน

3) ผลการทดสอบสมมุติฐานที่ 1 พบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ที่มีเพศ อาชีพ และการใช้ พรบ. มีผลต่อระดับความเห็นต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 แตกต่างกัน

4) ผลการทดสอบสมมุติฐานที่ 2 พบว่า ตัวแปรอิสระคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ที่สูงสุด ระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่มีอิทธิพลเชิงบวกกับความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 เรียงตามลำดับได้ดังนี้ (1) ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ (2) ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ และ (3) ด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์

ผลที่น่าสนใจของการวิจัยเชิงคุณภาพในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การใช้ความเมตตาเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติกับเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งที่ดี หากผู้ใช้มีแต่ความเมตตาโดยขาดหลักวิชาชีพ หรือไม่มีความเข้าใจต่อเด็กตามพัฒนาการ หรือลักษณะเฉพาะของเด็กแต่ละคน ผลร้ายอาจเกิดขึ้นกับเด็กเสียเอง ดังนั้น จึงต้องใช้ความเมตตาอย่างพึงระวัง ในบริบทพื้นฐานวัฒนธรรมของคนไทยที่เป็นคนมีจิตใจเมตตา หากครอบครัว ชุมชน หรือสังคมเข้าใจปัญหาาร่วมกัน และยอมรับในการให้โอกาสเด็กต่อการปรับพฤติกรรมเชิงบวกในเด็กด้วย ผู้ปฏิบัติหน้าที่กับเด็กเยาวชนต้องมีคุณธรรมประจำใจ มีความเคร่งครัดต่อจรรยาบรรณในวิชาชีพ ทำงานด้วยความศรัทธาในวิชาชีพ ผลงานออกมาในทางที่ดี สังคมให้การยอมรับ ทั้งนี้ความตระหนักและความรับผิดชอบจากภายในของผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นสิ่งสำคัญมากกว่ากฎหมาย และนำไปสู่การเคารพกฎหมาย นอกจากนี้การตีความกฎหมายอย่างแม่นยำควรทำควบคู่กับการสอบข้อเท็จจริง และควรคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดกับเด็ก ปัจจุบันการบังคับใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำงานด้านเด็ก และกฎหมายหลายฉบับจำเป็นที่ผู้ปฏิบัติงาน

จะต้องรู้หลักการ และใช้กฎหมายอย่างแม่นยำ เพราะจะนำไปสู่การเลือกใช้กฎหมายได้อย่างถูกต้อง
เหมาะกับเด็กและเยาวชนในแต่ละกรณี ยิ่งไปกว่านั้น หลักการพื้นฐานในการปฏิบัติต่อเด็ก คือ
ต้องค้นหาข้อเท็จจริงประกอบให้มากที่สุด โดยตระหนักในสภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น ครอบครัว
ชุมชน โรงเรียน เพื่อน หนึ่งในสิทธิขั้นพื้นฐานของหลักสิทธิเด็ก และหลักสิทธิมนุษยชน คือ การรับฟังเด็ก
เป้าหมายสูงสุด คือการยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ปัจจุบันพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546
มีความทันสมัย ทันต่อสถานการณ์ต่างๆ ใช้ได้จริงอย่างแน่นอน ในการช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิ
ภาพเด็กอย่างมีคุณภาพ อย่างไรก็ตามปัญหาไม่ได้อยู่ที่การใช้ได้จริงหรือไม่ แต่ขึ้นอยู่กับการบังคับใช้
กฎหมาย ปัจจุบันการนำกฎหมายไปใช้บังคับยังไม่เป็นไปอย่างก้าวหน้า

Research Title	Factors Effecting the Implementation Achievement of Social Services According to Child Protection Law, 2003
Researcher	Areena Lertsanporn
Institution	Huachiew Chalermprakiet University
Year of Publication	2017
Publisher	Huachiew Chalermprakiet University
Sources	Huachiew Chalermprakiet University
No. of Pages	171 pages
Keywords	Child Protection Law, 2003 Factors Effecting Social Services
Copyright	Huachiew Chalermprakiet University

ABSTRACT

This research “ Factors Effecting the Implementation Achievement of Social Services According to Child Protection Law, 2003 ” is carried out to learn with the following objectives 1) to study the level of knowledge & understanding of the officers in the agencies using Child Protection Law, 2003, 2) to study the level of morals – ethics of the officers in agency who used Child Protection Law, 2003, 3) to study the level of the achievement in social services according to Child Protection Law, 2003, 4) to study the factors of the officers in the agencies using Child Protection Law, 2003 effecting the achievement in social services according to Child Protection Law, 2003. This research method based on both quantitative and qualitative. The questionnaires used in the quantitative tools are composed of theories and concepts concerned. The sampling is 444 officers in agencies who used Child Protection Law, 2003. Data collection is done by mailing questionnaires to the sampling group. Descriptive statistics such as frequency, percentage, mean and standard deviation are used while Inferential statistics such as t-test, one-way ANOVA, Correlation and Multiple Regression are done. The tools used in qualitative research are in-depth interview of twelve officers in the agencies who concerned child and youth welfare protections during July 2011 – May 2012.

The results of research were found as follows:

(1) It was found that the officers in the agencies who used Child Protection Law, 2003 had opinions about the level of achievement in social services according to Child Protection Law, 2003 ; ranging orderly from the highest rank as (1) Behaviors' competencies (2) Knowledge and achievement's competencies (3) Attitude's competencies.

(2) It was found that the officers in agencies who used Child Protection Law, 2003 had opinions in the factors of morals & ethics as the highest and the factors of knowledge & understanding ; ranging orderly from the highest rank as (1) to encourage the child and youth behaviors (2) to encourage mutual cooperation for the child and youth protection (3) to encourage the child and youth welfare protection (4) to encourage the child and youth assistance.

(3) The result of the first hypothesis test found that the factors of sex, career and the used of Child Protection Law, 2003 affecting the level of achievement in social services according to Child Protection Law, 2003.

(4) The result of the second hypothesis test found that the factors of morals & ethics had a highest correlated with Attitude's competencies. The level of morals & ethics of the officers had a positive affecting the level of achievement in social services according to Child Protection Law, 2003 ; ranging from the highest rank as (1) Attitude's competencies (2) Behaviors' competencies and (3) knowledge and achievement's competencies.

The interesting results of the qualitative in this research were found that the basic of using kindness is the best proactive in working with child and youth. However, the officers used kindness without professional principles or didn't understand the stage of child development individually; the bad effect might happen in contradictory. Thus, kindness should be used carefully. In the context of Thai cultures, Thai people are well known with kind in mind. Moreover, the family

community and society should understand the problems altogether and should also grant the opportunity for positive child behavior adjustment to professional code of ethics, the officers must have virtue in their minds, strict, work with confidence in professional principles. In order to have the best outcome and being socially accepted. More importance than the law are the consciousness and the obligation of the officers which will led to law respect. Besides, the accurate law interpretation should be done together with fact finding and consideration on child impact as well. Nowadays, law enforcement is the importance tools therefore the officers must have knowledge about the laws concerned accurately which will cause them to select laws as correctly and suitably for particular case of child and youth. Moreover, the basic principles for working with child and youth are fact findings concerning to their environments for example families, communities, schools and peer groups. One of the basic child rights and human rights is to listen to their voices. The ultimate goal is child and youth center. Nowadays, Child Protection Law, 2003 is still up-to-date, suitable for all society environments, and can be used qualifiedly as well as definitely in helping and protecting child welfare. The problems occurred are not from the law itself, but from the law enforcement which is still not in advance.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546” เป็นการศึกษาผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และเยาวชนที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เพื่อศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจ และระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 โดยผู้วิจัยมุ่งหวังให้การศึกษาครั้งนี้ได้เป็นส่วนหนึ่งของ จุดเปลี่ยนที่สำคัญของการคุ้มครองเด็กไทยอันเป็นมาตรการเชิงบวกในด้านการช่วยเหลือ การสงเคราะห์ และการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก การทำงานกับครอบครัว และกลุ่มทางสังคม ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เป็นแนวทางในการจัดบริการสังคมเพื่อเข้าถึงกลุ่มเด็ก และเยาวชนตามที่กฎหมายได้แสดงเจตนารมณ์ในการคุ้มครองเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กทุกคนที่พึงได้รับการพัฒนาให้เต็มศักยภาพ

การวิจัยนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในฐานะผู้สนับสนุนทุน และให้โอกาสผู้วิจัยดำเนินการวิจัยฉบับนี้ ขอขอบพระคุณคณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้พิจารณางานวิจัยฉบับนี้ และขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ชัตติยา กรรณสูต ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำตลอดเวลาในการทำวิจัย ยิ่งไปกว่านั้นรายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือจากผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และเยาวชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ซึ่งผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานการวิจัยฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีภาระสำคัญยิ่งในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และเยาวชน เนื่องจากเด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติ การพัฒนาคุณภาพของเด็กและเยาวชน จะส่งผลต่อการมีประชากรที่มีคุณภาพ และมีส่วนในการพัฒนาประเทศให้ไปสู่ความเจริญได้ หากงานวิจัยนี้มีข้อผิดพลาดในส่วนใด ผู้วิจัยขอน้อมรับคำแนะนำ เพื่อแก้ไขงานวิจัยให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

ผศ.ดร.อารีนา เลิศแสนพร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ฐ
บทที่ 1	
บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมุติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
บทที่ 2	
เทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	9
2.2 แนวคิดการจัดบริการสังคมกับเด็กและเยาวชน และการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก	13
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ	23
2.4 แนวคิดคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ	26
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับสามารถ	30
2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการวิจัย	39
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	40
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
3.3 การสร้างและตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย	45
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	46
3.5 การวัดค่าตัวแปร และการวิเคราะห์ข้อมูล	46
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	47
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	50
4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	51
ตอนที่ 1	51
ตอนที่ 2	54
ตอนที่ 3	69
ตอนที่ 4	78
ตอนที่ 5	84
4.4 การสรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ (เชิงคุณภาพ)	91

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	103
5.1 สรุปผลการวิจัย	104
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	112
5.3 ข้อเสนอแนะ	126
5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	126
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	127
บรรณานุกรม	128
ภาคผนวก	
ก รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	132
ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจเครื่องมือการวิจัย	134
ค ผลการทดสอบ Reliability	135
ง แบบสอบถาม	143
จ เอกสารรับรอง คณะกรรมการจริยธรรม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	155
ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์ และหนังสือตอบรับอนุญาตให้เก็บข้อมูล	157
ช หนังสือขอความอนุเคราะห์ และหนังสือตอบรับอนุญาตการสอบถาม ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	164
ซ ประวัติย่อผู้วิจัย	171

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 หน่วยงานการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน และผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	40
3.2 ผู้ปฏิบัติหน้าที่ และจำนวนผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการคุ้มครองสวัสดิภาพ เด็กและเยาวชน ที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	41
4.1 ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) คุณลักษณะพื้นฐาน ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	51
4.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผล ตัวแปรด้านคุณธรรม จริยธรรม	55
4.3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผลตัวแปรความรู้ ความเข้าใจ ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน	57
4.4 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผลตัวแปร ความรู้ ความเข้าใจ ด้านการส่งเสริมความประพฤติดีเด็กและเยาวชน	58
4.5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผลตัวแปร ความรู้ความเข้าใจด้านการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน	60
4.6 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผล ตัวแปรความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและ เยาวชนระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชน	61
4.7 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผลตัวแปรด้าน ความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ สมรรถนะด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์	63
4.8 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผล ตัวแปรด้าน ความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่	64
4.9 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผลตัวแปร ด้าน ความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ สมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.10 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และระดับการแปลผลตัวแปร โดยรวมด้านคุณธรรม จริยธรรมและความรู้ความเข้าใจ	67
4.11 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และระดับการแปลผลตัวแปรโดยรวม ด้านความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่	68
4.12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 สมรรถนะด้านความรู้และ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน	69
4.13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็น ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน	72
4.14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 สมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็น ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน	74
4.15 สรุปผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติ หน้าที่กับตัวแปรที่ศึกษา	76
4.16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ กับตัวแปรความสำเร็จในการ จัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	78
4.17 การวิเคราะห์การถดถอยพหุแสดงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการ สังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ด้านความรู้และ การมุ่งผลสัมฤทธิ์	80
4.18 การวิเคราะห์การถดถอยพหุแสดงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการ สังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ด้านพฤติกรรมที่จำเป็น ในการปฏิบัติหน้าที่	81
4.19 การวิเคราะห์การถดถอยพหุแสดงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการ สังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการ ปฏิบัติหน้าที่	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.20 การวิเคราะห์การถดถอยพหุแสดงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 โดยรวม	83
4.21 ปัญหา และแนวทางแก้ไขการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ของผู้ปฏิบัติหน้าที่	84
4.22 ข้อเสนอแนะของผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับประเด็นปัญหา ในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	88
4.23 ข้อเสนอแนะของผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับแนวทางแก้ไขการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	89
5.1 สรุปค่าเฉลี่ยตัวแปร ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	105
5.2 สรุปตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลที่มีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ด้านความรู้และการมุ่งผลสัมฤทธิ์	107
5.3 สรุปตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลที่มีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปร ความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่	107
5.4 สรุปตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลที่มีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปร ความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่	108
5.5 สรุปตัวแปรคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 โดยรวม	109

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่	
2.1 การทำงานกับเด็ก เยาวชนบนฐานคิดเชิงซ้อน	14
2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะและผลการปฏิบัติงานที่ต้องการ	31
2.3 สรุปรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	38

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน คือโครงสร้างประชากร ข้อมูลประชากรไทย จากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ เดือนธันวาคม 2552 มีประชากรทั้งสิ้น 63.5 ล้านคน เป็นเด็กและเยาวชน คือบุคคลที่มีอายุไม่เกินยี่สิบห้าปีบริบูรณ์ จำนวน 22.92 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 36.85 ของประชากรทั้งหมด โดยมีกลุ่มเด็กแรกเกิดถึง 2 ปี ประมาณ 2.30 ล้านคน กลุ่มอายุ 3-5 ปี ประมาณ 2.40 ล้านคน กลุ่มอายุ 6-12 ปี ประมาณ 5.91 ล้านคน กลุ่มอายุ 13 -17 ปี ประมาณ 4.85 ล้านคน และกลุ่มอายุ 18 - 25 ปี ประมาณ 7.46 ล้านคน ทั้งนี้โครงสร้างประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานมีสัดส่วนลดลงอย่างต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากภาวะเจริญพันธ์ของสตรีไทยลดต่ำลงอยู่ที่ 1.6 ในปี 2551 ส่งผลให้สัดส่วนประชากรวัยเด็ก : วัยแรงงาน : ผู้สูงอายุ ลดลงจากร้อยละ 20.5 : 67.6 : 11.9 ในปี 2553 เป็นร้อยละ 18.3 : 66.9 : 14.8 ในปี 2559 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2556 : ออนไลน์) ทำให้ประเทศไทยเผชิญภาวะขาดแคลนกำลังคน ในอนาคตที่อาจส่งผลกระทบต่อผลิตภาพการผลิตของประเทศ ดังจะเห็นได้ว่าประชากรเด็กมีแนวโน้มลดลง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของเด็กและเยาวชน เนื่องจากเด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติ หากได้รับการดูแลที่ดี มีความรู้ จะส่งผลต่อการมีประชากรที่มีคุณภาพ และมีส่วนในการพัฒนาประเทศให้ไปสู่ความเจริญได้ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) มีแนวคิดให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาการจัดการจัดบริการเพื่อเด็กและเยาวชน มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กและเยาวชนในลักษณะองค์รวม คือ การพัฒนาเด็กและเยาวชนอย่างรอบด้าน ครอบคลุมการพัฒนาครอบครัว ชุมชน และการพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรที่เกี่ยวข้องครอบคลุมเด็กและเยาวชนทุกกลุ่ม และในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้ความสำคัญในเรื่องสิทธิเด็ก โดยบัญญัติไว้ในมาตราต่างๆ ดังนี้ มาตรา 4 ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง มาตรา 52 เด็ก และเยาวชน มีสิทธิในการอยู่รอด และได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ตามศักยภาพในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ เด็ก เยาวชน สตรี และบุคคลในครอบครัว มีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากรัฐ ให้ปราศจากการใช้ความรุนแรง และการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม ทั้งมีสิทธิได้รับการบำบัดฟื้นฟู ในกรณีที่มีเหตุดังกล่าว การแทรกแซงและการจำกัดสิทธิของเด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัวจะกระทำมิได้

เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อสงวนและรักษาไว้ซึ่งสถานะของครอบครัวหรือประโยชน์สูงสุดของบุคคลนั้น เด็กและเยาวชน ซึ่งไม่มีผู้ดูแล มีสิทธิได้รับการเลี้ยงดู

และการศึกษาอบรมที่เหมาะสมจากรัฐ มาตรา 80 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ในข้อ (1) คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาระดับมัธยม ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวและชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. 2553 : 5 : 32 : 48)

ดังนั้นเด็กและเยาวชนมีความจำเป็นที่ต้องได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากผู้ใหญ่ในสังคม บุคคลซึ่งสังคมคาดหวังให้มีบทบาทหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก คือ บิดามารดาที่สามารถให้ความเข้าใจ ความรัก และความอบอุ่น ภายในบรรยากาศของครอบครัว บิดามารดาจะเป็นรูปแบบที่ดีในการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กในอนาคต เด็กจะเติบโตเรียนรู้และได้รับการอบรมสั่งสอนจากบิดามารดา และสมาชิกในครอบครัว ซึ่งครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมสถาบันแรกที่มีความสำคัญในการสร้างรากฐานชีวิตของเด็ก แต่ในสภาวะปัจจุบันสภาพเด็กในครอบครัวกำลังประสบปัญหาอันเนื่องมาจากสภาพสังคมไทย มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อันเป็นผลมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ และความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะเศรษฐกิจแบบทุนนิยม การติดต่อสื่อสาร การศึกษา และเทคโนโลยีต่างๆ เป็นต้น ส่งผลกระทบให้ประเทศไทยประสบปัญหาทางสังคมนานาประการ จากข้อมูลโครงการติดตามสภาวะการณ์เด็กและเยาวชนรายจังหวัด หรือโครงการ Child Watch โดยการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในการศึกษาภาพรวมสภาวะการณ์เด็กและเยาวชน 2547-2548 พบว่าด้านภาวะทางสังคมคือ **ภาวะด้านครอบครัว** มีอัตราส่วนการจดทะเบียนสมรสต่อการหย่าร้างเท่ากับ 4.27:1 จำนวนเด็กประภมและมัธยมที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับพ่อแม่ หรือมีพ่อแม่ไม่ครบคิดเป็นร้อยละ 23.58 และ 30.13 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กมัธยมใช้เวลาอยู่บ้านเพื่อนโดยเฉลี่ยถึง 109.98 นาทีต่อวัน และใน**ด้านภาวะด้านความเสี่ยงทางสังคม**พบว่า เด็กประภมเล่นพนันบอล หวยบนดิน ส่ง sms ซิงโซค เป็นครั้งคราวถึงเป็นประจำร้อยละ 6.64 6.25 และ 32.01 ตามลำดับ เด็กมัธยมถึงอุดมศึกษาเล่นพนันบอล หวยบนดิน ส่ง sms ซิงโซค เป็นครั้งคราว ถึงเป็นประจำร้อยละ 17.62 19.69 และ 33.05 ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังพบว่าเด็กมัธยมถึงอุดมศึกษาที่ยอมรับว่าเคยมีเพศสัมพันธ์แล้วมีร้อยละ 16.08 จำนวนเด็กวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 19 ปี ที่มาทำคลอดมีจำนวน 52,008 คน คิดเป็น 391.16 ต่อประชากรแสนคนหรือวันละ 142.49 คนหรือชั่วโมงละ 5.94 คน และมีทารกถูกทอดทิ้งคิดเป็นจำนวน 2.61 ต่อประชากรแสนคน สำหรับ **ภาวะด้านเด็กกระทำความผิด** พบว่า มีเด็กก่อคดีอาชญากรรมจำนวน 32,215 คนคิดเป็น 54.81 ต่อประชากรแสนคนหรือวันละ 88.26 คดีหรือชั่วโมงละ 3.68 คดี และ**ด้านภาวะด้านเด็กถูกละเมิด** พบว่า มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีถูกละเมิดทางเพศ จำนวน 3,825 คน คิดเป็น 6.42

ต่อประชากร แสคนคนหรือ วันละ 10.48 คน และภาวะด้านการจัดระเบียบพื้นที่ทางสังคม พบว่าพื้นที่เสี่ยง (สถานเริงรมย์ต่างๆ) พื้นที่ดี (ลานกีฬา สนามกีฬา ลานกิจกรรม) และร้านอินเทอร์เน็ตในเขตอำเภอเมืองมีจำนวน 29.00 10.93 และ 41.09 ต่อประชากรของจังหวัดแสดคนตามลำดับ (สถาบันรามจิตติ. 2549 : ออนไลน์) นอกจากนี้การศึกษารายงานวิจัย โครงการติดตามสภาวะการณ่เด็กและเยาวชน รายจังหวัด (Child Watch) จังหวัดสมุทรปราการ ปี 2549 ที่พบว่า พฤติกรรมด้านการใช้เวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ ใน 1 วัน มีเด็กทั้งชาย และหญิงใช้เวลาเฉลี่ยในการเล่นเกม (ออนไลน์/เครื่อง) มากที่สุดถึง 367.96 นาที รองลงมา คือ ดูโทรทัศน์/VCD/VDO 358.71 นาที และผลการสำรวจพฤติกรรมในโรงเรียน : ด้านเห็นการเสพติดในโรงเรียน พบว่า เด็กชายและเด็กหญิงส่วนใหญ่อานวนร้อยละ 79 ไม่เคยเห็น การเสพติดในโรงเรียน ส่วนที่พบเห็นเป็นเด็กชายร้อยละ 21.1 และเป็นเด็กหญิงร้อยละ 21 และเด็กที่ตอบแบบสอบถามเกือบทั้งหมด ไม่ยอมเล่าเรื่องอื่นๆ มีเพียงเล่าเรื่องพฤติกรรมสูบบุหรี่เท่านั้น (สถาบันรามจิตติ. 2549 : 149 -150) สอดคล้องกับรายงานการวิจัยเรื่องสถานการณ์ปัญหาสังคมที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสมุทรปราการ ในส่วนประเด็นปัญหาพฤติกรรมไม่เหมาะสมของเด็กและเยาวชน ซึ่งประชาชนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการได้ตระหนักแล้วว่า มีระดับความรุนแรงมาก และอยู่ในเกณฑ์สูง คือ สถานการณ์ปัญหาเด็ก และเยาวชนในชุมชนติดเล่นเกมส์คอมพิวเตอร์ เด็กและเยาวชนในชุมชนชอบสูบบุหรี่/สิ่งเสพติด ในระดับเห็นด้วย อยู่ในเกณฑ์สูง (อารีนา เลิศแสนพร. 2552 : 114)

จะเห็นได้ว่าปัญหาด้านเด็กและเยาวชนเป็นปัญหาที่ควรต้องเร่งแก้ไข และยังมีปัญหาเด็กและเยาวชนที่ถูกทารุณกรรมที่เป็นปัญหาสำคัญอีกปัญหาหนึ่งที่พบอยู่เสมอ คือมีเด็กส่วนหนึ่ง ยังต้องเผชิญกับความโหดร้าย ความทุกข์ทรมานจากการถูกทารุณกรรมโดยบุคคลในครอบครัวเอง หรือบุคคลใกล้ชิด หรือสังคมขาดความเอาใจใส่ดูแลทำให้เด็กต้องเผชิญกับความทุกข์ยากลำบากขาดการพัฒนาที่ถูกต้องไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย นอกจากนี้ ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมที่อยู่รอบตัวเด็กและเยาวชน ประกอบกับความอ่อนแอของสถาบันครอบครัวกลายเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ การใช้สารเสพติด การควบคุมอารมณ์และความรู้สึก พฤติกรรมชอบใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา เป็นต้น รวมทั้งสภาพความทุกข์ยากของเด็กที่พบ ไม่ว่าจะเป็นเด็กที่ถูกนำไปเป็นเครื่องมือแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ เด็กถูกทารุณกรรมทางร่างกายและทางเพศ เด็กขาดการศึกษา เด็กที่มีครอบครัวแตกแยกหรือพ่อแม่ไม่ได้อยู่ร่วมกัน ซึ่งเด็กที่ประสบปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ จะมีผลกระทบที่สำคัญต่อทางร่างกายและจิตใจ ตลอดจนพัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคมของเด็กด้วย และจะมีผลต่อการเจริญเติบโตของเด็กในอนาคตด้วย ซึ่งเด็กเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟูให้สามารถกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขต่อไป ซึ่งในอดีตที่ผ่านมา ก่อนปีพ.ศ.2546 การปฏิบัติงานคุ้มครองเด็กยังไม่มิกฎหมายใดออกมารองรับให้

ความช่วยเหลือเด็ก และเยาวชน มีเพียงการยึดหลักของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งเน้นกรอบแนวคิด และกำหนดมาตรฐานให้แก่รัฐบาลของแต่ละประเทศและประชาคมนานาชาติต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กที่เด็กทุกคนควรจะได้รับการพัฒนาให้เต็มศักยภาพได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานและการคุ้มครองให้พ้นจากการถูกเอาเปรียบของบุคคลและสังคมในอันที่จะทำให้เด็กเจริญเติบโตสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญาเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ โดยสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กควรจะได้รับนั้น ประเทศต่างๆ ทั่วโลกได้ลงนามร่วมเป็นภาคีว่าด้วยการปฏิบัติต่อเด็กภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กขององค์การสหประชาชาติซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2535 มีสาระสำคัญเกี่ยวกับสิทธิพื้นฐาน 4 ประการ คือ 1) สิทธิที่จะมีชีวิต 2) สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา 3) สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง และ 4) สิทธิในการมีส่วนร่วม

ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ออกมา มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2547 เป็นกฎหมายที่กำหนดขั้นตอน วิธีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนในเชิงการคุ้มครองสวัสดิภาพ ของเด็กและเยาวชน โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้เกิดขึ้นจากสถานการณ์ที่การช่วยเหลือเด็กไทยยังมีลักษณะการกระจัดกระจายเป็นไปตามความสนใจ และความสามารถเฉพาะของหน่วยงานที่ทำงาน ด้านเด็ก แม้ว่าหลายองค์กรจะมีการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายแบบหลวม ๆ ในรูป “คณะทำงาน ด้านเด็ก” แต่เนื่องจากแต่ละหน่วยงานต่างมีภารกิจหลักเฉพาะของตน จึงทำให้การขับเคลื่อนในงานด้านเด็ก ยังขาดความเคลื่อนไหวที่เป็นระบบเพียงพอ นัยยะสำคัญที่นำไปสู่การผลักดันให้มีพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กฉบับนี้ คือ สังคมไทยยังไม่มีฐานข้อมูลชัดเจนต่อสถานะเด็กไทยว่าเด็กและเยาวชนอยู่ในสถานะอย่างไร กรณี “ชาวเด็ก” ที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์เป็นกรณีของเด็กจำนวนน้อยที่มีช่องทางเข้าถึงองค์กร บุคคลที่ครอบครัวเด็กคาดหวังว่าจะช่วยเหลือพวกเขาให้ได้รับความเป็นธรรมได้ แต่ความเป็นจริงยังมีเด็กอีกจำนวนมากที่เผชิญทุกข์อยู่ตามลำพัง และไม่สามารถจะเรียกร้องบอกกล่าวแก่ใครได้ เด็กกลุ่มนี้ยังไม่มีใครเข้าถึง และช่วยเหลือได้ทันเวลาและเหมาะสม รวมถึงการออกแบบระบบคุ้มครองเด็กก็ยังไม่มีความร่วมมือรับผิดชอบอย่างเป็นทางการ นับได้ว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 คือจุดเปลี่ยนที่สำคัญของการคุ้มครองเด็กไทยเป็นกฎหมายหลักที่มีสาระสำคัญอันเป็นการประกาศให้รู้ว่า ประเด็นความทุกข์และสถานการณ์ปัญหาที่เด็กต้องเผชิญ บัดนี้มีใช่เป็นเรื่องของ ปัจเจกชน หรือความรับผิดชอบรายบุคคล หรือเฉพาะครอบครัวที่ประสบปัญหาเท่านั้น หากแต่เป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมด้วย ที่ต้องดูแล และช่วยเหลือเด็ก เยาวชนในท้องถิ่นอย่างเป็นระบบมีหลักเกณฑ์ ดังนั้นการคุ้มครองเด็กภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 จึงเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุกในการสร้างมาตรการคุ้มครองทางสังคมที่กำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติงาน และมีผลบังคับใช้ต่อผู้เกี่ยวข้องทางตรง และทางอ้อมมากกว่า กฎหมายฉบับอื่น ๆ ที่เคยมีมาในอดีต เป็นมาตรการ ที่ให้ผลเชิงบวกในด้านการช่วยเหลือ การสงเคราะห์ และการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก การทำงานกับครอบครัว และ

กลุ่มทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ขณะเดียวกันก็ให้ผล เชิงลบต่อผู้กระทำผิดต่อเด็กในลักษณะการให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการสงเคราะห์ หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กได้ทันที และยังสามารถเอาผิดกับผู้กระทำผิด ผู้คุกคาม และละเมิดสวัสดิภาพเด็กได้ตาม กฎหมาย (อภิญา เวชชัย. 2551 : 43-45)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการนำพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาเป็นแนวทาง ในการจัดบริการสังคมเพื่อเข้าถึงกลุ่มเด็ก และเยาวชนตามที่กฎหมายได้แสดงเจตนารมย์ ในการคุ้มครอง ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงระดับความรู้ ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546
2. เพื่อศึกษาถึงระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546
3. เพื่อศึกษาถึงระดับความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546
4. เพื่อศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 ที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แตกต่างกัน
2. ระดับความรู้ ความเข้าใจ และระดับคุณธรรม จริยธรรม ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 มีผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

จากสมมติฐานชุดที่หนึ่ง ได้กำหนดให้ข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นตัวแปรอิสระ ส่วนความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นตัวแปรตาม เพื่อมุ่งหาคำตอบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน จะมีความเห็นต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานชุดที่สอง ได้กำหนดให้ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และระดับคุณธรรม จริยธรรม ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นตัวแปรอิสระ และความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นตัวแปรตาม สมมติฐานนี้มุ่งหาคำตอบว่า ระดับความรู้ ความเข้าใจ และระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 จะส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 หรือไม่

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 จะศึกษาผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา เจ้าหน้าที่ NGO. ครู/อาจารย์ ตำรวจ พนักงานคุมประพฤติ นักกฎหมาย เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่บ้านพักเด็กและครอบครัว ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และเยาวชน อาทิ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงาน NGO ที่ทำงานด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับความรู้ ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546
2. ทำให้ทราบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 สามารถนำความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง

3. ทำให้ทราบถึงระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

4. ทำให้ทราบถึงระดับความรู้ ความเข้าใจ และ ระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 มีผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

5. ทำให้ทราบถึงแนวทางการส่งเสริมด้านความรู้ ความเข้าใจ และคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 นำไปสู่การปฏิบัติงานได้จริง

6. ทำให้ทราบถึงแนวทางการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 ที่สามารถปฏิบัติได้จริง จากการที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจ ควบคู่กับการมีคุณธรรม จริยธรรม นำไปสู่การพัฒนากระบวนการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก

นิยามศัพท์เฉพาะ

เด็ก หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส และตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ครอบคลุมถึงเด็กเร่ร่อน เด็กกำพร้า เด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบาก เด็กพิการ เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ หมายถึง ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านเด็ก อาทิ ในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ครู จิตวิทยา กฎหมาย แพทย์ ด้านการสาธารณสุข เป็นต้น ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญและไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 หมายถึง ตัวบทกฎหมายที่ว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก โดยได้วางระบบการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพ เพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก เป็นกลไกที่ทำให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่สามารถเข้าไปช่วยเหลือเยียวยา สงเคราะห์ พี่นฟูเด็กที่อยู่ในฐานะหรือสถานะที่ต้องการความช่วยเหลือให้ได้มากที่สุด

ความรู้ ความเข้าใจ หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษา ประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ ที่รู้เรื่อง รู้ความหมายของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546

คุณธรรม จริยธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี ความประพฤติ กิริยาที่ควรประพฤติของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546

ความสามารถ หมายถึง คุณลักษณะ และคุณสมบัติของบุคคล ความชำนาญด้านต่างๆ ทำให้บรรลุผลสำเร็จในการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิผลสูงของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงาน ที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546

ความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 หมายถึง ความสำเร็จที่ครอบคลุมสมรรถนะ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านพฤติกรรม และด้านทัศนคติ

ความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ด้านความรู้ และ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับการตีความในการใช้พระราชบัญญัติ การวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูลรายละเอียดของเด็ก รวมถึงความรู้ความสามารถในเชิงวิชาชีพ ที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็ก

ความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านพฤติกรรม หมายถึงความเข้าใจในสถานการณ์แวดล้อม การรับฟัง เข้าใจปัญหา และการตอบสนองความคาดหวังต่อเด็ก การมีมนุษยสัมพันธ์การสื่อสารที่ดี เพื่อน้อมน้าว และจูงใจ การใช้เหตุผล ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ ต้องคำนึงถึงในการเข้าใจสภาพร่างกาย และจิตใจของเด็ก

ความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านทัศนคติ หมายถึงความคิดเห็นที่มีต่อเด็ก การปรับวิธีการปฏิบัติต่อเด็กที่เหมาะสมตามบริบท สถานการณ์แวดล้อมของเด็ก การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างเชิงวิชาชีพ การรักษาสีทธิของเด็ก โดยคำนึงถึงศักยภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก

ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 หมายถึง ปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และ ปัจจัยด้านคุณธรรม จริยธรรม ของผู้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กเป็นสำคัญ

ปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจที่ครอบคลุม 4 ด้าน คือ ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และเยาวชน ด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน ด้านการสงเคราะห์เด็ก และ ด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็ก และเยาวชน ระหว่างหน่วยงานของรัฐ และเอกชน

ปัจจัยด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ที่คำนึงถึง การคุ้มครองเด็กเป็นสำคัญด้วยจิตวิญญาณ มโนธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ จิตสำนึก และทัศนคติ โดยควบคู่กับการปฏิบัติตาม กฎหมาย และจรรยาบรรณในวิชาชีพที่มีความสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ที่มีต่อเด็ก

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ประกอบด้วยแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546
- 2.2 แนวคิดการจัดบริการสังคมกับเด็กและเยาวชน และการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ
- 2.4 แนวคิดคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับสามารถ
- 2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 เริ่มบังคับใช้เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2547 โดยที่กฎหมายฉบับนี้ ถือเป็นกฎหมายหลักที่มีผลสำคัญต่อการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็กในประเทศไทย มีความสอดคล้องตามหลักการของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในการปกป้องคุ้มครองพัฒนาเด็ก โดยมีครอบครัวเป็นพื้นฐาน และให้ความสำคัญกับครอบครัว กฎหมายคุ้มครองเด็กฉบับนี้มุ่งมองเด็กเชิงบวก เล็งเห็นความจำเป็นของระบบดูแลเด็ก โดยพิจารณาเด็ก แต่ละกลุ่มที่มีความเฉพาะเจาะจง เช่น เด็กที่ตกอยู่ในภาวะยากลำบาก เด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยง เป็นต้น

ดังนั้น พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ได้กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับวิธีการสังคมสงเคราะห์ การคุ้มครองสวัสดิภาพ การส่งเสริมความประพฤติเด็ก และวิธีการปฏิบัติต่อเด็กให้เหมาะสม เพื่อให้เด็กได้รับการอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนและมีพัฒนาการที่เหมาะสม อันเป็นการส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัว รวมทั้งป้องกันมิให้เด็กถูกทารุณกรรม ตกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบหรือถูกเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม มีการปรับปรุงวิธีการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็ก ระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ทั้งนี้การกำหนดขั้นตอน และปรับปรุงวิธีการปฏิบัติต่อเด็กให้เหมาะสมยิ่งขึ้นในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

เพื่อให้เด็กได้รับการอุปการะ เลี้ยงดูอบรม สั่งสอน และมีพัฒนาการที่เหมาะสมอันเป็นการส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัว รวมทั้งป้องกันมิให้เด็กถูกระงับและตกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ หรือถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และสมควรปรับปรุงวิธีการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กกระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก จึงปรากฏมาตราในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ฉบับนี้ ทั้งหมด 88 มาตรา โดยแบ่งออกเป็น 9 หมวด และ 1 บทเฉพาะกาล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

หมวดที่ 1 คณะกรรมการคุ้มครองเด็ก ประกอบด้วย มาตรา 7 - มาตรา 21 กำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ และคณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร โดยมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี เป็นผู้แต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญจากวิชาชีพต่างๆ ได้แก่ วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ครู จิตวิทยา กฎหมาย แพทย์ โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อเด็ก ประกอบด้วย มาตรา 22 - มาตรา 31 กำหนดให้มีวิธีการปฏิบัติต่อเด็กโดยให้มุ่งประโยชน์ของเด็กเป็นสำคัญ ซึ่งหัวใจของพระราชบัญญัติฉบับนี้จะอยู่ที่ มาตราที่ 23 คือ ผู้ปกครองต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนตามสมควรแก่ชนบทรรมนิยมประเพณีและวัฒนธรรมแห่งท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนมิให้ตกอยู่ในภาวะอันน่าจะเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ นอกจากนี้ยังกำหนดบทบาทหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก และกำหนดให้ปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการเขต นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้บริหารปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

หมวดที่ 3 การสงเคราะห์เด็ก ประกอบด้วย มาตรา 32 - มาตรา 39 กำหนดกลุ่มเด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ วิธีการสงเคราะห์เด็กในรูปแบบต่าง ๆ กำหนดบทบาทของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการสงเคราะห์เด็ก

หมวดที่ 4 การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ประกอบด้วย มาตรา 40 - มาตรา 47 กำหนดกลุ่มเด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ วิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก กำหนดบทบาทของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก

หมวดที่ 5 ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ประกอบด้วย มาตรา 48 - มาตรา 50 กำหนดขั้นตอนในการขอแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก อำนาจหน้าที่ของผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและข้อห้ามของผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก

หมวดที่ 6 สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู ประกอบด้วย มาตรา 51 - มาตรา 62 กำหนดให้ปลัดกระทรวงและผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู และให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอนผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู รวมถึงกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานทั้ง 4 แห่ง และได้มอบหมายให้ผู้ปกครองสวัสดิภาพเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวดที่ 7 การส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา ประกอบด้วย มาตรา 63 - มาตรา 67 กำหนดให้โรงเรียนและสถานศึกษาต้องจัดระบบการศึกษาเพื่อส่งเสริมความประพฤติเด็ก ที่เหมาะสม และกำหนดให้นักเรียนและนักศึกษาต้องประพฤติตามระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่กำหนดในกฎกระทรวง รวมทั้งกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการเพื่อส่งเสริมความประพฤติเด็ก

หมวดที่ 8 กองทุนคุ้มครองเด็ก ประกอบด้วย มาตรา 68 - มาตรา 77 กำหนดให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดตั้งกองทุนขึ้นมา โดยให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุน และกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน และให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน และกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผล รวมทั้งให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดหางบดุลและบัญชีทำการส่งผู้ตรวจสอบบัญชี

หมวดที่ 9 บทกำหนดโทษ ประกอบด้วย มาตรา 78 - มาตรา 86 กำหนดโทษทางอาญาแก่บุคคลผู้กระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติต่าง ๆ ตามที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้เพื่อให้กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับได้จริงและบรรลุผลตามความมุ่งหมาย

บทเฉพาะกาล ประกอบด้วย มาตรา 87 - มาตรา 88 กำหนดเกี่ยวกับการให้สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ และสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กของหน่วยงานราชการหรือเอกชนที่ได้รับอนุญาตตามประกาศของคณะปฏิวัติที่ดำเนินกิจการอยู่จนถึงวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ เป็นสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ และสถานคุ้มครองสวัสดิภาพตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้บรรดากฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ที่ออกโดยอำนาจประกาศของคณะปฏิวัติให้คงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดแย้งกับพระราชบัญญัติฉบับนี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

ทั้งนี้ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เนื่องจากประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132 ลงวันที่ 22 เมษายน 2515 และประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2515 ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สารระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก ไม่เหมาะสมกับในสภาพสังคมปัจจุบัน

สมควรกำหนดขั้นตอน และปรับปรุงวิธีการปฏิบัติต่อเด็กให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้เด็กได้รับการอุปการะเลี้ยงดูอบรมสั่งสอน และมีพัฒนาการที่เหมาะสมอันเป็นการส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัว รวมทั้งป้องกันมิให้เด็กถูกระงับและตกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ หรือถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และสมควรปรับปรุงวิธีการส่งเสริมความร่วมมือ ในการคุ้มครองเด็กระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2546) ด้วยสาระสำคัญของกฎหมายพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ.2546 ดังกล่าว มีผลให้ เด็กกลุ่มที่มีสิทธิได้รับการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายฉบับนี้ คือ เด็กทุกคนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และรวมถึงเด็กพิการ เด็กเร่ร่อน เด็กที่ถูกทอดทิ้ง เด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบาก เด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการถูกระงับ และเสี่ยงต่อการกระทำผิดเด็กที่ถูกทารุณกรรม เด็กที่ประพฤตินั้นไม่เหมาะสม และเด็กที่ต้องให้การคุ้มครองสวัสดิภาพตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. 2546 ได้ส่งผลให้เกิดกลไก การทำงานทั้งกลไกระดับชาติ เรียกว่า คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ เกิดกลไกระดับจังหวัด เรียกว่า คณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับจังหวัด เกิดกลไกระดับกรุงเทพมหานคร เรียกว่า คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร และมีเจ้าหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้กฎหมายดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพที่เรียกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามตำแหน่ง เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ผู้บริหาร

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นนักวิชาชีพ ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ และนักจิตวิทยา ที่ต้องได้รับการอบรมและทดสอบเพื่อให้ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ และยังมีองค์กรคุ้มครองเด็ก ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายสำหรับการสงเคราะห์ การคุ้มครองสวัสดิภาพ การส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งครอบครัวและครอบครัวอุปถัมภ์ มีคณะกรรมการกองทุนฯ เพื่อบริหารกองทุนฯ ทำหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบและประเมินกองทุนฯ รายงานผลการปฏิบัติงาน พร้อมให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ มีการดำเนินการ ด้านกฎหมาย และกฎระเบียบต่างๆ โดยเกิดอนุบัญญัติต่างๆ อันจะทำให้การดำเนินการขับเคลื่อนการปกป้อง และการคุ้มครองเด็กในทุกระดับของประเทศตั้งแต่ระดับชาติ ระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ระดับท้องถิ่น ระดับชุมชน และระดับครอบครัว

โดยสรุป พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 นับได้ว่าเป็นกฎหมาย ที่เป็นเครื่องมือในการบังคับใช้ และการปฏิบัติตามกฎหมายในเชิงของการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความก้าวหน้ามากขึ้น โดยมีหลายกระทรวงเข้ามาเกี่ยวข้อง และดำเนินงานร่วมกัน มีกระบวนการทำงานในระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น มีการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน พัฒนา และสังคมแวดล้อม มีแนวทางการปฏิบัติต่อเด็กที่เหมาะสม ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

มีพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานโดยเฉพาะ ในการดูแล คຸ້ມครองเด็กและทำงานร่วมกันในลักษณะสหวิชาชีพ อย่างไรก็ตามความเข้าใจอย่างชัดเจนทั้งในสาระ และเจตนารมณ์ของกฎหมาย รวมทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติร่วมกันในเรื่องต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติ คຸ້ມครองเด็ก พ.ศ. 2546 ต้องมีความรู้ความเข้าใจ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดที่เด็กและเยาวชนพึง ได้รับต่อไป

2.2 แนวคิดการจัดบริการสังคมกับเด็ก และเยาวชน และการคຸ້ມครองสวัสดิภาพเด็ก

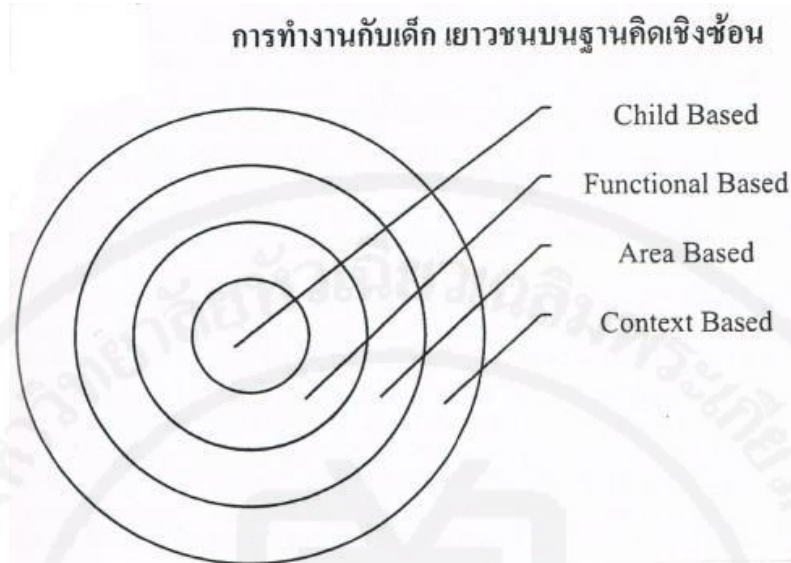
การจัดบริการสังคมกับเด็ก และเยาวชน ตามพระราชบัญญัติคຸ້ມครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้กำหนดขั้นตอน วิธีการปฏิบัติต่อเด็กโดยมุ่งให้เด็กได้รับการอุปการะเลี้ยงดูอบรมสั่งสอน และ มีการพัฒนาที่เหมาะสมป้องกันมิให้เด็กถูกทารุณกรรม มีการจัดตั้งกลไกที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานด้านเด็ก ทั้งภาครัฐและเอกชนสามารถเข้าไปช่วยเหลือเยียวยา สงเคราะห์ ฟื้นฟูเด็กที่ถูกทารุณกรรมหรืออยู่ใน ภาวะที่ต้องการความช่วยเหลือให้ได้มากที่สุด ทั้งนี้จากรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่องการพัฒนา ระบบการคຸ້ມครองเด็กในสังคมไทย (อภิญา เวชชัย. 2551 : 10) ได้เสนอภาพรวมของแนวคิดการ ทำงานในระบบคຸ້ມครองเด็กที่ผ่านมาในสังคมไทยไว้หลายประการ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และเห็นว่า แนวคิดที่สามารถนำมาใช้ในการจัดบริการสังคมกับเด็ก และเยาวชน มี 2 แนวคิดหลักที่สำคัญ คือ (1) แนวคิดการทำงานกับเด็กบนฐานคิดเชิงซ้อน และ (2) แนวคิดแบบสหศาสตร์ หรือแบบข้ามสาขา (Multi – Disciplinary) และการทำงานในระบบสหวิชาชีพ มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

(1) แนวคิดการทำงานกับเด็กบนฐานคิดเชิงซ้อน

การทำงานกับเด็กและเยาวชน นับได้ว่าเป็นการทำงานในหลายมิติ ทั้งใน *ระดับลึก* ที่ต้องเข้าใจตัวตนเด็ก ทั้งความทุกข์ ความต้องการ ความอ่อนไหวทางอารมณ์ จิตใจและเหตุที่มาของ ปัญหา และการทำงาน *ระดับกว้าง* ที่ต้องสร้างสัมพันธ์กับผู้คน และหน่วยงานจำนวนมาก ต้องมีพื้นฐาน แนวคิดที่เข้าใจความเป็นจริงของปัญหา และสถานการณ์ที่อยู่รอบตัว รวมทั้งต้องเข้าใจกฎเกณฑ์ ภารกิจของหน่วยงานให้บริการว่ามีความยืดหยุ่น และมีข้อจำกัดเพียงใดในการให้บริการ

ดังนั้น การทำงานกับเด็กเยาวชน ผู้ปฏิบัติงานต้องให้ความสนใจขอบเขตความสัมพันธ์ ที่เป็นจริงรอบตัวเด็ก ได้แก่ ขอบเขตที่ยึดเอาเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Based) ขอบเขตด้านหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อหน่วยงาน (Functional Based) ขอบเขตด้านพื้นที่ (Area Based) และขอบเขต ด้านบริบท (Context Based) โดยที่ขอบเขตดังกล่าวมีมิติความเชื่อมโยงกันแบบหลายขอบวงที่ สัมพันธ์กัน ดังแผนภูมิที่ 2. 1 มีรายละเอียดอธิบายได้ดังนี้ (อภิญา เวชชัย. 2551 : 17-21)

แผนภูมิที่ 2.1 การทำงานกับเด็ก เยาวชนบนฐานคิดเชิงซ้อน

(1) ขอบเขตที่ยึดเอาเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Based) ต้องมีความคิดพื้นฐานที่ยึดเอาประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ การคิดวางแผนทำงานกับเด็กในเรื่องใดๆ ก็ตาม ต้องคิดถึงประโยชน์ ความต้องการพื้นฐานของเด็กก่อน โดยมีฐานความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิเด็ก พัฒนาการเด็ก สถานการณ์ปัญหาความรุนแรง การถูกทำร้าย การละเมิดทางเพศ หรือการกระทำใดๆ ที่ก่อผลกระทบต่อเด็ก ความต้องการ และความจำเป็นพื้นฐานในชีวิตเด็ก ขณะเดียวกันต้องคิดถึงครอบครัว เครือญาติที่ทำหน้าที่ดูแลเด็ก ทั้งในฐานะแหล่งความช่วยเหลือต่างๆ ของชีวิตเด็ก แหล่งสนับสนุน และทั้งในฐานะปัจจัยทำร้ายเด็ก การคำนึงถึงฐานคิด Child Based จะช่วยผู้ปฏิบัติงานให้พิจารณาคุณภาพการเลี้ยงดูที่เด็กได้รับว่าเหมาะสมเพียงไร การศึกษา ภาวะโภชนาการที่เพียงพอ ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต สถานะความเสี่ยงภัยที่ก่อให้เกิดความกังวล หวาดกลัว และเป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโต และพัฒนาการของเด็ก รวมถึงเข้าใจสถานการณ์ของเด็กในสภาวะยากลำบาก ฯลฯ

ขอบเขตความคิดบนฐาน Child Based เป็นใจกลางของแนวคิดการทำงานของผู้ปฏิบัติงานที่ทำงานกับเด็ก เยาวชน และครอบครัวในชุมชน ควรให้ความสำคัญกับเด็กไม่ว่าเด็กจะอยู่ในฐานะผู้ถูกกระทำ หรือเป็นผู้กระทำต่อคนอื่น เพราะเรื่องของเด็กไม่ว่าจะอยู่ในฐานะใดก็ตามเป็นเรื่องที่ปฏิเสธไม่ได้ และต่างอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ใหญ่ในสังคมทั้งสิ้น

(2) ขอบเขตด้านหน้าที่ความรับผิดชอบต่อหน่วยงาน (Functional Based) คือ การที่ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความเข้าใจต่อปรัชญา แนวคิด พันธกิจและเป้าหมายของหน่วยงานที่ตนสังกัด เข้าใจถึงประโยชน์ ทรัพยากรที่หน่วยงานสามารถให้บริการได้ จรรยาบรรณ กฎระเบียบของหน่วยงานที่สังกัดอยู่ รวมถึงต้องขยายความเข้าใจต่อภารกิจในการให้บริการของหน่วยงานอื่นๆ และทรัพยากรบุคคลอื่นๆที่จะเป็นประโยชน์ต่อเด็ก ขอบเขตเรื่องหน้าที่ ความรับผิดชอบนี้มีความสำคัญที่

จะช่วยให้คนทำงาน ให้ทราบถึงฐานทรัพยากรที่เป็นประโยชน์และนำมาใช้ระบบดำเนินการช่วยเหลือได้ โดยต้องทำความเข้าใจแนวคิด ปรัชญาของหน่วยงาน ระเบียบปฏิบัติ ของหน่วยงานตนให้ชัดเจน และพยายามหาแนวทางในการนำทรัพยากรเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับเด็กมากที่สุด หากหลักเกณฑ์บางด้านมีความเคร่งครัดมากเกินไป จนเด็กเสียประโยชน์ คนทำงานต้องมีหน้าที่ในการพิทักษ์สิทธิเด็ก โดยใช้การเจรจาต่อรอง การแลกเปลี่ยนพูดคุยให้เกิดความคล่องตัว ความยืดหยุ่นในระบบบริการ และควรทำหน้าที่ประสานหรือเป็นตัวกลางให้หน่วยงานเข้าใจ หรือค่อยๆ สร้างสรรค์ระเบียบข้อบังคับบางด้านใหม่ เพื่อให้ประโยชน์สูงสุดอยู่ที่เด็ก และสามารถพัฒนา ระบบดำเนินงานขององค์กรไปด้วยพร้อมกัน

(3) ขอบเขตด้านพื้นที่ (Area Based) หมายความว่า ความรู้ ความเข้าใจในลักษณะของพื้นที่ ท้องถิ่นที่เด็กอาศัยอยู่ ทั้งในด้านลักษณะภูมิประเทศ วัฒนธรรม ประเพณี การงานอาชีพ ความเป็นอยู่ของผู้คนที่อยู่ในพื้นที่นั้น การเข้าใจเรื่องพื้นที่จะสามารถช่วยให้เข้าใจประวัติศาสตร์ ชุมชน สภาพชุมชน หมู่บ้าน ศักยภาพ หรือแม้แต่ข้อจำกัดบางอย่างในพื้นที่นั้นๆ และสามารถประสานสถานการณ์ในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ต่อเด็ก หรือไกล่เกลี่ยต่อรอง ลดข้อจำกัดต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคในการให้ความช่วยเหลือเด็กและครอบครัว โดยที่การเข้าใจขอบเขตเรื่องพื้นที่ จะช่วยให้เข้าใจทรัพยากรในพื้นที่ได้ดีขึ้น ซึ่งไม่ได้หมายถึงการเข้าใจสภาพภูมิประเทศเท่านั้น แต่เป็นการทำความเข้าใจเรื่องทุนมนุษย์ในพื้นที่ด้วย

(4) ขอบเขตด้านบริบท (Context Based) เป็นพื้นฐานความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงาน ในสายสวัสดิการสังคมทุกคน พึงให้ความสนใจ เพราะบริบท หมายถึง สถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ด้านสังคม วัฒนธรรม การเมืองที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปทุกขณะ ดังนั้นการปรับแนวคิดให้เข้าใจ บริบท หมายถึง การเข้าใจสถานการณ์รอบตัวที่เปลี่ยนแปลงไป ในระดับมหภาค โครงสร้างทางสังคม เช่น ภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา สภาพวัฒนธรรม การเข้าใจบริบทแวดล้อม จะช่วยให้ ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจว่ามีอะไรเกิดขึ้น และสามารถพยากรณ์หรือคาดเดาผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อเด็ก เยาวชนและครอบครัวได้ รวมถึงสามารถทำงานในเชิงป้องกันปัญหา หรืองานระดับคุ้มครองได้เป็นอย่างดี การเข้าใจขอบเขตเรื่องบริบทจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดวิสัยทัศน์ในการทำงาน ประเมินปัญหา และผลกระทบที่มีต่อเด็ก เยาวชน ในระดับมหภาค และก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ที่จะคิดโครงการใหม่ๆ ได้มากขึ้น ทั้งนี้การคิดเชิงบริบท เป็นการเข้าใจความเป็นจริงของสังคมรอบตัวเด็ก ว่ามีการเปลี่ยนแปลงทุกขณะ สภาพสังคมวัฒนธรรมมีลักษณะเป็นพลวัต (Dynamic) คือ ไม่นิ่งอยู่เช่นเดิม มีปัจจัยใหม่ๆ เข้ามากระตุ้นผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และผลการเปลี่ยนแปลงนั้นจะส่งผลกระทบต่อตัวเด็ก เยาวชนในพื้นที่ เช่น การที่ในชุมชนมีร้านขายสุราเพิ่มขึ้น สถานการณ์ในชุมชนก็จะเปลี่ยนแปลงไป พ่อแม่ของเด็กอาจเสพสุรามากขึ้น ตัวเด็กวัยรุ่นอาจสนใจกินเหล้ามากขึ้น บริบทที่เปลี่ยนไปจะส่งผลให้เกิดผลกระทบหรือปัจจัยเสี่ยงตามมา ดังนั้นการคิดที่เข้าใจขอบเขตเรื่องบริบท

จึงช่วยให้คนทำงานเฝ้าจับตามองความเปลี่ยนแปลงในชุมชนไปพร้อมกัน และเตรียมคิดในเชิงป้องกัน ปัญหาใหม่ๆ ที่จะเกิดตามมา

การทำงานกับเด็ก เยาวชน บนฐานคิดเชิงซ้อน คือการฝึกฝนให้มีทักษะการคิดแบบพหุมิติ (Multi-Dimension) คือ การมองปัญหาหลายๆ ด้านในลักษณะเชิงซ้อน เพราะประเด็นปัญหาของมนุษย์ไม่สามารถพิจารณาเฉพาะด้าน เฉพาะเรื่อง หรือแก้ปัญหาทีละเรื่องได้ ปัญหาของเด็กที่เกิดขึ้น มีตั้งแต่ปัญหาของตัวเอง ครอบครัว เศรษฐกิจ การขาดความรู้ความเข้าใจ และ/หรือการเข้าไม่ถึง แหล่งทรัพยากร ฯลฯ ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นเป็นวงจรที่เชื่อมโยงกัน และผู้ปฏิบัติงานต้องเข้าใจที่มา สาเหตุของปัญหาที่มีความซับซ้อนหลากหลาย มากกว่าการพุ่งเป้าไปที่ปัจจัยใดปัจจัยเดียว ดังนั้นการ ฝึกฝนตนเองให้เข้าใจแนวคิดแบบพหุมิติ หรือแนวคิดแบบเชิงซ้อน จึงมีผลให้ เกิดความเข้าใจในความ เป็นจริงของปัญหา เข้าใจสาเหตุ ความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน ตัวอย่างของการมองปัญหาในลักษณะ เชิงซ้อน ได้แก่ การศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาเด็ก เยาวชนผ่านฐานคิดหลายๆ มิติ หรือแบบพหุมิติ เป็นการมองและตีความปรากฏการณ์จากความเป็นจริงที่ซับซ้อน มากกว่าการมองปัญหาเป็นเส้นตรง หรือเห็นปัญหาระนาบเดียว และสรุปแบบง่าย ๆ เช่น เราพบเด็กถูกละเมิดทางเพศโดยพ่อผู้ให้กำเนิด และพบว่าแม่ของเด็กไม่ยอมให้ความร่วมมือในการเอาผิดพ่อของเด็ก หากเรามีบทสรุปแบบง่ายๆ ในความเห็นของเราว่า แม่ของเด็กมีลักษณะอ่อนแอ ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ เธอต้องพึ่งพ่อทาง เศรษฐกิจ ด้วยเหตุนี้แม่จึงไม่อยู่ในสถานะที่ปกป้องลูกได้ หากเราคิดแบบขั้นเดียวเราอาจจะประเมิน ค่าหรือประเมินศักยภาพแม่ของเด็กต่ำเกินไป และอาจใช้อำนาจตามกฎหมายเข้ามาจัดการกรณีนี้ โดยไม่ใส่ใจต่อความเป็นจริงของอารมณ์ความรู้สึกของแม่เด็กและไม่มีแผนการทำงานกับพ่อแม่เด็ก เราอาจวางเป้าหมายที่การทำงานไว้ที่ตัวเด็กโดยลำพัง ไม่ใส่ใจกับการช่วยเหลือฟื้นฟูจิตใจของผู้เป็น แม่ ในระยะยาวอาจส่งผลให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวแตกแยก ลูกกับแม่กลายเป็นคู่ความสัมพันธ์ที่ ขัดแย้ง และเด็กอาจคืนกลับสู่ครอบครัวไม่ได้ แต่หากเราพิจารณาปัญหาจากความเป็นจริงที่ซับซ้อน เราอาจพบเหตุผลว่า ในภาวะที่แม่รับรู้เรื่องนี้ แม่กำลังเผชิญกับวิกฤตเช่นเดียวกับลูก อาจเกิดภาวะ ซ็อก สับสน และไม่รู้ว่าจะแก้ปัญหาได้อย่างไร เพราะโดยฐานวัฒนธรรมของคนไทย เรื่องเหล่านี้เป็น เรื่องที่น่าอายในทัศนะของเธอ เธอจึงอยากจะหลีกเลี่ยงปัญหานี้ด้วยการปฏิเสธ ปิดไว้ให้เป็นเรื่องลับ ในครอบครัว ดังนั้นท่าทีที่แสดงออกจึงหลีกเลี่ยง หรือโกธเคืองเมื่อมีคนนอกเข้าไปรับรู้และจัดการ ปัญหาในบ้านของเธอ การทำงานโดยใช้มิติเชิงซ้อน จะช่วยให้เราเข้าใจปัญหา ความเป็นจริง ในสถานการณ์นั้น และอาจต้องปรับเปลี่ยนเป้าหมายเป็นการทำงานกับแม่ของเด็กไปพร้อมกับ การทำงานของเด็กด้วย โดยพยายามโน้มน้าวให้แม่มีความตระหนักถึงความเสี่ยง หรือภัยที่เกิดกับลูก มากขึ้นกว่านี้อีก เช่น การตั้งครรภ์ของลูกสาว ความบอบช้ำของลูกสาว ที่เผชิญเรื่องนี้มาเป็นเวลานาน โดยไม่สามารถบอกใครได้ และให้ความสนใจกับอารมณ์ความรู้สึกของแม่ไปด้วยในเวลาเดียวกัน การ ทำงานบนฐานคิดเชิงซ้อน หรือแบบพหุมิติ ทำให้ฐานคิดของคนทำงานละเอียดรอบด้านขึ้น อาจ

พบว่าเมื่อเรานิ่งถึงความเจ็บปวดของแม่ร่วมด้วย ท่าทีของแม่อาจเปลี่ยนไป ให้ความร่วมมือ ช่วยคิดและร่วมเจ็บปวดไปกับชะตากรรม ของลูกสาวด้วยแต่หากเราใช้แนวคิดชั้นเดียว คือ มองปัญหา ง่าย ๆ และเร่งรัดจัดการปัญหาของเด็ก โดยไม่ใส่ใจถึงความเจ็บปวดของแม่เด็กด้วยเราอาจช่วยเด็กได้ แต่ในอีกด้านหนึ่งเราก็คงทำให้ความสัมพันธ์แม่ลูกขัดแย้งหรือขาดจากกันได้ ดังนั้นการมองปัญหา เชิงซ้อนหรือพหุมิติ คือการคิดจากหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านของแม่ ของลูก ด้านวัฒนธรรมเรื่องเพศใน ชุมชน และด้านความสมานฉันท์ระหว่างแม่กับลูกสาวในอนาคต ส่วนความสัมพันธ์ของพ่อกับลูกสาว เป็นประเด็นที่อาจจะต้องเชิญทีมบำบัดมาช่วยเด็ก และใช้เงื่อนไขทางกฎหมายมาจัดการกับพ่อเด็ก รวมทั้งไม่ควรทิ้งประเด็นความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจของครอบครัวในระยะยาวจะเห็นได้ว่าความคิด แบบพหุมิติ เป็นการคิดที่ละเอียดอ่อนและไม่ด่วนมองข้ามปรากฏการณ์บางอย่างแบบง่ายเกินไป เพราะเมื่อมีบทสรุปที่ง่ายก็จะมีมาตรการในการจัดการที่ง่าย เร็วแต่หยาบกระด้าง ไม่ละเอียดอ่อน พอจะเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกที่อ่อนไหวของมนุษย์

(2) *แนวคิดแบบสหศาสตร์ หรือแบบข้ามสาขา (Multi – Disciplinary) และการทำงานในระบบสหวิชาชีพ*

การใช้วิธีการมองปัญหาเด็ก ครอบครัว ชุมชน โดยอาศัยความรู้จากศาสตร์หลาย ๆ ศาสตร์ ทั้งด้านจิตวิทยา พฤติกรรมศาสตร์ มานุษยวิทยา วัฒนธรรม เพศสภาพ (Gender) ศาสนา ความเชื่อใน ประเพณี เป็นต้น ฯลฯ การมองปัญหาผ่านทัศนะของสหศาสตร์ อาจเกิดจากการตั้งประเด็นถกเถียง แลกเปลี่ยน ในการประชุมสหวิชาชีพให้เกิดความเข้าใจกระจ่าง จะช่วยให้การประเมินและ การวิเคราะห์สภาวะของเด็ก ครอบครัว ชุมชน มีความเข้าใจรอบด้าน เข้าใจถึงระบบคิดของบุคคลที่ เกี่ยวข้องในศาสตร์สาขาต่าง ๆ และสามารถมองเห็นช่องโหว่ในระบบบริการ แก้ไขปรับปรุงใหม่ รวมถึงเข้าใจระบบงานที่เคร่งครัดจนอาจเป็นอุปสรรคของการบริการ และสามารถร่วมกันหาแนวทาง ในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม (อภิญา เวชยชัย. 2551 : 21) นอกจากนี้ การทำงานเพื่อดูแล ช่วยเหลือเด็ก จำเป็นต้องทำงานในรูปแบบเครือข่ายสหวิชาชีพ หรือการทำงานในระบบสหวิชาชีพ เพื่อให้ความคุ้มครองเด็กทุกกลุ่มที่มีปัญหา และความต้องการแตกต่างกัน เช่น เด็กที่ได้รับความ รุนแรงเมื่อได้รับการรักษาในโรงพยาบาลควรเป็นการระดมความร่วมมือของสหวิชาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กุมารแพทย์ พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา เจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการ ทนายความ ฯลฯ หน่วยงานที่รองรับเด็ก ควรให้ความช่วยเหลือเด็กที่ถูกทำร้าย ทั้งร่างกาย ทางเพศ และ สร้างระบบการช่วยเหลือแบบครบวงจร One Stop Crisis Service ในโรงพยาบาลเพื่อให้การบริการ ช่วยเหลือแบบครบวงจรแก่เด็กและครอบครัวในภาวะวิกฤต โดยพัฒนารูปแบบการทำงานแบบ เครือข่ายสหวิชาชีพในโรงพยาบาลต่างๆ รวมทั้งในสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ ดังนั้น จึงต้องพัฒนา ระบบการรักษาพยาบาลที่มีความพร้อม และสามารถระดมนักวิชาชีพหลากหลายสาขามาร่วมกันทำงาน

ได้เช่น เครือข่ายสหวิชาชีพในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยขอนแก่น โรงพยาบาล
วชิระสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การร่วมทีมทำงานในลักษณะสหวิชาชีพ มีแนวโน้มให้มีการรวมตัวกันอย่างจริงจัง
มากขึ้น ทั้งนี้เพราะสาระสำคัญที่ระบุไว้ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 มีเจตนารมณ์ที่
ระบุให้การทำงานคุ้มครองเด็ก มีกระบวนการทำงานร่วมกันจากผู้เชี่ยวชาญหลายสาขาวิชาชีพ
บุคลากรหลายหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการร่วมคิด พิจารณาปัญหาครอบคลุม รอบด้าน และมีความ
ละเอียดอ่อนในการตอบสนองปัญหา ความต้องการ และความอ่อนไหวของเด็ก เยาวชน แต่เดิม
การทำงานกับเด็ก จะเป็นการทำงานโดยแต่ละหน่วยงานหรือวิชาชีพต่างๆ รับผิดชอบเด็กตาม
ภารกิจเฉพาะของหน่วยงานตน มิได้ให้ความสำคัญในการช่วยเหลือเด็กอย่างครบวงจร การทำงานแต่
เดิมจึงเน้นทำงานเฉพาะส่วนและใช้ระบบส่งต่อเป็นหลัก แต่เมื่อกฎหมายกำหนดให้มีการทำงานใน
ระบบสหวิชาชีพ จึงนำไปสู่การปรับแนวคิด และการทำงานของสหวิชาชีพ ผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ
ให้ทำงานช่วยเหลือเด็ก โดยยึดเด็กเป็นใจกลางของภารกิจ และเน้นการทำงานร่วมกัน
ทั้งกระบวนการ โดยอาศัยความรู้ วิธีการและทักษะตามวิชาชีพเฉพาะของตน รูปแบบการทำงานที่
เป็นอยู่จะมีการประชุมร่วมคิด ร่วมประเมินปัญหา ทางออก แนวทางการแก้ไข และประสานงาน
แบ่งงานตามภารกิจที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ตนเอง ในการดูแลช่วยเหลือเด็กอย่างต่อเนื่อง
โดยยังมีหน่วยงานเจ้าภาพ รับผิดชอบเป็นตัวเชื่อมประสานกระบวนการ มีระบบส่งต่อที่คิดและ
วางแผนร่วมกัน เพื่อให้เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง สม่่าเสมอ แต่สิ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน
เป็นทีมสหวิชาชีพ คือ ความขัดแย้ง การไม่ยอมรับความแตกต่างของความคิดเห็น และการยึด
เอาความคิดของตนและหน่วยงานเป็นฐาน ดังนั้นสถานการณ์ปัจจุบัน จึงเน้นกระบวนการเสริมความรู้
ทัศนคติใหม่ที่นักวิชาชีพแต่ละสาขาต้องสร้างระบบคิดที่ยึดประโยชน์เด็กเป็นเป้าหมายสูงสุด ดังนั้น
งานสหวิชาชีพ จึงเป็นกระบวนการทำงานที่ต้องรักษาสมดุลระหว่างเป้าหมายร่วม (Child Based) กับ
ภารกิจองค์กร (Agency Based) หรือภารกิจวิชาชีพ (Career Based) และผู้ปฏิบัติงานแต่ละสาขา
ต้องแสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง เพื่อหารูปธรรมของความร่วมมือ และเป็นการแสดงความรับผิดชอบใน
หน้าที่ของตนอย่างเหมาะสมในกระบวนการคุ้มครองเด็ก และต้องยอมรับการผสมผสานความต่างทาง
ความคิด กรอบทักษะทางวิชาชีพ ความแย้งเชิงวิธีการ และจุดร่วมเพื่อประโยชน์ของเด็กเป็น
ศูนย์กลาง แต่การปรับแนวคิดความเชื่อที่ฝังฝังมานานเช่นนี้คงต้อง รอเวลาในการยอมรับ
ปรับระบบคิด ระบบงานอย่างเป็นรูปธรรมกว่านี้ (อภิญา เวชชัย. 2551 : 30-31)

โดยสรุป การจัดการบริการสังคมกับเด็กและเยาวชน เป็นการทำงานในหลายมิติ ที่ความสัมพันธ์กัน
เริ่มตั้งแต่การยึดเด็กเป็นศูนย์กลางในการทำงาน ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน
การคำนึงถึงพื้นที่ และบริบทที่เป็นจริงรอบตัวเด็ก ความต้องการ ความอ่อนไหวทางอารมณ์ จิตใจและ
เหตุที่มาของปัญหาต่างๆ ของเด็ก และเยาวชน ซึ่งต่างมีความเชื่อมโยงกันแบบหลายขอบวงที่สัมพันธ์

กัน จึงเป็นฐานคิดในการทำงานที่ว่าเรื่องเด็ก และเยาวชนเป็นเรื่องของทุกคนในสังคมที่สอดคล้องกับแนวคิดแบบสหศาสตร์ และการทำงานในระบบสหวิชาชีพที่ต้องมีการประสานงานระหว่างผู้ปฏิบัติงานแต่ละสาขา ด้วยการแสวงหาจุดร่วม สงวนจุดต่าง เพื่อการยอมรับการผสมผสานความต่างในกรอบทัศนคติทางวิชาชีพ นำไปสู่รูปธรรมความร่วมมือในกระบวนการคุ้มครองเด็ก และขจัดความขัดแย้งเชิงวิธีการบนความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนอย่างเหมาะสม โดยเน้นจุดร่วมเพื่อประโยชน์ของเด็กเป็นศูนย์กลางเป็นการปรับกระบวนการทัศนคติในการมองเด็กจากเอกนิยมสู่พหุนิยม ยอมรับความแตกต่างหลากหลาย และมีวิธีการประเมินสภาวะเด็กอย่างเป็นจริงท่ามกลางระบบแวดล้อมที่เป็นพลวัต

การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก

การคุ้มครองให้เด็กปลอดภัย โดยการจัดการความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างเด็กกับผู้ปกครองในกรณีที่ผู้ปกครองอาจมีส่วนก่ออันตรายให้แก่เด็ก หรือไม่สามารถคุ้มครองเด็กให้ปลอดภัย โดยการจัดการความสัมพันธ์ (ทางกฎหมาย) ระหว่างเด็กกับผู้ปกครองใหม่ เพื่อให้เด็กปลอดภัย โดยไม่ต้องคำนึงถึงความยินยอมของผู้ปกครอง รวมถึงการคุ้มครองเด็กไม่ให้ตกอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการกระทำความผิด โดยการจัดการความสัมพันธ์ (ทางกฎหมาย) ระหว่างเด็กกับผู้ปกครองใหม่ เพื่อให้เด็กพ้นจากความเสี่ยงต่อการกระทำความผิดโดยไม่ต้องคำนึงถึงความยินยอมของผู้ปกครอง โดยสาระสำคัญของการคุ้มครองเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 สามารถพิจารณาได้ 3 ฝ่าย คือ เด็ก บิดามารดา ผู้ปกครอง และรัฐ โดยการคำนึงถึงประเด็นของเด็กที่มีสิทธิได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ สิทธิหน้าที่ของบิดามารดา ผู้ปกครอง และสิทธิหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ มีรายละเอียดดังนี้

เด็กที่มีสิทธิได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้แก่

1. เด็กที่ถูกทารุณกรรมทั้งร่างกาย จิตใจ และทางเพศ
2. เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด
3. เด็กที่อยู่ในสภาพที่จำต้องได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพตามที่กำหนดใน

กฎกระทรวง

สิทธิหน้าที่ของบิดามารดา ผู้ปกครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีดังนี้

1. กำหนดให้ผู้ปกครองมิให้ทอดทิ้งเด็ก หรือไม่ให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีพจนน่าจะเกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจของเด็ก หรือขัดขวางการเจริญและพัฒนาการของเด็ก หรือเลี้ยงดูโดยมิชอบ

2. มีหน้าที่ต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนและพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองตามสมควรแก่ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นตามมาตรฐานและพัฒนาการที่เหมาะสม

3. มีหน้าที่ปกป้องและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนมิให้ตกอยู่ในภาวะอันน่าจะเกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ และต้องไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการขัดขวางต่อการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็ก

4. มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือสงเคราะห์ หรือได้รับคำแนะนำจากรัฐและพนักงานของรัฐให้สามารถอุปการะเลี้ยงดูเด็ก

5. มีสิทธิที่จะไม่ให้ความยินยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการส่งเด็กไปรับการอุปการะในสถานสงเคราะห์ แต่หากเจ้าหน้าที่มีคำสั่งให้ส่งเด็กไปรับการอุปการะที่สถานสงเคราะห์ ผู้ปกครองก็มีสิทธิอุทธรณ์ต่อศาลเยาวชนและครอบครัวได้

6. มีสิทธินำเด็กไปขอรับการสงเคราะห์จากกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือสถานสงเคราะห์ต่างๆ

สิทธิหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีดังนี้

1. มีหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ในการให้การสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก

2. ต้องจัดการศึกษา ฝึกอบรม สั่งสอน บำบัดรักษา แนะแนว และฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจให้เหมาะสมแก่เด็ก

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้มีการปฏิบัติต่อเด็ก ดังนี้

1. กำหนดให้การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ และไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

2. กำหนดให้ผู้ปกครองต้องอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนและพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองตามสมควรแก่ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำและต้องคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตน มิให้ตกอยู่ในภาวะอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ

3. กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดูแลและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ รวมทั้งมีอำนาจเข้าไปดูแลตรวจสอบสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟูในเขตอำนาจ

4. รักษาผลประโยชน์และปกป้องคุ้มครองเด็กจากการโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ ในทางที่เป็นภัยต่ออนาคตเด็ก หรือน่าจะทำให้เด็กเกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียงเกียรติคุณ

ทั้งนี้ ในระบบคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่ถูกทารุณกรรม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้มีการกำหนดวิธีการแจ้งเหตุ หรือรายงานการพบเห็นเด็กที่ถูกทารุณกรรม แบ่งได้เป็น 2 กรณี คือ

1. กรณีที่ประชาชนทั่วไปพบเห็นเด็กตกอยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือหรือคุ้มครองสวัสดิภาพ กฎหมายกำหนดให้ผู้ที่พบเห็นจะต้องให้การช่วยเหลือเด็กเบื้องต้น และให้แจ้งเหตุดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจโดยไม่ชักช้า

2. กรณีที่แพทย์ พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่รับตัวเด็กไว้รักษา หรือครูอาจารย์ นายจ้างที่ดูแลเด็ก หากปรากฏชัดหรือน่าสงสัยว่าเด็กถูกทารุณกรรมหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการเลี้ยงดูโดยมิชอบจะต้องรายงานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจทราบโดยไม่ชักช้า

อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้กำหนดมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่ชัดเจน โดยการกำหนดวิธีการและแนวทางในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และเยาวชน ดังนี้

1. การแทรกแซงครอบครัว เป็นกรณีที่เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กได้รับแจ้งเหตุหรือได้รับรายงานว่ามีการกระทำการทารุณกรรมเด็กในสถานที่ใด กฎหมายให้บุคคลดังกล่าวมีอำนาจเข้าไปตรวจค้น และมีอำนาจแยกตัวเด็กออกจากครอบครัวของเด็กเพื่อให้การคุ้มครองสวัสดิภาพโดยรวดเร็ว

2. เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่แยกเด็กออกมาแล้ว กฎหมายให้รับจัดให้มีการตรวจรักษาร่างกายและจิตใจทันที และหากเห็นสมควรให้มีการสืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับเด็กและครอบครัวได้โดยส่งเด็กไปยังสถานแรกรับ หรือหากเด็กควรได้รับการฟื้นฟูสภาวะจิตใจก็ให้ส่งไปยังสถานพัฒนาและฟื้นฟู

3. การให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ สืบค้นข้อเท็จจริงเพื่อการคุ้มครองเด็กสามารถปฏิบัติได้หลายวิธี ได้แก่ ให้อำนาจเข้าไปยังสถานที่ต่าง ๆ เพื่อตรวจค้น ซักถามเด็กมีหนังสือเรียกผู้ปกครองหรือบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ ออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกผู้ที่เกี่ยวข้องส่งเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับเด็กมาให้ เข้าไปสถานที่อยู่ของผู้ปกครอง นายจ้างเด็ก เพื่อสอบถามบุคคลที่อยู่ในนั้นและรวบรวมข้อมูลหรือหลักฐานเกี่ยวกับเด็ก รวมถึงการสอบถามครู อาจารย์เกี่ยวกับตัวนักเรียนหรือนักศึกษา

4. ระบบการคุ้มครองที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ครอบคลุมในเรื่องของการมอบเด็กให้ผู้ปกครองดูแล การวางข้อกำหนดสำหรับผู้ปกครอง การตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพ การขอให้ศาลสั่งให้เด็กเข้าไปอยู่ในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพการคืนเด็กให้ผู้ปกครอง

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และพิจารณาเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดรูปธรรมในการจัดบริการสวัสดิการสังคมให้กับเด็ก และเยาวชนไว้ 2 ประเด็นที่สำคัญ คือ (1) การจัดสวัสดิการเพื่อการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และ (2) กลไกในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

(1) การจัดสวัสดิการเพื่อการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เป็นการจัดสวัสดิการ และบริการพื้นฐานสำคัญที่รัฐจัดให้กับเด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ ได้แก่ การตรวจสุขภาพกาย และสุขภาพจิต การเยียวยา การจัดที่พักอาศัย ที่หลบซ่อน เครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสม การจัดการศึกษา การกีฬา นันทนาการ การจัดส่งไปยังสถานสงเคราะห์ สถานฟื้นฟู โรงเรียนที่เหมาะสม การมอบตัวเด็กแก่ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เหมาะสม และยินดียอมรับเด็กไว้อุปการะเลี้ยงดู การให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือแก่ผู้ปกครอง กรณีที่เด็กจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ เป็นต้น

(2) กลไกในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้แก่ สถานที่สำหรับสงเคราะห์และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็ก 5 ประเภท ที่จะต้องจัดตั้งให้มีขึ้น คือ 1) สถานรับเลี้ยงเด็ก 2) สถานแรกรับ 3) สถานสงเคราะห์ 4) สถานพัฒนาและฟื้นฟู และ 5) สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ คณะกรรมการคุ้มครองเด็ก ระดับจังหวัด กองทุนคุ้มครองเด็ก จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นทุนในการใช้จ่ายเพื่อการสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติดีของเด็ก นอกจากนี้ กลไกในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 คือการกำหนดเครื่องมือที่บ่งชี้ถึงมาตรฐานในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการเลี้ยงดูเด็ก ดัชนีวัดปัจจัยเสี่ยงว่าเด็กอยู่ในภาวะอันตราย ข้อบ่งชี้ที่ชี้ให้เห็นว่าเด็กถูกทารุณกรรม เกณฑ์วินิจฉัยที่จะดูว่าสภาวะแวดล้อมทางวัตถุ ทางอาคารสถานที่ บุคคลหรือตัวเด็กมีพฤติกรรมที่น่าไปสู่การกระทำผิด เป็นต้น

ทั้งนี้เครื่องมือที่บ่งชี้ถึงมาตรฐานในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กดังกล่าว นับได้ว่าเป็นการตรวจหา และติดตามความเป็นไปของเด็ก และครอบครัวเพื่อการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กเป็นสำคัญ

โดยสรุป การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 นับได้ว่า เป็นมาตรการการคุ้มครองให้เด็กปลอดภัย โดยการคำนึงเด็ก บิดามารดา ผู้ปกครอง และรัฐในประเด็นของเด็กที่มีสิทธิได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ สิทธิหน้าที่ของบิดามารดา ผู้ปกครอง และสิทธิหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ และได้กำหนดให้มีการปฏิบัติต่อเด็กอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ กำหนดให้การ

ปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ และไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

กำหนดให้ผู้ปกครองต้องอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนและพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองตามสมควรและต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำในคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก รวมถึงป้องกัน มิให้ตกอยู่ในภาวะอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ เป็นต้น นอกจากนี้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้กำหนดวิธีการและแนวทางในเชิงการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่ชัดเจน ได้แก่ การแทรกแซงครอบครัว การแยกตัวเด็กออกจากครอบครัวของเด็กเพื่อให้การคุ้มครองสวัสดิภาพโดยรวดเร็ว การสืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับเด็กและครอบครัว การรวบรวมข้อมูลหรือหลักฐานเกี่ยวกับเด็ก การตรวจรักษาร่างกายและจิตใจเด็ก การส่งเด็กไปยังสถานแรกรับ หากเด็กควรได้รับการฟื้นฟูสภาพจิตใจ ก็ให้ส่งไปยังสถานพัฒนาและฟื้นฟู การขอให้ศาลสั่งให้เด็กเข้าไปอยู่ในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพ การคืนเด็กให้ผู้ปกครอง เป็นต้น

สำหรับการกำหนดรูปธรรมการจัดบริการสวัสดิการสังคมที่ชัดเจนพอสรุปได้คือ การจัดสวัสดิการเพื่อการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ที่มีการระบุไว้ชัดเจนในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้แก่ การตรวจสุขภาพกายและสุขภาพจิต การจัดที่พักอาศัย ที่หลับนอน เครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสม การจัดการศึกษา การจัดส่งไปยังสถานสงเคราะห์ สถานฟื้นฟู โรงเรียนที่เหมาะสม เป็นต้น และกลไกในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กได้แก่ สถานที่สำหรับสงเคราะห์และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็ก คณะกรรมการคุ้มครองเด็กทั้งระดับชาติ และระดับจังหวัด กองทุนคุ้มครองเด็ก และการกำหนดเครื่องมือที่บ่งชี้ถึงมาตรฐานในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เป็นต้น

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ

ความหมายของคำว่า ความรู้ ความเข้าใจ นั้น มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้มากมาย ดังนี้ บลูม (Bloom. 1956 อ้างถึงใน กวิน จารุจินดา. 2540 : 9) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความรู้หมายถึง พฤติกรรมและสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งเน้นการจำ ไม่ว่าจะเป็นการระลึกถึงหรือการระลึกได้ก็ตาม เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอันสืบเนื่องมาจากการเรียนรู้ โดยเริ่มต้นจากการรวบรวมสาระต่างๆ เหล่านั้น จนกระทั่งพัฒนาไปสู่ขั้นที่มีความสลับซับซ้อนยิ่งขึ้นต่อไป โดยความรู้นี้อาจแยกออกเป็น ความรู้เฉพาะสิ่ง ความรู้ในเรื่องระเบียบการและความรู้เรื่องสากล เป็นต้น ส่วนคำว่า ความเข้าใจนั้นหมายถึง ความสามารถทางปัญญาและทักษะ อันได้แก่

- ความสามารถที่จะให้ความหมายของคำ (การแปล)
- ความสามารถในการเข้าใจความหมายของการคิด (การตีความ)
- ความสามารถในการคาดคะเนถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้จากการกระทำ (การประเมินค่า)

กิริติ บุญเจือ (2525 อ้างถึงใน กวิน จารุจินดา. 2540 : 11) ได้กล่าวว่า ความรู้ (ญาณ) หมายถึง ความรู้ทางตาหรือรู้ด้วยตาเพียงอย่างเดียว ส่วนความเข้าใจ (ปรีชาญาณ) หมายถึง ความรู้สึกที่สามารถเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาการต่าง ๆ กล่าวคือ ความเข้าใจแต่ละอย่างถือว่าเป็น ญาณ ส่วนการเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องราว ต่างถือว่าเป็นปรีชาญาณ

ดังนั้น ความรู้และความเข้าใจ จึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อแสวงหาคำตอบหรือสิ่งที่ตนเองสงสัย ถ้าอธิบายกว้าง ๆ คำว่า ความรู้ หมายถึง แจ่ม เข้าใจ ทราบ ส่วนคำว่า เข้าใจ หมายถึง รู้เรื่อง รู้ ความหมาย ดังนั้น คำว่า ความรู้ความเข้าใจ จึงเป็นการรู้แจ่ม เข้าใจ หรือรู้ความหมายในสิ่งที่ตนเอง ยังไม่รู้หรือยังสงสัยอยู่ และการที่จะรู้และเข้าใจได้นั้น มนุษย์จะมีพัฒนาการของตนเองในการใช้ ความสามารถ ใช้ความคิด กลายเป็นพัฒนาการของสติปัญญาเพื่อใช้แก้ปัญหา ซึ่งแบ่งเป็นลำดับขั้น 6 ขั้น (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2520 อ้างถึงใน กวิน จารุจินดา. 2540 : 11-14) คือ

1. ความรู้ (Knowledge) เป็นขั้นแรกของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการที่จะจดจำ การนึกได้ มองเห็นได้ หรือได้ยินได้ฟัง โดยที่ความรู้ในขั้นนี้จะประกอบไปด้วย คำจำกัดความ ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎโครงสร้าง วิธีการแก้ปัญหา เป็นต้น ซึ่งกล่าวได้ว่าความรู้นี้เป็นเรื่องของการจำ ได้หรือระลึกได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดที่ซับซ้อนและไม่ต้องใช้สมองมากนัก

2. ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นพฤติกรรมต่อมาจากรู้ ขั้นตอนนี้จะต้องใช้ ความสามารถทางสมองและทักษะในขั้นที่สูงขึ้นจนถึงระดับของ การสื่อความหมาย ซึ่งอาจทำได้ทั้ง การใช้ปากเปล่า ข้อเขียน ภาษาหรือการใช้สัญลักษณ์ มักเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลได้รับทราบข่าวสาร ต่าง ๆ แล้ว โดยการฟัง เห็น อ่าน หรือเขียนก็ได้ ฯลฯ ความเข้าใจนี้อาจจะแสดงออกในรูปของการใช้ ทักษะหรือการแปลความหมายต่างๆ เช่น การบรรยายข่าวสารโดยใช้คำพูดของตนเอง หรือการแปล ความหมายจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง โดยคงความหมายเดิมเอาไว้หรืออาจเป็นการแสดงความ คิดเห็นหรือข้อสรุปหรือคาดคะเนได้เช่นกัน

3. การนำความรู้ไปใช้ (Application) ขั้นนี้จะต้องอาศัยความสามารถหรือทักษะทาง ด้านความเข้าใจดังกล่าวมาแล้ว การนำความรู้ไปใช้นี้ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ การแก้ปัญหา นั่นเอง ซึ่งมีขั้นตอนต่าง ๆ 6 ขั้นตอน คือ การรับรู้ปัญหา ปรับปรุงปัญหา จัดปัญหาออกเป็นหมวดหมู่ เลือกลักษณะที่คิดที่เหมาะสม ใช้ทฤษฎีความคตินั้นและแก้ปัญหา

4. การวิเคราะห์ (Analysis) ความสามารถในการวิเคราะห์ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ช่วยให้สามารถ แยกภาพรวมออกเป็นส่วน ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่เด่นชัดขึ้น อาจแบ่งเป็นขั้นย่อย ๆ ได้ 3 ขั้น คือ

- ความสามารถในการแยกแยะองค์ประกอบของปัญหาออกเป็นส่วนๆ
- ความสามารถในการเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบ
- ความสามารถในการมองเห็นหลักของการผสมผสานปัญหาที่มีองค์ประกอบย่อยมากมาย

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง ความสามารถในการนำเอาส่วนประกอบย่อยหลายๆ ส่วนมารวมกันเข้าเป็นกรอบโครงสร้างที่แน่ชัด โดยทั่วไปแล้วความสามารถนี้จะเกิดการนำเอาประสบการณ์ในอดีตมารวมกับประสบการณ์ในปัจจุบันและนำมาสร้างเป็นกรอบที่มีระเบียบแบบแผน ความสามารถในการสังเคราะห์ที่เป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์หรือความคิดริเริ่ม จึงต้องอาศัยความสามารถชั้นต่างๆ หลายชั้นดังกล่าวมาแล้ว กล่าวคือจะต้องมีความเข้าใจ มีการนำความรู้ไปใช้ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ประกอบกัน

6. การประเมินผล (Evaluation) ความสามารถในการประเมินผลที่เกี่ยวข้องกับการให้ค่าต่อความรู้หรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งจะต้องใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นส่วนประกอบในการประเมินมาตรฐานนี้อาจจะออกมาทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ และมาตรฐานที่ใช้นี้อาจจะมาจากคนที่บุคคลนั้นกำหนดขึ้นเอง หรือมาจากมาตรฐานที่มีอยู่แล้ว ความสามารถในการประเมินผล นอกจากจะเป็นความสามารถขั้นสุดท้ายแล้ว ยังเป็นตัวเชื่อมที่สำคัญของพฤติกรรมด้านอื่นๆ อีกด้วย ความสามารถในการประเมินผลนี้ไม่จำเป็นจะต้องเกิดขึ้นในขั้นสุดท้ายเสมอไป แต่อาจจะอยู่ในทุกขั้นตอนของความสามารถหรือทักษะต่าง ๆ

นอกจากนี้ ความรู้นั้นถือว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อกระบวนการจัดสรรระบบความคิดและความเข้าใจของมนุษย์ ทฤษฎีที่สำคัญต่อองค์ความรู้นั้นมีทฤษฎีที่น่าสนใจอยู่ 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีเชิงประจักษ์หรือประสบการณ์นิยม และทฤษฎีเหตุผลนิยม (Kaplan. 1998 : 34-37) โดยมีรายละเอียดคือ

1. ทฤษฎีประจักษ์นิยมหรือประสบการณ์นิยม (Empiricism) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า ความรู้ไม่ใช่สิ่งที่มีมาตั้งแต่เกิด แต่เกิดจากประสบการณ์ ดังนั้น ความรู้จึงต้องเกิดจากการเรียนรู้เท่านั้น

2. ทฤษฎีเหตุผลนิยม (Rationalism) ทฤษฎีนี้ให้แนวคิดว่าความรู้ของมนุษย์นั้นมีมาตั้งแต่เกิด โดยความรู้จะเริ่มต้นมาจากความเชื่อ คือเชื่อในความจริงโดยเฉพาะความจริงที่ตายตัว (Necessary Truth) ซึ่งความรู้เหล่านี้ได้มาจากเหตุผลทางความคิดไม่ใช่ได้มาโดยประสบการณ์หรือประสาทสัมผัส โดยมองว่าประสบการณ์เป็นเพียงอุปกรณ์ที่เสริมทำให้รู้เท่านั้น

แต่ไม่ใช่ว่าจะจะเป็นทฤษฎีไหนก็ตาม ต่างก็เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับความรู้ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญที่สุดต่อมนุษย์ในการทำความเข้าใจกับสิ่งต่างๆ โดยมีความสำคัญเหมือนกันคือเป็นทฤษฎีที่ก่อให้เกิดความรู้แจ้ง (Perception) คือ เป็นลักษณะของการรับรู้ที่เกิดจากประสาทสัมผัสภายนอก (Sensation) และความคิดภายในจิตใจ (Idea) มาประกอบรวมกัน โดยใช้ประสบการณ์ที่ผ่านมาเป็นเครื่องมือในการรับรู้ (Habermas. 1991 : 110-111)

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาวิจัยพอที่จะสรุป ความรู้ความเข้าใจได้ว่า คือ ความรู้เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญที่สุดต่อมนุษย์ในการทำความเข้าใจต่อสิ่งต่างๆ ในสิ่งที่ตนเองยังไม่รู้หรือยังไม่สงสัยอยู่ การที่จะรู้และเข้าใจได้นั้นมนุษย์จะมีพัฒนาการของตนเองในการใช้ความสามารถ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์ต่างๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน อันเกิด

จากความสามารถในทักษะทางความคิด กลายเป็นพัฒนาการของสติปัญญาของแต่ละคนที่จะนำความรู้ที่ได้นั้นไปใช้เพื่อการแก้ปัญหา ซึ่งลำดับรายละเอียดจากความรู้ ความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล เป็นต้น

2.4 แนวคิดคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

แนวคิดคุณธรรม และจริยธรรม

ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายคุณธรรมไว้ว่า น. สภาพคุณงามความดี และจริยธรรม น. ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ, ศีลธรรม, กฎศีลธรรม นอกจากนี้ท่านเจ้าคุณพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) ได้ให้ความหมายคำทั้งสองคำนี้ไว้ในพจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์ ว่า คุณธรรม : ธรรมที่เป็นคุณ, ความดีงาม, สภาพที่เกื้อกูล จริยธรรม : ธรรมคือความประพฤติ, ธรรมคือการค้าเนินชีวิต, หลักความประพฤติ, หลักการค้าเนินชีวิต

ดังนั้น คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดีทางความประพฤติและจิตใจ เช่น ความเป็นผู้ไม่กล่าวเท็จโดยหวังประโยชน์ส่วนตนเป็น คุณธรรมประการหนึ่งคำว่า คุณ ภาษาบาลีแปลว่า ประเภท, ชนิด ธรรม หมายถึง หลักความจริง หลักการในการปฏิบัติ ดังนั้น อาจอธิบายได้ว่า คุณธรรม คือ จริยธรรมที่แยกเป็นรายละเอียดแต่ละประเภท เช่น เมตตา กรุณา เสียสละ ซื่อสัตย์ อุตุน ฯลฯ สิ่งเหล่านี้หากผู้ใดประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ก็จะเป็นสภาพคุณงามความดีทางความประพฤติและจิตใจของผู้ผู้นั้น

สรุปว่า คุณธรรม คือความดีงามในจิต เช่น ความเมตตา ความซื่อสัตย์ เป็นต้น มีผลทำให้จิตอยู่ในภาวะที่ดีงาม และพร้อมที่จะสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ ส่วนจริยธรรม คือการกระทำที่แสดง ออกทางกาย วาจา เช่น เมื่อมีเมตตากรูณาถึงมือช่วยเหลือผู้อื่นหรือเมื่อมีความซื่อสัตย์ก็ตั้งมั่นอยู่ในศีลห้า ไม่ลักขโมย ไม่โกหก เป็นต้น ทั้งคุณธรรมและจริยธรรมเป็นหลักธรรมที่มีความเกี่ยวเนื่องสนับสนุนกันและกัน คนที่มีคุณธรรมสูง คือจิตใจตรงคุณธรรม ย่อมจะประพฤติปฏิบัติสิ่งใดๆ ในลักษณะของการมีจริยธรรมสูงด้วย ดังนั้นคุณธรรมจึงเป็นลักษณะความรู้สึกรู้สึกนึกคิดที่ตีทางจิตใจส่วนจริยธรรมเป็นลักษณะการแสดงออกทางความประพฤติ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ให้ความหมายไว้ว่า “คุณธรรม” หมายถึงสภาพคุณงามความดี

สุมณ อมรวินวัฒน์ (2527) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับคุณธรรมไว้ว่า คุณธรรม (Virtue) คือความดีงามในจิตใจซึ่งทำให้เคยชินประพฤติดี ผู้มีคุณธรรมดี คือผู้มีความเคยชินประพฤติดีด้วยความรู้สึกในทางดีงาม การกระทำของคนที่ทำไปโดยไม่มีความรู้สึกไม่มีการตัดสินใจ เช่น การกระทำของคนปัญญาอ่อนเป็นแต่เพียงพฤติกรรม (Behavior) ยังไม่ถือเป็นความประพฤติ (Conduct)

พฤติกรรมที่มีมโนธรรมเข้าแทรกแซง คือมีความสำนึกและมีการตัดสินใจจึงจะถือเป็นความประพฤติ แต่ถ้าเพียงประพฤติดีเพราะมีการตัดสินใจเฉพาะหน้าชั่วคราวไม่แน่ใจว่าจะมีคุณธรรมจะต้องมีความเคยชิน ประพฤติดีด้วยความรู้สึกในทางดีงาม จึงเรียกได้ว่า มีคุณธรรม

ประกาศรี สี่ห้าไฟ (2543) คุณธรรม หมายถึงหลักธรรมจริยาที่สร้างความรู้สึกลึกซึ้งชอบชั่วดีทางศีลธรรม มีคุณงามความดีภายในจิตใจจนเต็มเปี่ยมไปด้วยความสุข ความยินดี การกระทำที่ดี ย่อมได้รับผลของความดี คือ ความชื่นชมยกย่องในขณะที่ การกระทำชั่วย่อมได้รับผลของความชั่ว คือ ความเจ็บปวดหรือความทุกข์ต่างๆ

ลิขิต ซีรเวคิน (2548) ได้กล่าวไว้ว่า คุณธรรม คือ จิตวิญญาณของปัจเจกบุคคล ศาสนา และอุดมการณ์เป็นดวงวิญญาณของปัจเจกบุคคลและสังคมด้วย ปัจเจกบุคคลต้องมีวิญญาณ สังคมต้องมีจิตวิญญาณ คุณธรรมของปัจเจกบุคคลอยู่ที่การกลมกลืนเรียนรู้โดยพ่อแม่ สถาบันการศึกษา ศาสนาพรรคการเมือง และองค์กรของรัฐ

กิริติ บุญเจือ (2550) ได้ให้ความหมายของ คุณธรรม ไว้ว่า หมายถึง วิธีแห่งความดีงามในการดำรงชีวิตเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพที่ยังอยู่ในส่วนลึกของมนุษย์ยังมีคุณธรรมมากเท่าใดก็จะยิ่งมีความโน้มเอียงในการทำความดีมากขึ้น

จากความหมายของคุณธรรมที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า คุณธรรม หมายถึงคุณงามความดีที่สั่งสมอยู่ในจิตใจมนุษย์โดยผ่านประสบการณ์จากการได้สัมผัสซึ่งจะแสดงออกมาโดยการกระทำทางกาย วาจาและจิตใจของแต่ละบุคคลเป็นสิ่งที่มิประโยชน์ต่อตนเองผู้อื่นและสังคม

สรุปความแตกต่างระหว่างคุณธรรมกับจริยธรรม กล่าวโดยสรุป คุณธรรมหมายถึงคุณสมบัติภายในใจใดๆก็ตามที่เป็นคุณสมบัติไม่เป็นโทษ ส่วน จริยธรรม หมายถึง สิ่งควรประพฤติอันได้แก่ พฤติกรรมเป็นการกระทำ ทางกาย วาจา ใจ อันดีงามที่ควรปฏิบัติ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า คุณธรรมและจริยธรรมหมายถึง คุณงามความดีของบุคคลที่กระทำไปด้วยความสำนึกในจิตใจโดยได้ยึดถือจนเป็นความเคยชิน อันเป็นคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่ดีงาม เป็นที่ยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องของตนเอง และผู้อื่น

ทฤษฎีจริยธรรม

จริยธรรมเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาทั้งในระดับบุคคล และระดับประเทศ ในการพัฒนาประเทศนั้นต้องพัฒนาไปโดยใส่ใจต่อจริยธรรมควบคู่กันไป ดังนั้นคณะกรรมการการพัฒนาศึกษาแห่งชาติได้เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงได้มีการออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 โดยระบุเรื่องของจริยธรรมไว้ ดังนี้ “มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (สำนักพัฒนาหลักสูตร. 2542 : 5)

เมื่อกล่าวถึงจริยธรรมในด้านจริยศาสตร์นั้น มีนักปรัชญาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้หลากหลาย ในที่นี้จะกล่าวถึงนักปรัชญาท่านหนึ่ง คือ กิรติ บุญเจือ (2518 : 69-115 อ้างถึงใน ชัย อุทัยภัตตรู. 2545 : 10) กล่าวถึง จริยธรรม ว่า ในทางปฏิบัตินั้น จริยศาสตร์ สามารถแบ่งออกเป็นจริยธรรมทั่วไป และจริยธรรมในตัวบุคคล **จริยธรรมทั่วไป** กล่าวถึง ความถูกต้องต่างๆไป โดยแสดงให้เห็นว่าการตัดสินความถูกต้องสำหรับความประพฤติส่วนตัวแล้ว เจตนาควรจะเป็นหลักในการตัดสินความถูกต้อง และควรพิจารณาถึงผลที่จะติดตามมาว่าจะเป็นอย่างไ หากการตัดสินความถูกต้องของความประพฤติตามกฎหมาย ควรถือเอาผลของการกระทำเป็นหลัก เพราะเจตนาเป็นเรื่องที่วัดได้ยากตามกฎหมาย ในการปรับปรุงจริยธรรม เพื่อความต้องการของเรามีจุดประสงค์เพื่อต้องการพัฒนาจิตใจ ต้องการรับผิดชอบการกระทำของเราอย่างเต็มที่ และต้องกระทำทุกอย่างด้วยความสำนึกความผิดชอบชั่วดีมากขึ้น ในฐานะที่เป็นพลเมืองของประเทศควรมีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อจริงๆไม่ใช่ปฏิบัติโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ส่วนจริยธรรมในตัวบุคคล เป็นการกล่าวถึงจริยธรรมในด้านที่เกี่ยวกับ สุขภาพ การใช้เสรีภาพ และความซื่อตรง เป็นการนำจริยธรรมทั่วไปมาประยุกต์ใช้กับชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมเพื่อจรรโลงสังคมให้มีความน่าอยู่เพิ่มมากขึ้น สุดท้ายคือ จริยธรรมในอาชีพ เป็นการกล่าวถึงความดีงามในตัวบุคคลที่เป็นหน้าที่ของพลเมืองดีในสังคม โดยเริ่มจาก การมีจริยธรรมของครู สิ่งที่ต้องควบคู่กันคือ จริยธรรมของนักเรียน ทั้งสองต้องเคารพในหน้าที่ที่ตนเป็นอยู่ เมื่อขยายออกไปสู่อาชีพทั่วไป เป็นจริยธรรมของนักธุรกิจ และเมื่อสังคมโดยทั่วไปเป็นสังคมที่มีการใช้แรงงาน ผู้ใช้แรงงานจึงต้องมีจริยธรรมของกรรมมาชีพควบคู่ด้วย ในสาขาวิชาชีพเฉพาะต้องมีจริยธรรมเช่นกัน เช่น จริยธรรมของนักสื่อสารมวลชน จริยธรรมของแพทย์ จริยธรรมของนักกฎหมาย เป็นต้น กล่าวโดยสรุปจริยธรรมเป็นพื้นฐานของการปฏิบัติหน้าที่ที่ดีของพลเมืองที่ดีในสังคม ไม่ว่าบุคคลผู้นั้นจะมีหน้าที่ใดในสังคม

ในด้านของสังคมศาสตร์นั้น การแยกความหมายของจริยธรรม อาจแยกออกเป็น **จริย** หมายถึง ความประพฤติ ธรรม แปลว่า คุณความดี ดังนั้นเมื่อรวมกันจึงมีความหมายว่า ความประพฤติที่ดีงาม เว้นจากการประพฤติชั่วไม่ว่าจะเป็นทางกาย วาจา ใจ ซึ่งส่วนมากจะมาจากหลักศีลธรรม หรือหลักจริยธรรมทางพุทธศาสนา ที่สอนให้เป็นคนดี มีความประพฤติดี ละเว้นความชั่ว และในสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การดำเนินชีวิต ความเป็นอยู่ การยังชีพให้เป็นไป การครองชีพ การเคลื่อนไหวของชีวิตทุกแง่ทุกด้าน ทุกระดับ ทั้งทางกาย ทางวาจา ทางใจ ทั้งด้านส่วนตัว ด้านสังคม อารมณ์ ด้านจิต ด้านปัญญา เป็นสิ่งที่พึงพิจารณาเสมอ เพื่อสนับสนุนการสร้างจริยธรรมขึ้นในสังคม (พระธรรมปิฎก. 2542 : 10 อ้างถึงใน ชัย อุทัยภัตตรู. 2545 : 12)

จรรยาบรรณ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 อธิบายความหมายของจรรยาบรรณว่า หมายถึง "ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบ อาชีพการงานแต่ละอย่างกำหนดขึ้น เพื่อรักษาและ ส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของสมาชิก อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้" จรรยาบรรณจึงเป็นหลักความประพฤติเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้มีคุณธรรมและจริยธรรมของ บุคคลในแต่ละ กลุ่มวิชาชีพ ซึ่งเรียกว่า จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ (Professional code of ethics) เมื่อประพฤติแล้วจะช่วยรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงทั้งของวิชาชีพและฐานะของสมาชิก ทำให้ได้รับความเชื่อถือจากสังคมและความไว้วางใจจากผู้ป่วย (ราชบัณฑิตยสถาน. 2542 : 289)

จรรยาบรรณนักสังคมสงเคราะห์ (สมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย)

1. จะต้องสำนึกว่าการกระทำเพื่อการพัฒนา หรือก่อให้เกิดสวัสดิภาพแก่บุคคล กลุ่ม ชุมชนเป็นความรับผิดชอบของตนเอง
2. จะต้องปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ เสียสละและมีคุณธรรมและปราศจากอคติทั้งปวง
3. จะต้องเคารพในศักดิ์ศรี และไม่เปิดเผยเรื่องราวส่วนตัวของผู้มารับบริการ
4. จะต้องประพฤติตนอยู่ในกรอบของวัฒนธรรมอันดีงาม เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหาย แก่วิชาชีพสังคมสงเคราะห์
5. จะต้องยึดมั่นในหลักวิชา เพิ่มพูนความรู้และทักษะ พร้อมทั้งส่งเสริมวิชาชีพสังคม สงเคราะห์ให้เจริญก้าวหน้าอยู่เสมอ

จากความหมายดังกล่าวของคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ผู้ศึกษาวิจัยพอที่จะสรุปได้ว่า คุณธรรม จริยธรรม เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เป็นคุณลักษณะหรือพฤติกรรม ที่ดีงาม เกี่ยวข้องกับคุณงามความดีของบุคคลที่กระทำนับตั้งแต่การกระทำทางกาย วาจา ใจ อันด้วยความสำนึกในจิตใจ และเป็นที่ยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องของตนเอง และผู้อื่น และเมื่อคุณงามความดี ที่สั่งสมอยู่ในจิตใจมนุษย์ได้มีส่วนเกี่ยวกับวิชาชีพที่ปฏิบัติ จึงเป็นจรรยาบรรณของนักวิชาชีพ ที่ผ่านหลักวิชาการ ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ จากการได้ปฏิบัติหน้าที่ และแสดงออกมา โดยการกระทำทางกาย วาจาและใจของแต่ละวิชาชีพ จึงเป็นสิ่งที่มิมีประโยชน์ผู้อื่นและสังคมต่อไป

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับสามารถ

จากสภาวะการณ์การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมภายนอก ส่งผลให้องค์กรต่างๆ ต้องทบทวน และวิเคราะห์บทบาทพื้นฐานตลอดจนขีดความสามารถของตน เพื่อที่จะสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกได้ ซึ่งทรัพยากรบุคคลเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในอันดับต้นๆ ที่จะนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้น ในการศึกษาระดับความสามารถของพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงเป็นส่วนสนับสนุนการนำนโยบายการจัดบริการสังคมเพื่อการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กไป ปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จ ดังนั้น ความสามารถนี้ต้องมีผู้ให้ความหมาย ดังนี้

ความสามารถ หรือ Competency หมายถึง สิ่ง que แสดงคุณลักษณะ และคุณสมบัติของบุคคล ซึ่งรวมถึง ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่แสดงออก ซึ่งทำให้บรรลุผลสำเร็จในการ ปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ และประสิทธิผลสูงกว่ามาตรฐานทั่วไป (ขจรศักดิ์ หาญณรงค์. 2542 : 9)

Competency หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญด้านต่างๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้บุคคลสามารถกระทำการ หรือดเว้นกระทำการในกิจกรรมใดๆ ให้ประสบผลสำเร็จ หรือล้มเหลว ซึ่งความสามารถเหล่านี้ได้มาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ การฝึกฝน และการปฏิบัติเป็นนิสัย เช่น ความสามารถในการสื่อสารข้อความ ความสามารถในการวางแผน การแก้ปัญหา การตัดสินใจ ความริเริ่ม เป็นต้น (อุกฤษณ์ กาญจนเกตุ. 2543 : 20 อ้างถึงใน สุริย์รัตน์ พรหมสุวรรณ. 2545 : 36)

Competency หมายถึง ทักษะ ความรู้ ความสามารถหรือพฤติกรรมของบุคลากรที่จำเป็นในการปฏิบัติงานใดงานหนึ่ง กล่าวคือ ในการทำงานหนึ่งๆ จะต้องมีความรู้ในเรื่องใดบ้าง และเมื่อมีความรู้หรือข้อมูลแล้วจะต้องรู้ว่าต้องทำงานนั้นๆ อย่างไร โดยมีชุดของรูปแบบพฤติกรรมที่ต้องการนำไปใช้ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างมี Competence

ทั้งนี้เป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ต้องทราบความแตกต่างของ Competency และ Competence โดยความแตกต่างที่สำคัญคือ ระหว่างลักษณะงานที่บุคคลต้องมี Competence และลักษณะของบุคคลที่ทำให้บุคคลเป็นควมมี Competency ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหลายๆ อย่างของบุคคลที่แสดงออกเพื่อทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ (Boam and Sparrow. 1992 : 16-17)

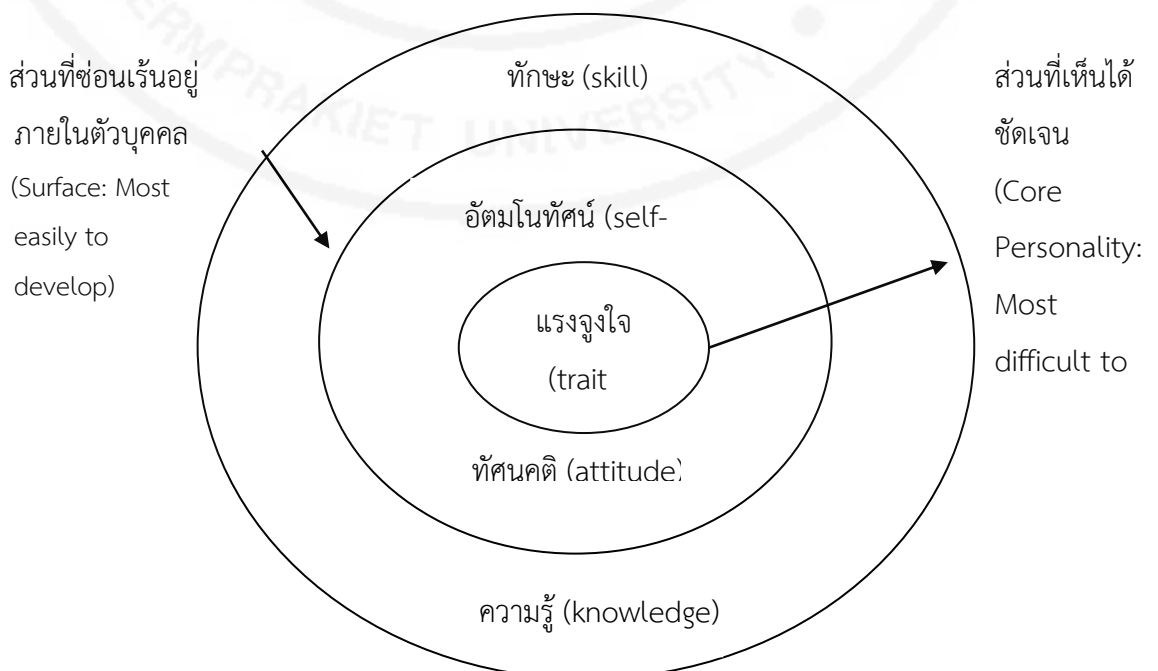
Competency มีอยู่ 3 มิติ คือ ความรู้ (Knowledge) รู้ว่าทำอย่างไร (Know- How) คือ ทักษะ และทัศนคติ (Attitude) (Tate. 1995 : 82-83)

1. ความรู้ (Knowledge) มีความรู้ในเรื่องข้อมูลข่าวสาร และสารสนเทศ
2. ทักษะ คือรู้ว่าทำอย่างไร (Know- How) มีความสัมพันธ์กับความสามารถ โดยมีทักษะที่มีสมรรถภาพในการกระทำ รู้ว่าต้องทำอย่างไรเมื่อต้องการดำเนินการนั้นจริงๆ
3. ทัศนคติ (Attitude) เป็นการแสดงออกทางด้านพฤติกรรม เป็นเอกลักษณ์และความตั้งใจ

โดยสรุปแล้ว ความสามารถ มีความหมาย คือ ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ซึ่งความรู้ คือ ส่วนที่สามารถศึกษาได้เป็นข้อมูล ทักษะ คือส่วนที่ได้มาจากการฝึกฝน เช่นทักษะการพูด การสื่อสาร เป็นต้น ซึ่งความรู้ และทักษะนี้สามารถแสดงให้เห็นได้ ส่วนทัศนคติ เป็นส่วนที่ซ่อนอยู่ภายในซึ่งเป็นพฤติกรรม และเอกลักษณ์ส่วนบุคคล

สอดคล้องกับ McClelland. 1973 ให้ความหมายสมรรถนะไว้ว่า สมรรถนะ (Competencies) เป็นคุณลักษณะที่ตีเลิศของบุคลากรในองค์กร เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภายนอก และภายในของบุคลากร ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Abilities) และคุณลักษณะอื่นๆ (Others) ซึ่งเป็นพฤติกรรมภายในของบุคคลที่วัดได้ยาก ต้องใช้วิธีสังเกต ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 4 ประการนี้ เรียกโดยย่อว่า KSAO เป็นคุณลักษณะที่ถูกสั่งสมมาจากการศึกษา การฝึกอบรม และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ไม่ใช่เป็นผู้ที่มีผลการเรียนดีเท่านั้น แต่ต้องรู้จักนำความรู้ และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ให้เกิดผลดีด้วย จึงจะเรียกว่าเป็นผู้ที่มีสมรรถนะ (McClelland. 1973 : 1-14) สำหรับ Spencer and Spencer (1993 : 11) ได้แบ่งคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมเหล่านี้ออกเป็น 2 คุณลักษณะ คือ 1) คุณลักษณะภายนอกที่เป็นพฤติกรรมที่เห็นได้ชัดเจน พัฒนาได้ง่าย และ 2) คุณลักษณะภายใน เป็นความรู้สึภายในที่สังเกตยาก และพัฒนาได้ค่อนข้างยาก ซึ่งทั้งสองคุณลักษณะนี้ต้องใช้ประกอบกัน และไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ปรากฏตามภาพประกอบที่ 2 ดังนี้

แผนภูมิที่ 2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะและผลการปฏิบัติงานที่ต้องการ

จากแผนภูมิที่ 2.2 ตามแนวคิดของ Spencer and Spencer (1993 : 11) กลุ่มที่ 1 อยู่ในวงกลมวงนอกสุด ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และความสามารถ (Ability) เป็นสมรรถนะที่มีสามารถพัฒนาให้เท่าเทียมกันได้ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับรู้ของบุคคลนั้น กลุ่มที่ 2 อยู่วงในสองวง คือส่วนของสมรรถนะส่วนที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวบุคคล เป็นคุณลักษณะ (Trait) และอัตมโนทัศน์ (Self-Concept) เช่น แรงจูงใจ และทัศนคติ เป็นต้น ซึ่งพัฒนาได้ค่อนข้างยาก และอาจต้องใช้เวลาานาน ขึ้นอยู่กับความแตกต่างกันของแต่ละบุคคล ส่วนนี้เป็นแรงผลักดันให้บุคคลปฏิบัติงานได้สำเร็จดีเยี่ยม ส่งผลต่อความพึงพอใจ และความผูกพันต่อองค์กรอย่างชัดเจน ตามแนวคิดของ Spencer and Spencer (1993 : 1-8)

จากความหมาย และคุณลักษณะพื้นฐานดังกล่าวของความสามารถ ผู้ศึกษาวิจัยพอที่จะสรุปได้ว่า ความสามารถ หรือ Competency หมายถึง สิ่งที่แสดงคุณลักษณะ และคุณสมบัติของบุคคล ซึ่งมี 3 มิติคือ ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ซึ่งความรู้ คือ ส่วนที่สามารถศึกษาได้เป็นข้อมูล ทักษะ คือ ส่วนที่ได้มาจากการฝึกฝน และทัศนคติ คือพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นส่วนที่ซ่อนอยู่ภายใน ซึ่งเป็นพฤติกรรม และเอกลักษณ์ส่วนบุคคล โดยที่ความรู้ และทักษะ เป็นสมรรถนะที่บุคคลสามารถพัฒนาให้เท่าเทียมกันได้ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับรู้ของบุคคลนั้น ในขณะที่ทัศนคติ เป็นสมรรถนะส่วนที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวบุคคลเป็นคุณลักษณะ (Trait) และอัตมโนทัศน์ (Self-Concept) เช่น แรงจูงใจ และทัศนคติซึ่งพัฒนาได้ค่อนข้างยาก อย่างไรก็ตามองค์ประกอบทั้ง 3 มิติ ของความสามารถต้องใช้ประกอบกัน และเป็นแรงผลักดันให้บุคคลปฏิบัติงานได้สำเร็จดีเยี่ยม

2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อุไรพรรณ ทวีศรี (2547) ศึกษาความรู้ความเข้าใจในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาสภาพการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กทั้ง 4 ด้าน และศึกษาสภาพการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาด เล็ก กลาง ใหญ่ โดยวิธีการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 205 คน สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเอฟ (F-test) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษา พบว่า ความรู้ความเข้าใจในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ สิทธิในการอยู่รอด สิทธิในการได้รับการปกป้อง สิทธิในการพัฒนา สิทธิในการมีส่วนร่วม ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก โดยรวม ทุกด้าน

อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านต่าง ๆ มีรายละเอียดต่อไปนี้ สิทธิในการอยู่รอด พบว่า ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง เด็กทุกคนต้องได้รับการแจ้งเกิด มีชื่อ มีสัญชาติ ในระดับมาก ส่วนเรื่องเด็กทุกคนควรได้รับการดูแลสุขภาพและบริการสาธารณสุขตามฐานะของครอบครัว อยู่ในระดับน้อย สิทธิในการได้รับการปกป้อง พบว่า ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง เด็กควรได้รับการคุ้มครองในด้านการศึกษา ชีวิต ร่างกาย รวมทั้งสิทธิและทรัพย์สิน ในระดับมาก ส่วนเรื่อง เด็กควรได้เห็นหรือรับรู้เกี่ยวกับสื่อลามกที่แพร่หลายในสังคม อยู่ในระดับน้อย สิทธิในการพัฒนา พบว่า ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ควรส่งเสริมการเล่นกีฬาของเด็ก ในระดับมาก ส่วนเรื่อง เด็กทุกคนต้องมีการดำรงชีวิตที่ดีโดยได้รับการพัฒนาใน ทุกด้าน อยู่ในระดับน้อย สิทธิในการมีส่วนร่วม พบว่า ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง เด็กพิการควรมี ส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่อง เด็กควรรับรู้ปัญหาในครอบครัว อยู่ในระดับมาก รองลงมา ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และขนาดของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหาร ที่มีเพศ และวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนขนาดของโรงเรียนได้แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ สิทธิในการอยู่รอด พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางมีความรู้ความเข้าใจมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ สิทธิในการได้รับการปกป้อง พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สิทธิในการพัฒนา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กมีความรู้ความเข้าใจมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ สิทธิในการมีส่วนร่วม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางมีความรู้ความเข้าใจมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนในการให้ความรู้ความเข้าใจอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแก่ นักเรียน ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็ก ผู้บริหารต้องจริงจัง และเป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม โดยทำงานร่วมกับกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน มีการสร้างเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง มีนักสังคมสงเคราะห์ประจำโรงเรียน มีรูปแบบกระบวนการ การบริหารที่มีประสิทธิภาพ พิจารณาวิเคราะห์ถึงความจำเป็น เพื่อที่จะสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดให้กับเด็กและเยาวชนของชาติต่อไป

อัญชรินทร์ กลิ่นศิริ (2548) ศึกษาเรื่องความรู้ ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 กรณีศึกษาครอบครัวชาวเขาบ้านห้วยน้ำไช อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และการ ปฏิบัติต่อเด็กตามสิทธิเด็กของครอบครัวชาวเขา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครอบครัวชาวเขา มีความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิเด็กและเด็ก ในครอบครัวชาวเขา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของตนเอง โดยการวิจัยภาคสนามจากครอบครัวชาวเขา บ้านห้วยน้ำไช อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 265 ครอบครัว พบว่า ครอบครัวชาวเขาได้รับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิเด็กน้อยมาก (ร้อยละ 15.0) ทำให้คิดว่าเด็กไม่มีสิทธิของ

เด็กเอง (ร้อยละ 80.0) ในส่วนของความรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็ก ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างจะมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการแจ้งเกิด การให้ชื่อ สัญชาติ และต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่และความรักจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครองเด็กมากที่สุด (ร้อยละ 100.0) มีความรู้เกี่ยวกับเด็กพิการมีสิทธิในสังคมทุกอย่างเท่าที่เด็กปกติได้น้อยที่สุด (ร้อยละ 74.0) ในส่วนของเจตคติต่อสิทธิเด็กพบว่า มีความรู้สึกรู้สึก คิด ความเชื่อในเรื่องของเด็กกำพร้า เด็กเร่ร่อน เป็นเรื่องที่ทุกคนในสังคมควรรับผิดชอบให้เด็กมีความเป็นอยู่ที่ดีมากที่สุด (ร้อยละ 86.0) ในเรื่องของการที่เด็กมีสิทธิปฏิเสธไม่รับฟังคำพูด่า ประชดประชันของพ่อ แม่ ผู้ปกครองได้ น้อยที่สุด (ร้อยละ 36.0) และในส่วนของ การ ปฏิบัติต่อเด็กตามสิทธิเด็กพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ปฏิบัติต่อเด็กโดยการใช้วาจากระทบกระเทียบ ประชดประชันลูกและเมื่อเกิดความเครียดก็จะระบายอารมณ์กับลูกนานๆ ครั้งเท่ากันมากที่สุด (ร้อยละ 69.0) และอนุญาตให้ลูกคบและเล่นกับเพื่อนวัยเดียวกันอย่างอิสระน้อยที่สุด (ร้อยละ 64.0) ตามลำดับ

วรรณพร พุ่มมีผล (2550) ศึกษาเรื่องแนวทางในการพัฒนาบุคลากรเพื่อการบริการสวัสดิการสังคมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ ทักษะ และความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากรในการบริการสวัสดิการสังคมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากร จำนวน 231 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test, F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และทดสอบความแตกต่างด้วยการจับคู่พหุคูณ (Multiple Comparisons) โดยวิธีของ Schaeffer ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 38 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เป็นนักพัฒนาสังคม และระยะเวลาการ ปฏิบัติงานเฉลี่ย 12 ปี การศึกษาความรู้ของบุคลากรต่อการบริการสวัสดิการสังคมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า บุคลากรมีความรู้ในระดับมาก การศึกษาทักษะของบุคลากรด้านการเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการบริการสวัสดิการสังคมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการบริการสวัสดิการสังคมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ในระดับมาก การศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากรในการบริการสวัสดิการสังคมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีความต้องการในการพัฒนาตนเองในระดับมากที่สุด ในด้านทักษะต่อการเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเอง พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองในระดับมากที่สุด ด้านความต้องการรูปแบบในการพัฒนาตนเองให้เกิดความรู้และทักษะในการบริการสวัสดิการสังคมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีความต้องการรูปแบบในการพัฒนาตนเองทั้ง 4 รูปแบบในระดับมากที่สุด ผลการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความรู้ด้านแนวคิดของการบริการสวัสดิการสังคมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน บุคลากรที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกันมีความรู้ต่อการบริการสวัสดิการสังคมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน มีทักษะต่อการเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการบริการ

สวัสดิการสังคมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน และมีความต้องการในการพัฒนาตนเองในรูปแบบการจัดทำคู่มือและแนวทางการ ปฏิบัติงานและรูปแบบการหมุนเวียนงานแตกต่างกัน

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่นำมาใช้ใน ผู้ศึกษาวิจัยพอที่จะสรุปผลงานวิจัยออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 การศึกษาในกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน หรือผู้มีหน้าที่ในการดูแลเด็ก พบว่ามี 2 งานวิจัย คือ อุไรพรรณ ทวีขศรี (2547) ศึกษาความรู้ความเข้าใจในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร และ วรณพร ท่งมีผล (2550) ศึกษาเรื่องแนวทางในการพัฒนาบุคลากรเพื่อการบริการสวัสดิการสังคมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และส่วนที่ 2 การศึกษาในกลุ่มเป้าหมาย(ครอบครัวชาวเขา) เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 โดยงานวิจัยส่วนที่ 1 การศึกษาในกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน หรือผู้มีหน้าที่ในการดูแลเด็ก สรุปประเด็นได้ดังนี้ อุไรพรรณ ทวีขศรี (2547) ศึกษาประเด็น ความรู้ความเข้าใจในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ทั้ง 4 ด้าน คือ (1) สิทธิในการอยู่รอด (2) สิทธิในการได้รับการปกป้อง(3) สิทธิในการพัฒนา (4) สิทธิในการมีส่วนร่วม ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยพบข้อเสนอแนะที่สำคัญจากการศึกษา คือ การส่งเสริมสนับสนุนในการให้ความรู้ความเข้าใจ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแก่ นักเรียน ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็ก ผู้บริหาร ต้องจริงจัง และเป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม โดยทำงานร่วมกับกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน มีการสร้างเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง มีนักสังคมสงเคราะห์ประจำโรงเรียน มีรูปแบบกระบวนการ การบริหารที่มีประสิทธิภาพ และวรณพร ท่งมีผล (2550) ศึกษาประเด็นการพัฒนาบุคลากรเพื่อการบริการสวัสดิการสังคมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า บุคลากรมีความรู้ในระดับมาก เกี่ยวกับความรู้ต่อการบริการสวัสดิการสังคมผ่านอิเล็กทรอนิกส์ และส่วนใหญ่ในระดับมากเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการบริการสวัสดิการสังคมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์บุคลากร ส่วนใหญ่มีความต้องการในการพัฒนาตนเองในระดับมากที่สุด และผลการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรพบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาและ ตำแหน่งงานที่แตกต่าง มีความรู้ต่อการบริการสวัสดิการสังคมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ มีทัศนคติต่อการเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการบริการสวัสดิการสังคมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และมีความต้องการในการพัฒนาตนเองในรูปแบบการจัดทำคู่มือและแนวทางการ ปฏิบัติงานและรูปแบบการหมุนเวียนงานแตกต่างกัน โดยการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ ทัศนคติ และความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากรในการบริการสวัสดิการสังคมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

สำหรับส่วนที่ 2 การศึกษาในกลุ่มเป้าหมาย(ครอบครัวชาวเขา) โดยอัญชรินทร์ กลิ่นศิริ (2548) ศึกษาเรื่องความรู้ ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 กรณีศึกษาครอบครัวชาวเขาบ้านห้วยน้ำไซ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก มีประเด็นที่น่าสนใจ และสอดคล้องกับประเด็นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ครอบครัวชาวเขาได้รับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิเด็กน้อยมาก

ในขณะที่ครอบครัวชาวเขามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแจ้งเกิด การให้ชื่อ สัญชาติมากที่สุด เช่นเดียวกันเด็กทุกคนต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่ และความรักจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครองเด็กมากที่สุด และมีความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อในเรื่องของเด็กกำพร้า เด็กเร่ร่อน เป็นเรื่องที่ทุกคนในสังคมควรรับผิดชอบให้เด็กมีความเป็นอยู่ที่ดีมากที่สุดแต่มีความรู้เกี่ยวกับเด็กพิการมีสิทธิในสังคม ทุกอย่างเท่าที่เด็กปกติได้น้อยที่สุด ซึ่งการศึกษาวิจัยของอัญชรินทร์ กลิ่นศิริ เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และการ ปฏิบัติต่อเด็กตามสิทธิเด็กของครอบครัวชาวเขา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครอบครัวชาวเขามีความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิเด็ก

ตั้งจะเห็นได้ว่า ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาในกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน หรือผู้มีหน้าที่ในการดูแลเด็ก ดังนั้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในส่วนที่ 1 เป็นส่วนที่สอดคล้องการกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยในส่วนที่ 2 ถึงแม้ว่าจะเป็นการศึกษาวิจัยกับกลุ่มเป้าหมายแต่เป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็ก และพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 จึงเป็นส่วนที่ผู้วิจัยเห็นว่ามีความสอดคล้อง และเกี่ยวข้องจึงได้นำมาใช้อ้างอิงดังกล่าว

2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ผู้วิจัยได้เริ่มศึกษาพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นกฎหมายหลักที่มีผลสำคัญต่อการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็กในประเทศไทย ได้กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับวิธีการสังคมสงเคราะห์ การคุ้มครองสวัสดิภาพ การส่งเสริมความประพฤติเด็ก และวิธีการปฏิบัติต่อเด็กให้เหมาะสมเพื่อให้เด็กได้รับการอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนและมีพัฒนาการที่เหมาะสม อันเป็นการส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัว รวมทั้งป้องกันมิให้เด็กถูกทารุณกรรม ตกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์โดย มิชอบหรือถูกเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม มีการปรับปรุงวิธีการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็ก ระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงเป็นที่มาของกรอบแนวคิดด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ 4 ด้าน คือ ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และเยาวชน ด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน ด้านการสงเคราะห์เด็ก ด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ระหว่างหน่วยงานของรัฐ และเอกชน นอกจากนี้ การดำเนินการตามกฎหมาย ผู้ปฏิบัติหน้าที่นับว่าเป็นกลไกสำคัญ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบคุณธรรม จริยธรรมที่เป็นกรอบการปฏิบัติงานด้านเด็ก ซึ่งต้องใช้ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ และคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงจรรยาบรรณเชิงวิชาชีพ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเข้าถึงเด็ก และสามารถวิเคราะห์บริบทที่แวดล้อมเด็กอย่างเป็นองค์รวม นำไปสู่การปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กอย่างเหมาะสม ซึ่งผู้วิจัยจึงได้นำความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ

พระราชบัญญัติ ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ 4 ด้านดังกล่าว และ แนวคิดด้านคุณธรรม จริยธรรม มาเป็นตัวแปรอิสระ โดยกำหนดให้ ความสำเร็จในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นตัวแปรตามเพื่อมุ่งศึกษาว่า ระดับความรู้ ความเข้าใจและระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 จะส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 หรือไม่ โดยกำหนดให้เป็น ความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ประกอบด้วย ความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ 3 ด้าน คือด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านพฤติกรรม และด้านทัศนคติ สำหรับคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ตำแหน่งงานผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับประสบการณ์การทำงานด้านเด็ก การเข้ารับการอบรม และการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 เป็นกฎหมายหลัก กฎหมายรองในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ เพื่อศึกษาว่าคุณลักษณะที่แตกต่างกันของผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีผลต่อความสำเร็จ ในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 แตกต่างกันหรือไม่ ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัย จึงได้กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ดังนี้

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา (Variables)

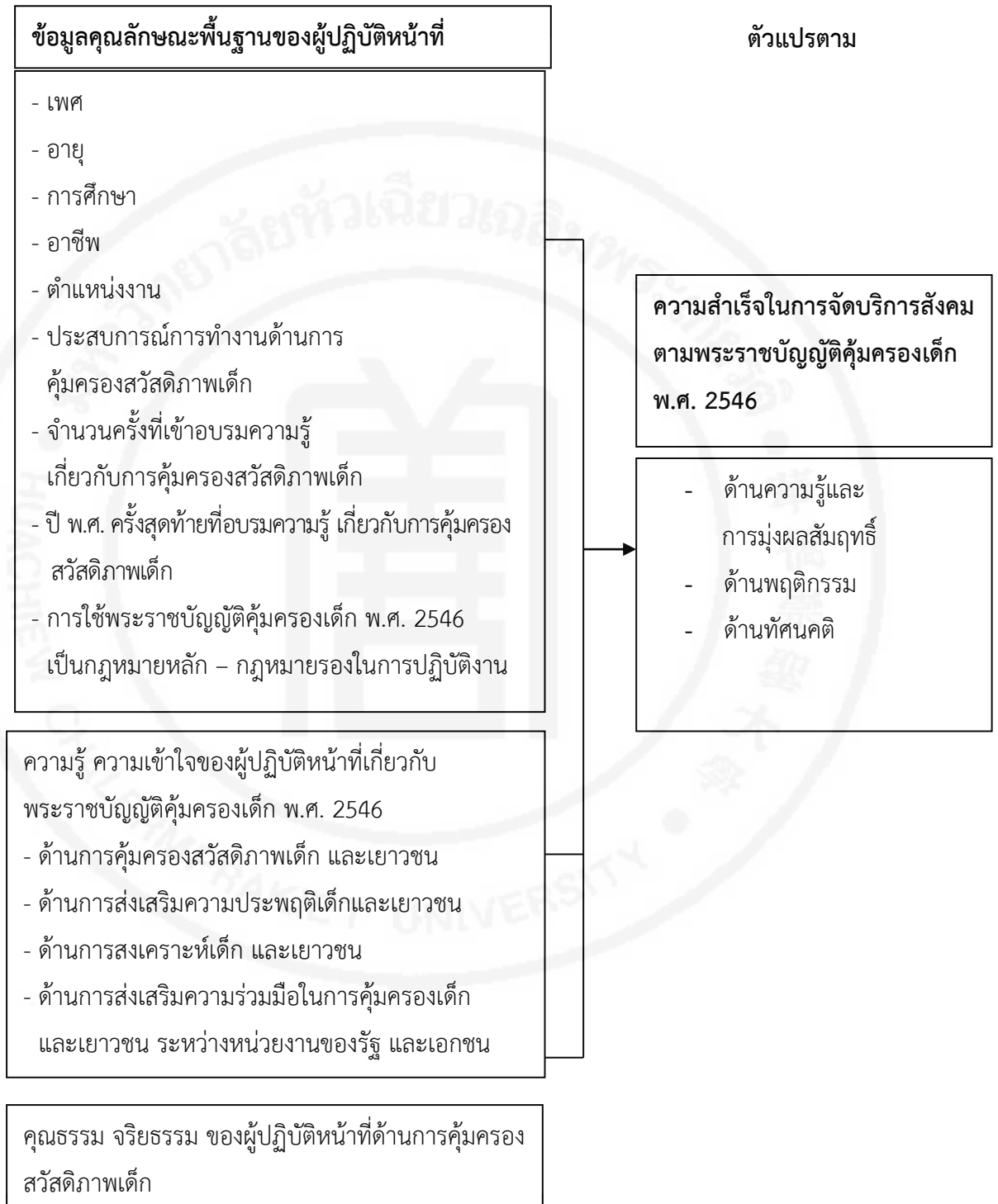
ตัวแปรต้น ได้แก่

1. ข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ตำแหน่งงาน ประสบการณ์การทำงานด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก จำนวนครั้งที่เข้าอบรมความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ปีพ.ศ. ครั้งสุดท้ายที่อบรมความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก การใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายหลัก – กฎหมายรองในการปฏิบัติงาน
2. ความรู้ ความเข้าใจของผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้แก่ ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และเยาวชน ด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็ก และเยาวชน ด้านการสงเคราะห์เด็ก ด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ระหว่างหน่วยงานของรัฐ และเอกชน
3. คุณธรรม จริยธรรม ของผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก

ตัวแปรตาม ได้แก่

- ความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้แก่ ด้านความรู้และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านพฤติกรรม และด้านทัศนคติ

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

แผนภูมิที่ 2.3 สรุปรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546” โดยเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Survey) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล เป็นการศึกษาให้ได้มาซึ่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เพื่อนำมาใช้ประกอบการศึกษา ในการวิจัยนี้ ได้กำหนดระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย (ในส่วนของกรวิจัยเชิงปริมาณ) ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
- 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวัดค่าตัวแปร และการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และเยาวชน ที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 ตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3.1 หน่วยงานการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และเยาวชน และผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546

หน่วยงาน ที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	ผู้ปฏิบัติหน้าที่
หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ - สำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ - บ้านพักเด็กและครอบครัว	นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา และ เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลเด็กในบ้านพักเด็ก และครอบครัว
หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม - สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน - สำนักงานคุมประพฤติ	พนักงานคุมประพฤติ (เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกคุมความประพฤติที่เป็นเด็กและเยาวชน) นักจิตวิทยา และนักกฎหมาย
หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	ครู / อาจารย์
หน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	เจ้าหน้าที่ตำรวจ
หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข	เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
หน่วยงานองค์กรเอกชน (NGO). ¹ ได้แก่ สหทัยมูลนิธิ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก	นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา และเจ้าหน้าที่หน่วยงานองค์กรเอกชน (NGO.)

¹ A non-governmental organization (NGO) is an [organization](https://en.wikipedia.org/wiki/Non-governmental_organization) that is neither a part of a [government](#) nor a conventional for-profit [business](#). Usually set up by ordinary citizens. (https://en.wikipedia.org/wiki/Non-governmental_organization)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และเยาวชน ที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 ดังนี้

ตารางที่ 3.2 ผู้ปฏิบัติหน้าที่ และจำนวนผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และเยาวชน ที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ผู้ปฏิบัติหน้าที่	จำนวน (คน)
เจ้าหน้าที่บ้านพักเด็กและครอบครัว	186
นักสังคมสงเคราะห์	156
นักจิตวิทยา	50
พนักงานคุมประพฤติ	26
เจ้าหน้าที่หน่วยงานองค์กรเอกชน (NGO.)	15
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	4
นักกฎหมาย	3
ครู/อาจารย์	2
เจ้าพนักงานตำรวจ	2
รวม	444

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อส่งแบบสอบถามไปยังนักสังคมสงเคราะห์ทั่วประเทศ ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ทุกจังหวัด และทำหนังสือขอความอนุเคราะห์อธิบดีกรมพัฒนาสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อส่งแบบสอบถามไปยังหน่วยงานในสังกัดบ้านพักเด็กและครอบครัวทั่วประเทศ (ปัจจุบัน บ้านพักเด็กและครอบครัว สังกัดกรมกิจการเด็กและเยาวชน) ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก และเยาวชน ประกอบด้วย นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา และ เจ้าหน้าที่ดูแลเด็ก ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อทราบข้อมูลจำนวนนักสังคมสงเคราะห์ที่เป็นกลุ่มประชากร (N) จำนวน 279 คน และทำหนังสือขอความอนุเคราะห์อธิบดีกรมกิจการเด็ก

และเยาวชน เพื่อทราบข้อมูลจำนวนผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก และเยาวชน อาทิ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา เจ้าหน้าที่ดูแลเด็กที่เป็นกลุ่มประชากร (N) จำนวน 684 คน และพนักงานเจ้าหน้าที่ในการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 จำนวน 1,754 คน

ดังจะเห็นได้ว่า กลุ่มประชากร (N) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ที่ได้รับอนุเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยงานหลักที่ใช้กฎหมาย พรบ.ฉบับนี้ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 2,717 คน แต่ทั้งนี้ในการใช้พระราชบัญญัติดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับหลากหลายวิชาชีพและหลายหน่วยงาน อาทิ กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานองค์กรเอกชน จึงได้ขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ได้แก่ พนักงานคุมประพฤติ นักจิตวิทยา และ นักกฎหมายในส่วนของสถานพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน สำนักงาน คุมประพฤติ เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกคุมความประพฤติที่เป็นเด็กและเยาวชน (จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดชลบุรี จำนวน 36 คน) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานองค์กรเอกชน (NGO.) ได้แก่ สหทัยมูลนิธิ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (จำนวน 20 คน) โดยภาพรวมของกลุ่มประชากรนี้มีความหลากหลายและมีจำนวนประชากรที่มากกว่าข้อมูลการรายงานดังกล่าวข้างต้น ซึ่งไม่ใช่จำนวนประชากรและค่าสัดส่วนประชากรที่แท้จริง ดังนั้นในงานวิจัยนี้ ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงพรรณนา จึงใช้สูตรคำนวณทางสถิติในกรณีที่วัตถุประสงค์หลักต้องการคำนวณหาค่าร้อยละ หรือสัดส่วน (π) โดยสูตรการคำนวณหากลุ่มตัวอย่าง คือ การคำนวณประมาณค่าสัดส่วนของประชากร (π) ที่ไม่ทราบค่า π ที่แน่นอน และยอมให้เกิดความคาดเคลื่อน $e\%$ ที่ระดับความเชื่อมั่น $(1-\alpha)\%$ (ศิริชัย พงษ์วิชัย. 2547 : 121) ซึ่งมีแนวทางการคำนวณดังนี้

จากกรณีประชากรกลุ่มนี้ไม่ทราบค่า π ที่แน่นอน ดังนั้น ได้หาค่า $\pi (1- \pi)$ ดังนี้

$$\pi (1- \pi) \text{ จะมีค่ามากที่สุดเมื่อ } \pi = \frac{1}{2} \text{ คือ } \pi (1- \pi) = \frac{1}{4}$$

$$\text{ดังนั้น } n = \frac{Z^2}{4e^2}$$

ในการสำรวจงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ในครั้งนี้ต้องการให้เกิดความผิดพลาด 4% ที่ระดับความเชื่อมั่น 90%

จึงควรสอบถามกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดกี่คนนั้น ดังการคำนวณหาค่าตามสูตรดังนี้ (ศิริชัย พงษ์วิชัย. 2547 : 121)

กำหนดค่าให้ $e = 0.04$, $Z = 1.645$

$$\begin{aligned} \text{เมื่อ } n &= \frac{Z^2}{4e^2} \\ &= \frac{(1.654)^2}{4(0.04)^2} \\ &= 422.816 \text{ คน} \end{aligned}$$

ดังนั้น จะต้องสอบถามโดยสุ่มจากกลุ่มประชากรให้ได้จำนวน 423 คน เพื่อชดเชยการขาดหายของข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดให้มีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเพิ่มขึ้นอีก 5 % จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ คือ เพิ่มเติมนอีกจำนวน 21 คน ดังนั้นในการสำรวจครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดให้สอบถามกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 444 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก

ชุดข้อคำถามสำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่ เป็นข้อคำถาม แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ตำแหน่งงาน ประสบการณ์การทำงานด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก จำนวนครั้งที่เข้าอบรมความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ปีพ.ศ. ครั้งสุดท้ายที่อบรมความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก การใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายหลัก - กฎหมายรองในการปฏิบัติงาน โดยลักษณะคำถามเป็นแบบปิด (Closed Form) และกำหนดให้เลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นในเรื่องความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 โดยลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่า ดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นในเรื่องระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก โดยลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่า ดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นในเรื่อง ความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 โดยลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่า ดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะในการจัดบริการสังคมเพื่อการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก โดยลักษณะคำถามเป็นแบบเปิดให้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

การสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก

เป็นคำถามปลายเปิดโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เกี่ยวกับประสบการณ์การทำงานด้านการคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพเด็ก และเยาวชน ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 จำนวน 12 คน

3.3 การสร้างและตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การสร้างและตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Study) โดยการศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสารวิชาการ วารสาร บทความ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยต่างๆ เพื่อนำมาอ้างอิงประกอบการศึกษาและนำมากำหนดกรอบของแบบสอบถาม

3.3.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษาวิจัย โดยใช้คำถามแบบปลายปิด และปลายเปิด

3.3.3 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำงานด้านเด็ก จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบลักษณะคำถามเพื่อความถูกต้องเหมาะสมด้านเนื้อหา (Content Validity) เพื่อให้ข้อคำถามมีความตรงตามเนื้อหาทั้งนี้ความหมายของความตรงตามเนื้อหา หมายถึงการที่เครื่องมือมีเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของเนื้อหาสาระของสิ่งที่ต้องการวัดอย่างเพียงพอ ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ซึ่งการสร้าง ความตรงตามเนื้อหาอาจจะกระทำได้โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ช่วยปรับปรุงแก้ไขเสนอแนะ ตัดสิน (พรเพ็ญ เพชรสุขสิริ. 2541 : 21 – 22) ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้นำแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำงานด้านเด็ก เพื่อสร้างความเที่ยงและตรงของข้อคำถาม ให้ถูกต้องและชัดเจนเหมาะสม ทั้งเนื้อหาสาระ และการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา แล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม

3.3.4 นำแบบสอบถามไปใช้กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้คือครู/อาจารย์ที่มีความใกล้ชิดกับเด็ก และเยาวชน อาสาสมัครคุมประพฤติที่มีประสบการณ์ในการสอดส่องเด็ก และเยาวชน ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการจำนวน 30 คน เพื่อทำ

การทดสอบ (Pre-Test) แล้วนำผลการตอบแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach และข้อคำถามที่ได้จะต้องนำมาประมวลเพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และมีการปรับข้อคำถาม เพื่อให้ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.75 ขึ้นไป จึงจะถือว่าเป็นข้อคำถามที่มีความเชื่อมั่น

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 3.4.1 ผู้วิจัยจัดทำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4.2 จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ให้กลุ่มตัวอย่างตอบ
- 3.4.3 เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืน
- 3.4.4 นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล แล้วนำผลที่ได้เสนอเป็นผลงานต่อไป
- 3.4.5 ผู้วิจัยได้ประสานงานกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานด้านเด็ก เพื่อเข้าสัมภาษณ์ เชิงลึกโดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีแนวคำถาม
- 3.4.6 เมื่อได้ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ และนำเสนอเป็นผลงานต่อไป

3.5 การวัดค่าตัวแปร และการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดการวัดค่าตัวแปร ซึ่งเป็นการแปลผลค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามในด้านต่าง ๆ โดยใช้วิธีคำนวณช่องกว้างระหว่างระดับโดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ช่องว่างระหว่างระดับ (Range)} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

ดังนั้น การแสดงระดับความคิดเห็นเฉลี่ย ระดับความรู้ ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการคุ้มครอง

ส่วสดีภาพเด็ท และควมสำเร้งในกรจ้ดบรการส่งคตมพระรชบัญญัติค้มครองเด็ท พ.ศ. 2546 มการวัดค่าตัวแปร ดงนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.21 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.41 – 4.20	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.61 – 3.40	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.81 – 2.60	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.80	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

นำแบบสอบถามมาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ หลังจากที่ได้วิเคราะห์ข้อมูล จะนำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

3.6.1 ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

- เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
- เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลด้านระดับความรู้ ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แบบสอบถามที่ใช้มาตรวัดแบบประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท Likert ใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ การพรรณนา (Descriptive) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.6.2 ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

- เพื่อศึกษาข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ที่แตกต่างกัน

- เพื่อศึกษาปัจจัย ระดับความรู้ ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 และระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ใช้สถิติในการวิเคราะห์พหุคูณถอย (Multiple Regression) เพื่อจัดเรียงลำดับ และความสัมพันธ์ของระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และระดับคุณธรรม จริยธรรมของ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546” นี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ และการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.4 การสรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ (เชิงคุณภาพ)

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t-distribution)
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F-distribution)
d.f.	แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
S.S	แทน ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
M.S.	แทน ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
Sig.	แทน นัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
B	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอย
Beta	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน
t-value	แทน ค่าการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับสัมประสิทธิ์ความถดถอย
Constant	แทน ค่าคงที่
Multiple R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความถดถอย
R Squared	แทน สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ

Adjusted R Square	แทน ค่า R Squared ที่ได้ปรับแล้ว
R Squared Change	แทน ค่า R Squared ที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อสมการเปลี่ยน
F – Ratio	แทน สถิติทดสอบ F
ค่า R	แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
*	แทน ระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
**	แทน ระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.01
***	แทน ระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.001

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ผลตัวแปรคุณธรรม จริยธรรม ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ตอนที่ 3 การศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ใช้การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) เป็นการวิเคราะห์โดยใช้สถิติ F-Test และสถิติ t-Test

ตอนที่ 4 การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ใช้การทดสอบความสัมพันธ์ (Correlation) และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression)

ตอนที่ 5 ปัญหา และแนวทางแก้ไขในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่

ในการวิจัยเรื่องนี้ ประชากรที่ใช้ศึกษา ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา เจ้าหน้าที่องค์กรเอกชน (NGO.) ครู/อาจารย์ ตำรวจ พนักงานคุมประพฤติ นักกฎหมาย เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่บ้านพักเด็กและครอบครัว โดยเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ซึ่งมีคุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ตำแหน่งงาน ประสบการณ์การทำงานด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก (ปี) การอบรมความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก (ครั้ง) ปี พ.ศ. ครั้งสุดท้ายที่อบรมความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก การใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายหลัก - กฎหมายรองในการปฏิบัติงานใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยายปรากฏ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) คุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

คุณลักษณะ	ความถี่	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	117	26.4
หญิง	327	73.6
รวม	444	100.0
อายุ		
21 ปี – 30 ปี	172	38.7
31 ปี – 40 ปี	156	35.1
41 ปี – 50 ปี	78	17.6
51 ปี – 60 ปีขึ้นไป	38	8.6
รวม	444	100.0
ระดับการศึกษา		
อนุปริญญาตรี	59	13.3
ปริญญาตรี	320	72.1
ปริญญาโท	65	14.6
ปริญญาเอก	-	-
รวม	444	100.0

ตารางที่ 4.1 ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) คุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (ต่อ)

คุณลักษณะ	ความถี่	ร้อยละ
อาชีพ		
เจ้าหน้าที่บ้านพักเด็กและครอบครัว	186	41.9
นักสังคมสงเคราะห์	156	35.1
นักจิตวิทยา	50	11.3
พนักงานคุมประพฤติ	26	5.9
เจ้าหน้าที่หน่วยงานองค์กรเอกชน NGO.	15	3.4
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	4	0.9
นักกฎหมาย	3	0.7
ครู/อาจารย์	2	0.5
เจ้าพนักงานตำรวจ	2	0.5
รวม	444	100.0
ตำแหน่งงาน		
ระดับปฏิบัติงาน	395	89.0
ระดับบริหาร	49	11.0
รวม	444	100.0
ประสบการณ์การทำงานด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก (ปี)		
0.1เดือน - 5 ปี	268	60.4
6 ปี - 10 ปี	104	23.4
11 ปี - 15 ปี	42	9.5
16 ปี - 20 ปี	22	5.0
21 ปีขึ้นไป	8	1.8
รวม	444	100.0

ตารางที่ 4.1 ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) คุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (ต่อ)

คุณลักษณะ	ความถี่	ร้อยละ
การอบรมความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก (ครั้ง)		
1 – 3 ครั้ง	216	48.6
4 – 6 ครั้ง	143	32.2
7 ครั้งขึ้นไป	85	19.1
รวม	444	100.0
ปีพ.ศ. ครั้งสุดท้ายที่อบรมความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก		
ระหว่าง พ.ศ. 2546 – พ.ศ.2550	85	19.1
ระหว่าง พ.ศ. 2551 – พ.ศ. 2554	359	80.9
รวม	444	100.0
การใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (กฎหมายหลัก – กฎหมายรอง)		
กฎหมายหลักในการปฏิบัติงาน	387	87.2
กฎหมายรองในการปฏิบัติงาน	57	12.8
รวม	444	100.0

จากตารางที่ 4.1 แสดงคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 พบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุด เป็นเพศหญิง จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 73.6 เป็นเพศชาย จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4 มีอายุระหว่าง 21 ปี – 30 ปี จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 รองลงมาคือ 31 ปี – 40 ปี จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 และน้อยที่สุดคือ 51 ปี – 60 ปีขึ้นไป จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 ผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษา มากที่สุด คือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 72.1 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 และน้อยที่สุดคือ อนุปริญญาตรีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 มีอาชีพมากที่สุด คือ เจ้าหน้าที่บ้านพักเด็กและครอบครัว จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 41.9 รองลงมาคือ นักสังคมสงเคราะห์ จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 และน้อยที่สุดคือ ตำรวจ และครู/อาจารย์ จำนวนอย่างละ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 มีตำแหน่งงานระดับปฏิบัติงานจำนวน 395 คน คิดเป็นร้อยละ 89.0 มีตำแหน่งงานระดับบริหาร จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุด มีประสบการณ์การทำงานด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ระหว่าง 0.1 เดือน - 5 ปี จำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 60.4 รองลงมาคือ ระหว่าง 6 ปี - 10 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4 และน้อยที่สุดคือ 21 ปี ขึ้นไป

จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กระหว่าง 1 - 3 ครั้ง จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 48.6 รองลงมาคือ ระหว่าง 4 - 6 ครั้ง จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 32.2 และน้อยที่สุดคือ 7 ครั้งขึ้นไป จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 ปีพ.ศ.ครั้งสุดท้ายที่อบรมความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กมากที่สุด ระหว่าง พ.ศ. 2551 - พ.ศ. 2554 จำนวน 359 คน คิดเป็นร้อยละ 80.9 ระหว่าง พ.ศ. 2546 - พ.ศ.2550 จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายหลักในการปฏิบัติงานมากที่สุด จำนวน 387 คน คิดเป็นร้อยละ 87.2 เป็นกฎหมายรองในการปฏิบัติงานจำนวน 57 คนคิดเป็นร้อยละ 12.8

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ผลตัวแปรคุณธรรม จริยธรรม ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

การวิเคราะห์ตัวแปรคุณธรรม จริยธรรมของผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผล แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผลตัวแปรด้านคุณธรรม จริยธรรม

คุณธรรม จริยธรรม ของผู้ปฏิบัติหน้าที่	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่า เบี่ยงเบน S.D.	ระดับการ แปลผล
1. การปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชนต้องยึดถือประโยชน์สูงสุด ของเด็กและเยาวชนเป็นที่ตั้ง	4.64	0.58	มากที่สุด
2. ท่านไม่เคยเลือกปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน ทั้งที่ เป็นผู้ถูกระงับ และเป็นผู้กระทำผิด	4.47	0.68	มากที่สุด
3. การแสดงความเมตตาต่อเด็กและเยาวชนเป็นพื้นฐานสำคัญใน การช่วยเหลือมากกว่าการคำนึงถึงกฎหมาย	4.10	0.82	มาก
4. การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนเป็นความละเอียดอ่อนจึงต้อง ปฏิบัติด้วยความเข้าใจ และสุภาพอ่อนโยน	4.58	0.58	มากที่สุด
5. ท่านรู้สึกว่าเป็นสำนึกในหน้าที่ทุกครั้งที่มีการปฏิบัติต่อเด็กและ เยาวชน	4.40	0.67	มากที่สุด
6. การปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชนต้องคำนึงถึง ความรู้สึกผิด ชอบชั่วดีในพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนมากกว่าการยึดถือตาม กฎหมายเพียงอย่างเดียว	4.25	0.73	มากที่สุด
7. ท่านยอมรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ว่าเป็นสมาชิกของสังคม ที่สามารถปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาได้	4.36	0.69	มากที่สุด
8. ท่านยินดีปรับทัศนคติของครอบครัว ชุมชน สังคมให้ยอมรับเด็ก ที่กระทำผิด	4.37	0.66	มากที่สุด
9. จิตวิญญาณของผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติต่อเด็ก และเยาวชน	4.59	0.53	มากที่สุด
10. มีโนธรรมเป็นเครื่องตัดสินใจที่ดีเยี่ยมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งต้องมี ควบคู่กับการปฏิบัติตามกฎหมาย	4.43	0.62	มากที่สุด

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผลตัวแปรด้านคุณธรรม จริยธรรม (ต่อ)

คุณธรรม จริยธรรม ของผู้ปฏิบัติหน้าที่	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่า เบี่ยงเบน S.D.	ระดับการ แปลผล
11. อุดมการณ์ของผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน	4.20	0.74	มาก
12. ท่านรู้สึกได้ถึงคุณงามความดีภายใน ว่าจิตใจเต็มเปี่ยมไปด้วยความสุขทุกครั้งที่ได้ช่วยเหลือเด็กและเยาวชน	4.41	0.63	มากที่สุด
13. จรรยาบรรณในวิชาชีพเป็นพื้นฐานสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของทมิสทวิชาชีพ	4.62	0.55	มากที่สุด
14. ความเคร่งครัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพก่อให้เกิดความเชื่อถือและไว้วางใจจากสังคมในการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชน	4.51	0.59	มากที่สุด
15. ความเคร่งครัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพทำให้ได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่จากภาคส่วนต่างๆ	4.34	0.71	มากที่สุด
รวม	4.42	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชนต้องยึดถือประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นที่ตั้ง มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) รองลงมาคือ ข้อที่ 13 จรรยาบรรณในวิชาชีพเป็นพื้นฐานสำคัญ ในการปฏิบัติหน้าที่ของทมิสทวิชาชีพ มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) และน้อยที่สุด คือข้อที่ 3 การแสดงความเมตตาต่อเด็กและเยาวชนเป็นพื้นฐานสำคัญในการช่วยเหลือมากกว่าการคำนึงถึงกฎหมาย มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ ระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผลตัวแปร ความรู้ ความเข้าใจ
ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน

ความรู้ความเข้าใจ ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่า เบี่ยงเบน S.D.	ระดับการ แปลผล
1. ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศ ประเภทใดเกี่ยวกับเด็กหรือผู้ปกครองโดยเจตนาที่จะทำให้เกิดความ เสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียงและเกียรติยศ	4.59	0.66	มากที่สุด
2. เด็กมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำความผิด พนักงานเจ้าหน้าที่ จะเข้าไปคุ้มครองสวัสดิภาพ มิให้กระทำความผิดอีก	4.20	0.78	มาก
3. การฟื้นฟู การสงเคราะห์ การเยียวยาเด็ก เป็นสิ่งสำคัญในการ พิทักษ์สิทธิเด็ก มากกว่าการมุ่งเอาผิดต่อเด็ก	4.50	0.59	มากที่สุด
4. หากผู้ปกครองทำทารุณกรรมหรือล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก กฎหมายให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปแยกตัวเด็กออกมา โดยไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง	4.54	0.66	มากที่สุด
5. หากศาลเห็นว่ามิเหตุจำเป็นเร่งด่วนเพื่อคุ้มครองเด็กมิให้ถูกระทำ ทารุณกรรมอีก ศาลมีคำสั่งให้ตำรวจจับกุมผู้ที่เชื่อว่าจะกระทำ ทารุณกรรมแก่เด็กมากกว่ากึ่งชั่วโมงครั้งละไม่เกินสามสิบวัน	4.13	0.96	มาก
6. การส่งเด็กไปสถานแรกรับ สถานพัฒนาและฟื้นฟู หรือสถานที่อื่นใด ระหว่างการสืบเสาะและพินิจ เพื่อหาวิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพที่ เหมาะสมให้กระทำไม่เกินเจ็ดวัน แต่อาจยื่นคำร้องขอต่อศาล ขยายระยะเวลาออกไปรวมแล้วไม่เกินสามสิบวัน	4.19	0.83	มาก
7. วิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กมุ่งเน้นการป้องกัน และช่วยเหลือมิให้ เด็กตกอยู่ในอันตรายหรือถูกระทำ หรืออยู่ในสถานะที่เสี่ยงต่อการ กระทำความผิด	4.49	0.60	มากที่สุด
รวม	4.38	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศประเภทใดเกี่ยวกับเด็กหรือผู้ปกครอง โดยเจตนาที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียงและเกียรติยศ มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมาคือ ข้อที่ 4 หากผู้ปกครองทำทารุณกรรมหรือล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก กฎหมายให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปแยกตัวเด็กออกมา โดยไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.54$) และ น้อยที่สุด คือ ข้อที่ 5 หากศาลเห็นว่ามีความจำเป็นต้องคุ้มครองเด็กมิให้ถูกระงับการทำทารุณกรรมอีก ศาลมีคำสั่งให้ตำรวจจับกุมผู้ที่เชื่อว่าจะกระทำความทารุณกรรมแก่เด็กมากกว่ากักขังไว้มีกำหนดครั้งละไม่เกินสามสิบวัน มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ ระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผลตัวแปรความรู้ความเข้าใจ ด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน

ความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความประพฤติ เด็กและเยาวชน	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบน S.D.	ระดับการ แปลผล
1. ผู้ปกครองต้องระมัดระวังมิให้เด็กเข้าไปในสถานที่ใดอันจะจูงใจให้เด็กประพฤติตนไม่สมควร	4.62	0.52	มากที่สุด
2. ผู้ปกครองต้องระมัดระวังมิให้เด็กออกนอกสถานที่อยู่อาศัยในเวลากลางคืน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นหรือไปกับผู้ปกครอง	4.53	0.64	มากที่สุด
3. ผู้ปกครองต้องระมัดระวังมิให้เด็กคบค้าสมาคมกับบุคคล หรือคณะบุคคลที่จะชักนำไปในทางเสื่อมเสีย	4.55	0.60	มากที่สุด
4. ห้ามเด็กในชุดนักเรียนเข้ามาใช้บริการร้านอินเทอร์เน็ต / ร้านเกมส์คอมพิวเตอร์ / ห้องร้องคาราโอเกะ ก่อนเวลาเลิกเรียน	4.43	0.79	มากที่สุด
5. ห้ามมิให้เด็กซื้อ หรือเสพสุราหรือบุหรี่ หรือเข้าไปในสถานที่เฉพาะ เพื่อการจำหน่าย หรือเสพสุรา หรือสูบบุหรี่	4.64	0.59	มากที่สุด
6. ห้ามผู้ปกครองใช้เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ไปซื้อสุรา หรือบุหรี่	4.63	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผลตัวแปร ความรู้ ความเข้าใจ ด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบน S.D.	ระดับการแปลผล
7. การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาให้กระทำเท่าที่ควร เพื่อการอบรมสั่งสอน	4.35	0.74	มากที่สุด
8. ผู้ปกครองต้องจัดให้เด็กได้ประกอบอาชีพที่เหมาะสม กับความถนัด และความสนใจของเด็ก	4.33	0.80	มากที่สุด
รวม	4.51	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชนโดยรวม อยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 5 ห้ามมิให้เด็กซื้อ หรือเสพสุราหรือบุหรี่ หรือเข้าไปในสถานที่เฉพาะเพื่อการจำหน่าย หรือเสพสุราหรือสูบบุหรี่ มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) รองลงมา คือ ข้อที่ 6 ห้ามผู้ปกครองใช้เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ไปซื้อสุรา หรือบุหรี่มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) และน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 8 ผู้ปกครองต้องจัดให้เด็กได้ประกอบอาชีพที่เหมาะสม กับความถนัด และความสนใจของเด็ก มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ ระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผลตัวแปร ความรู้ความเข้าใจ ด้านการสงเคราะห์เด็ก และเยาวชน

ความรู้ความเข้าใจด้านการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบน S.D.	ระดับการ แปลผล
1. หากการเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองไม่เป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำ กฎหมายให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเข้าไปให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือและให้คำแนะนำ	4.42	0.63	มากที่สุด
2. ผู้ปกครองต้องมาร่วมแก้ไขพฤติกรรมเด็ก มิได้ มุ่งเอาผู้ปกครองมารับผิดจากการกระทำของเด็ก	4.48	0.63	มากที่สุด
3. มุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือแก่เด็ก เยาวชน และครอบครัวในด้านของสวัสดิการพื้นฐานทางด้านสุขภาพ พัฒนาการ พฤติกรรม และความปลอดภัยแก่เด็ก	4.43	0.61	มากที่สุด
4. มีการเตรียมครอบครัว เตรียมชุมชน หรือเตรียมสังคมรอบข้างของเด็กให้มีความพร้อมที่จะรับเด็กกลับไปก่อนที่จะดำเนินการคืนเด็กกลับสู่สังคมอีกครั้ง	4.53	0.57	มากที่สุด
5. เด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ (มาตรา 32)ให้พิจารณาส่งเด็กเข้ารับการอุปการะในครอบครัวอุปถัมภ์ หรือในสถานแรกรับ หรือสถานสงเคราะห์ หรือฝึกหัดอาชีพในสถานพัฒนา และฟื้นฟูโดยได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง	4.36	0.69	มากที่สุด
6. กองทุนคุ้มครองเด็ก เป็นทุนใช้จ่ายในการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งครอบครัว และครอบครัวอุปถัมภ์ มีความครอบคลุมดีแล้ว	4.12	0.81	มาก
7. กองทุนคุ้มครองเด็กให้การสนับสนุนเป็นรายบุคคล และรายโครงการ มีความเหมาะสมดีแล้ว	4.01	0.86	มาก
รวม	4.33	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ด้านการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนโดยรวม อยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อที่ 4 มีการเตรียมครอบครัว เตรียมชุมชน หรือเตรียมสังคมรอบข้างของเด็กให้มีความพร้อม ที่จะรับเด็กกลับไปก่อนที่จะดำเนินการคืนเด็กกลับสู่สังคมอีกครั้ง มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ผู้ปกครองต้องมาร่วมแก้ไขพฤติกรรมเด็ก **มิได้**มุ่งเอาผู้ปกครองมารับผิด จากการกระทำของเด็กมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$) และน้อยที่สุด คือข้อที่ 7 กองทุนคุ้มครองเด็กให้การสนับสนุนเป็นรายบุคคล และรายโครงการ มีความเหมาะสมดีแล้ว มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ ระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผลตัวแปร ความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนระหว่างหน่วยงาน ของรัฐ และเอกชน

ความรู้ความเข้าใจ ด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ระหว่างหน่วยงานของรัฐ และเอกชน	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบน S.D.	ระดับการแปลผล
1. ประชาชนที่พบเห็นเด็กถูกทารุณกรรมหรือล่วงละเมิดทางเพศต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในเบื้องต้น	4.58	0.60	มากที่สุด
2. พนักงานเจ้าหน้าที่มีบทบาทในการเสริมสร้างให้ครอบครัว ชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกิดความรู้ความเข้าใจ เข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทในกระบวนการคุ้มครองเด็ก	4.50	0.64	มากที่สุด
3. การปฏิบัติงานคุ้มครองเด็ก ดำเนินการในรูปแบบสหวิชาชีพมีความเหมาะสมดีแล้ว	4.42	0.65	มากที่สุด
4. การระดมทรัพยากรทุกภาคส่วนเข้ามา ปกป้องคุ้มครองเด็ก โดยอาศัยการดำเนินงานแบบสหวิชาชีพเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก	4.48	0.61	มากที่สุด

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผลตัวแปร ความรู้ความเข้าใจ ด้าน การส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนระหว่างหน่วยงานของรัฐ และเอกชน (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ ด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็ก และเยาวชน ระหว่างหน่วยงานของรัฐ และเอกชน	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบน S.D.	ระดับการ แปลผล
5. วิธีการส่งเสริมความประพฤติเด็กมุ่งเน้นบทบาทในเชิงรุกของ ทีมสหวิชาชีพที่จะป้องกันปัญหาเด็กนักเรียนหรือนักศึกษามี ความประพฤติที่ไม่เหมาะสม	4.40	0.66	มากที่สุด
6. เมื่อพบว่ามีการกระทำทารุณกรรมต่อเด็กทีมสหวิชาชีพของ จังหวัด จะเข้าไปสืบค้นข้อเท็จจริง เพื่อประเมินสถานะของเด็ก ครอบครัว และชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลในทางคดี	4.39	0.73	มากที่สุด
7. คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดมีการติดตามประเมินผลสถานะ ของเด็ก ครอบครัว และชุมชนเพื่อการวางแผนคืนเด็กกลับสู่ ครอบครัวเดิมของเด็ก หรือครอบครัวญาติ	4.38	0.78	มากที่สุด
รวม	4.45	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ด้านการส่งเสริมความร่วมมือ ในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ระหว่างหน่วยงานของรัฐ และเอกชนโดยรวม อยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 ประชาชนที่ พบเห็นเด็กถูกทารุณกรรมหรือล่วงละเมิดทางเพศต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เบื้องต้น มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมาคือ ข้อที่ 2 พนักงานเจ้าหน้าที่ มีบทบาทในการเสริมสร้างให้ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกิดความรู้ความเข้าใจ เข้ามามีส่วนร่วม และมีบทบาทในกระบวนการคุ้มครองเด็ก มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) และน้อยที่สุด คือข้อที่ 7 คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดมีการติดตามประเมินผลสถานะของเด็ก ครอบครัว และชุมชนเพื่อ การวางแผนคืนเด็กกลับสู่ครอบครัวเดิมของเด็ก หรือครอบครัวญาติ มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผลตัวแปร ด้านความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ สมรรถนะด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์

สมรรถนะด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบน S.D.	ระดับการแปลผล
1. การปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชนต้องมีความมุ่งมั่น และใช้ความพยายามอย่างสูง	4.46	0.60	มากที่สุด
2. ความแม่นยำในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นสิ่งสำคัญ	4.48	0.63	มากที่สุด
3. การตีความกฎหมายโดยเคร่งครัดเป็นสิ่งจำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่	4.27	0.74	มากที่สุด
4. การวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูลของเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่จำเป็นต้องมี	4.49	0.58	มากที่สุด
5. การเอาใจใส่ในรายละเอียดของเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่จำเป็นต้องมี	4.56	0.59	มากที่สุด
6. การให้ความคิดเห็นเป็นสิ่งสำคัญในทีมสหวิชาชีพ	4.45	0.62	มากที่สุด
รวม	4.45	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ สมรรถนะด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์โดยรวม อยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 5 การเอาใจใส่ในรายละเอียดของเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่จำเป็นต้องมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมาคือ ข้อที่ 4 การวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูลของเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่จำเป็นต้องมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.49$) และน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 3 การตีความกฎหมายโดยเคร่งครัดเป็นสิ่งจำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผลตัวแปร ด้านความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่

สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบน S.D.	ระดับการ แปลผล
1. ความเข้าใจในสถานการณ์แวดล้อม ที่มีผลต่อพฤติกรรมของเด็ก เป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องคำนึงถึง	4.47	0.61	มากที่สุด
2. การรับฟัง เข้าใจปัญหา และการตอบสนองความคาดหวังเป็นความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่	4.45	0.59	มากที่สุด
3. การมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถที่จำเป็น ของผู้ปฏิบัติหน้าที่	4.64	0.52	มากที่สุด
4. การสื่อสารที่ดี เพื่อโน้มน้าว และจูงใจ เป็นความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่	4.56	0.60	มากที่สุด
5. การวางแผน เป็นความสามารถที่จำเป็นของ ผู้ปฏิบัติหน้าที่	4.55	0.61	มากที่สุด
6. การตัดสินใจ และการเลือกแนวทางแก้ปัญหา เพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์ เป็นความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่	4.43	0.65	มากที่สุด
7. การใช้หลักเหตุผล เป็นความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่	4.46	0.60	มากที่สุด
8. การเข้าใจในสภาวะทางร่างกายและจิตใจ ของเด็กและเยาวชน เป็นความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่	4.49	0.61	มากที่สุด
9. การเข้าใจความหมายตรง ความหมายแฝง ความคิด และสภาวะอารมณ์ ของเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งจำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่	4.48	0.58	มากที่สุด
10. ความเข้าใจในสถานการณ์แวดล้อม ที่มีผลต่อพฤติกรรมของเด็ก เป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องคำนึงถึง	4.47	0.59	มากที่สุด
รวม	4.50	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ สมรรถนะ ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่โดยรวม อยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 3 **การมีมนุษยสัมพันธ์** เป็นความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) รองลงมาคือ ข้อที่ 4 **การสื่อสารที่ดี เพื่อโน้มน้าว และจูงใจ** เป็นความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) และน้อยที่สุด คือข้อที่ 6 **การตัดสินใจ และการเลือกแนวทางแก้ปัญหา เพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์** เป็นความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผลตัวแปร ด้านความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ สมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่

สมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบน S.D.	ระดับการ แปลผล
1. ท่านสามารถปรับเปลี่ยนความรู้สึกที่มีต่อเด็กและเยาวชน หากสถานการณ์แวดล้อม และพฤติกรรมของเด็กเปลี่ยนไป	4.08	0.68	มาก
2. ท่านสามารถปรับวิธีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนให้เหมาะสม หากสถานการณ์แวดล้อม และพฤติกรรมของเด็กเปลี่ยนไป	4.17	0.64	มาก
3. ท่านคำนึงถึงความยืดหยุ่นในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน	4.32	0.65	มากที่สุด
4. ท่านมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน	3.89	0.77	มาก
5. ท่านคำนึงถึงศักยภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กและเยาวชน	4.45	0.62	มากที่สุด
6. ท่านมีความมุ่งมั่นในการรักษาสิทธิของเด็กและเยาวชน	4.39	0.58	มากที่สุด
7. ท่านสามารถปรับเปลี่ยนความรู้สึกที่มีต่อเด็กและเยาวชน หากสถานการณ์แวดล้อม และพฤติกรรมของเด็กเปลี่ยนไป	4.08	0.68	มาก

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการแปลผลตัวแปร ด้านความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ สมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ (ต่อ)

สมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบน S.D.	ระดับการแปลผล
8. ท่านสามารถปรับวิธีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนให้เหมาะสม หากสถานการณ์แวดล้อม และพฤติกรรมของเด็กเปลี่ยนแปลงไป	4.17	0.64	มาก
9. ท่านคำนึงถึงความยืดหยุ่นในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน	4.32	0.65	มากที่สุด
10. ท่านมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน	3.89	0.77	มาก
11. ท่านคำนึงถึงศักยภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กและเยาวชน	4.45	0.62	มากที่สุด
12. ท่านมีความมุ่งมั่นในการรักษาสิทธิของเด็กและเยาวชน	4.39	0.58	มากที่สุด
13. ท่านสามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างของทีมสหวิชาชีพในการวิเคราะห์สถานการณ์ และพฤติกรรมเด็กและเยาวชน	4.37	0.61	มากที่สุด
14. การรักษาสัมพันธภาพฉันมิตรเพื่อความสัมพันธ์ที่ดีในทีมสหวิชาชีพเป็นสิ่งจำเป็น	4.45	0.58	มากที่สุด
รวม	4.26	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ สมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่โดยรวม อยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 5 ท่านคำนึงถึงศักยภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กและเยาวชน และข้อที่ 8 การรักษาสัมพันธภาพฉันมิตรเพื่อความสัมพันธ์ที่ดีในทีม สหวิชาชีพเป็นสิ่งจำเป็นมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมาคือ ข้อที่ 6 ท่านมีความมุ่งมั่นในการรักษาสิทธิของเด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.39$) และน้อยที่สุด คือข้อที่ 4 ท่านมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และระดับการแปลผลตัวแปรโดยรวม ด้านคุณธรรม จริยธรรม และความรู้ความเข้าใจ

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบน S.D.	ระดับการ แปลผล
1. คุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่	4.42	0.42	มากที่สุด
2. ความรู้ความเข้าใจ ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน	4.38	0.47	มากที่สุด
3. ความรู้ความเข้าใจ ด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน	4.51	0.47	มากที่สุด
4. ความรู้ความเข้าใจ ด้านการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน	4.33	0.50	มากที่สุด
5. ความรู้ความเข้าใจ ด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ระหว่างหน่วยงานของรัฐ และเอกชน	4.45	0.52	มากที่สุด
รวม	4.42	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความคิดเห็นต่อตัวแปร คุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ และ ความรู้ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 โดยรวมทุกด้านอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความรู้ความเข้าใจ ด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจ ด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ระหว่างหน่วยงานของรัฐ และเอกชน ($\bar{X} = 4.45$) และน้อยที่สุด คือ ความรู้ความเข้าใจ ด้านการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และระดับการแปลผลตัวแปรโดยรวม ด้านความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบน S.D.	ระดับการ แปลผล
1. ความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ สมรรถนะ ด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.45	0.48	มากที่สุด
2. ความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่สมรรถนะ ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติ	4.50	0.46	มากที่สุด
3. ความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ สมรรถนะ ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่	4.26	0.47	มากที่สุด
รวม	4.40	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 โดยรวมทุกด้านอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่สมรรถนะ ด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$) และน้อยที่สุด คือสมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$)

ตอนที่ 3 การศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546

เป็นการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 โดยมีปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ตำแหน่งงาน ประสบการณ์การทำงานด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก การอบรมความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ปีพ.ศ.ครั้งสุดท้ายที่อบรมความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และ การใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ที่แตกต่างกัน จะมีค่าคะแนนเฉลี่ยของดัชนีในตัวแปรความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ สมรรถนะด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ และสมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ แตกต่างกันหรือไม่ ใช้การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) เป็นการวิเคราะห์โดยใช้สถิติ F-Test และสถิติ t-Test ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 สมรรถนะด้านความรู้และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน

ความสามารถ สมรรถนะด้านความรู้และการมุ่งผลสัมฤทธิ์		จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่า F/ ค่า t	d.f.	ค่า sig
เพศ	ชาย	117	26.05	2.86	-3.011	204.855	0.003
	หญิง	327	26.98	2.86			
อายุ	21 ปี – 30 ปี	172	26.91	2.64	.676	3/440	0.567
	31 ปี – 40 ปี	156	26.77	3.00			
	41 ปี – 50 ปี	78	26.42	3.11			
	51 ปี – 60 ปีขึ้นไป	38	26.42	3.05			
การศึกษา	อนุปริญญาตรี	59	26.38	3.33	.508	2/441	0.602
	ปริญญาตรี	320	26.80	2.78			
	ปริญญาโท	65	26.72	3.00			
	ปริญญาเอก	-	-	-			

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 สมรรถนะด้านความรู้และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน (ต่อ)

ความสามารถ สมรรถนะด้านความรู้และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (ต่อ)		จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่า F/ ค่า t	d.f.	ค่า sig
อาชีพ	เจ้าหน้าที่บ้านพักเด็กและครอบครัว	186	26.54	3.00	2.471	8/435	0.013
	นักสังคมสงเคราะห์	156	27.30	2.51			
	นักจิตวิทยา	50	26.94	2.82			
	พนักงานคุมประพฤติ	26	25.50	3.45			
	เจ้าหน้าที่ N G O.	15	26.00	3.20			
	เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	4	25.00	3.36			
	นักกฎหมาย	3	26.66	3.51			
	ครู/อาจารย์	2	24.00	1.41			
	เจ้าพนักงานตำรวจ	2	23.00	2.82			
	ตำแหน่งงาน	ระดับปฏิบัติงาน	395	26.71			
ระดับบริหาร		49	26.93	2.91			
ประสบการณ์การทำงานด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก	0.1เดือน - 5 ปี	268	26.54	2.85	.846	4/439	0.496
	6 ปี - 10 ปี	104	27.06	2.86			
	11 ปี - 15 ปี	42	27.14	3.09			
	16 ปี - 20 ปี	22	26.68	3.31			
	21 ปีขึ้นไป	8	26.87	2.41			
การอบรม	1 - 3 ครั้ง	216	26.61	2.90	.397	2/441	0.673
	4 - 6 ครั้ง	143	26.88	2.84			
	7 ครั้งขึ้นไป	85	26.78	2.96			
ปี พ.ศ. ครั้งสุดท้ายที่อบรม	ระหว่างพ.ศ.2546-พ.ศ.2550	85	26.83	2.95	.350	124.776	0.727
	ระหว่างพ.ศ.2551-พ.ศ.2554	359	26.71	2.88			

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 สมรรถนะด้านความรู้และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน (ต่อ)

ความสามารถ สมรรถนะด้านความรู้และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (ต่อ)		จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่า F/ ค่า t	d.f.	ค่า sig
การใช้ พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	กฎหมายหลักในการปฏิบัติงาน	387	26.86	2.86	2.414	72.603	0.016
	กฎหมายรองในการปฏิบัติงาน	57	25.87	2.94			

*** มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.001$

** มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.05$

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน จะมีค่าคะแนนเฉลี่ยของดัชนีในตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านความรู้และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$ และ $\alpha = 0.05$ ในตัวแปรพื้นฐานส่วนบุคคล ต่อไปนี้ (1) เพศ (ค่า sig = 0.003) (2) อาชีพ (ค่า sig = 0.013) และ (3) การใช้พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (ค่า sig = 0.016)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในดัชนีปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านความรู้และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ พบว่า

(1) เพศ พบว่า เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านความรู้และการมุ่งผลสัมฤทธิ์มากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 26.98 ในขณะที่เพศชาย มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 26.05

(2) อาชีพ พบว่า นักสังคมสงเคราะห์มีค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านความรู้และการมุ่งผลสัมฤทธิ์มากที่สุด คือ (\bar{X}) = 27.30 รองลงมาคือ นักจิตวิทยา (\bar{X}) = 26.94 และเจ้าพนักงานตำรวจ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ (\bar{X}) = 23.00

(3) การใช้พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 พบว่า กฎหมายหลักในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มากกว่ากฎหมายรองในการปฏิบัติงาน โดยกฎหมายหลักในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 26.86 กฎหมายรองในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 25.87

ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน

สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่		จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่า F/ ค่า t	d.f.	ค่า sig
เพศ	ชาย	117	44.00	5.04	-2.855	182.837	0.005
	หญิง	327	45.41	4.39			
อายุ	21 ปี – 30 ปี	172	45.26	4.50	.999	3/440	0.393
	31 ปี – 40 ปี	156	45.23	4.67			
	41 ปี – 50 ปี	78	44.67	4.60			
	51 ปี – 60 ปีขึ้นไป	38	44.02	4.83			
การศึกษา	อนุปริญญาตรี	59	44.30	5.43	.925	2/441	0.397
	ปริญญาตรี	320	45.12	4.40			
	ปริญญาโท	65	45.32	4.80			
	ปริญญาเอก	-					
อาชีพ	เจ้าหน้าที่บ้านพักเด็กและครอบครัว	186	44.25	4.88	2.816	8/435	0.005
	นักสังคมสงเคราะห์	156	46.01	4.24			
	นักจิตวิทยา	50	46.00	3.77			
	พนักงานคุมประพฤติ	26	43.26	5.28			
	เจ้าหน้าที่ N G O.	15	45.93	3.61			
	เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	4	43.75	4.19			
	นักกฎหมาย	3	43.66	5.50			
	ครู/อาจารย์	2	40.00	1.41			
	เจ้าพนักงานตำรวจ	2	45.00	7.07			

ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน (ต่อ)

สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ (ต่อ)		จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่า F/ ค่า t	d.f.	ค่า sig
ตำแหน่งงาน	ระดับปฏิบัติงาน	395	45.07	4.60	.423	59.750	0.665
	ระดับบริหาร	49	44.77	4.74			
ประสบการณ์การทำงานด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก	0.1เดือน - 5 ปี	268	44.86	4.69	.480	4/439	0.750
	6 ปี - 10 ปี	104	45.15	4.31			
	11 ปี - 15 ปี	42	45.90	4.56			
	16 ปี - 20 ปี	22	44.95	5.35			
	21 ปีขึ้นไป	8	45.25	4.13			
การอบรม	1 - 3 ครั้ง	216	45.23	4.65	.473	2/441	0.624
	4 - 6 ครั้ง	143	44.74	4.76			
	7 ครั้งขึ้นไป	85	45.07	4.25			
ปี พ.ศ.ครั้งสุดท้ายที่อบรม	ระหว่าง พ.ศ. 2546 - พ.ศ. 2550	85	45.67	4.53	1.408	128.507	0.165
	ระหว่าง พ.ศ. 2551 - พ.ศ. 2554	359	44.89	4.62			
การใช้พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	กฎหมายหลักในการปฏิบัติงาน	387	45.13	4.59	1.037	72.263	0.288
	กฎหมายรองในการปฏิบัติงาน	57	44.43	4.75			

*** มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.001$

** มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.05$

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน จะมีค่าคะแนนเฉลี่ยของดัชนีในตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$ ในตัวแปรพื้นฐานส่วนบุคคล ต่อไปนี้

(1) เพศ (ค่า sig = 0.005) และ (2) อาชีพ (ค่า sig = 0.005) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในดัชนีปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า

(1) เพศ พบว่า เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ มากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 45.41 ในขณะที่เพศชาย มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 44.00

(2) อาชีพ พบว่า นักสังคมสงเคราะห์มีค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่มากที่สุด คือ (\bar{X}) = 46.01 รองลงมาคือ นักจิตวิทยา (\bar{X}) = 46.00 และ พนักงานคุมประพฤติ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ (\bar{X}) = 43.26

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 สมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน

สมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่		จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่า F/ ค่า t	d.f.	ค่า sig
เพศ	ชาย	117	33.88	3.84	-886	200.918	0.371
	หญิง	327	34.25	3.76			
อายุ	21 ปี – 30 ปี	172	34.33	3.64	.618	3/440	0.604
	31 ปี – 40 ปี	156	34.11	3.87			
	41 ปี – 50 ปี	78	34.20	3.79			
	51 ปี – 60 ปีขึ้นไป	38	33.42	4.09			
การศึกษา	อนุปริญญาตรี	59	33.27	4.33	2.869	2/441	0.058
	ปริญญาตรี	320	34.17	3.70			
	ปริญญาโท	65	34.89	3.50			
	ปริญญาเอก	-	-	-			

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 สมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน (ต่อ)

สมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ (ต่อ)		จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่า F/ ค่า t	d.f.	ค่า sig
อาชีพ	เจ้าหน้าที่บ้านพักเด็กและครอบครัว	186	33.58	4.05	2.354	8/435	0.017
	นักสังคมสงเคราะห์	156	34.60	3.59			
	นักจิตวิทยา	50	35.46	2.97			
	พนักงานคุมประพฤติ	26	33.11	3.64			
	เจ้าหน้าที่ NGO.	15	34.86	3.64			
	เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	4	34.50	3.00			
	นักกฎหมาย	3	30.66	3.51			
	ครู/อาจารย์	2	32.00	2.82			
	เจ้าพนักงานตำรวจ	2	35.50	4.94			
ตำแหน่งงาน	ระดับปฏิบัติงาน	395	34.09	3.79	-1.032	61.229	0.312
	ระดับบริหาร	49	34.67	3.69			
ประสบการณ์การทำงานด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก	0.1เดือน - 5 ปี	268	34.08	3.80	.385	4/439	0.819
	6 ปี - 10 ปี	104	34.02	3.68			
	11 ปี - 15 ปี	42	34.80	3.89			
	16 ปี - 20 ปี	22	34.27	4.04			
	21 ปีขึ้นไป	8	34.50	3.66			
การใช้พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	กฎหมายหลักในการปฏิบัติงาน	387	34.26	3.81	1.674	76.718	0.116
	กฎหมายรองในการปฏิบัติงาน	57	33.42	3.52			

*** มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.001$

** มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.05$

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน จะมีค่าคะแนนเฉลี่ยของดัชนีในตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.05$ ในตัวแปรพื้นฐานส่วนบุคคล อาชีพ (ค่า sig = 0.017)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในดัชนีปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ ตัวแปรอาชีพ พบว่า เจ้าพนักงานตำรวจมีค่าเฉลี่ยของตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ มากที่สุด คือ $(\bar{X}) = 35.50$ รองลงมาคือ นักจิตวิทยา $(\bar{X}) = 35.46$ และครู/อาจารย์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ $(\bar{X}) = 32.00$

ตารางที่ 4.15 สรุปผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติหน้าที่กับตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปร: ปัจจัยส่วนบุคคล	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	ตำแหน่ง งาน	ประสบการณ์	การ อบรม	ปีพ.ศ. ครั้งสุด ท้ายที่ อบรม	การใช้พร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546
สมรรถนะ ด้านความรู้ และการมุ่ง ผลสัมฤทธิ์	**	N.S.	N.S.	**	N.S.	N.S.	N.S.	N.S.	**
สมรรถนะ ด้าน พฤติกรรม	**	N.S.	N.S.	**	N.S.	N.S.	N.S.	N.S.	N.S.
สมรรถนะ ด้านทัศนคติ	N.S.	N.S.	N.S.	**	N.S.	N.S.	N.S.	N.S.	N.S.

*** มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.001$

** มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.05$

N.S. ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.05$

จากตารางที่ 4.15 เป็นการสรุปผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติหน้าที่กับตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลเพศ มีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปรสมรรถนะด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และสมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่

ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลอาชีพ มีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปรสมรรถนะด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และสมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ และสมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่

ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลการใช้พร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปรสมรรถนะด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์

ตอนที่ 4 การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546

เป็นการวิเคราะห์ระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ และความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 ที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 โดยผู้วิจัยได้นำเอาตัวแปร คุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ความรู้ความเข้าใจด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน ความรู้ความเข้าใจด้านการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน และความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน มากำหนดเป็นตัวแปรอิสระเพื่อพิจารณาว่า ตัวแปรแต่ละตัวสามารถอธิบายตัวแปรตามคือ ความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 ได้แก่ ด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ และด้านทัศนคติจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ได้เพียงใด โดยใช้การทดสอบความสัมพันธ์ (Correlation) และ การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression) ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆกับตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546

ตัวแปรต่าง ๆ กับความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546	ด้านความรู้และการมุ่งผลสัมฤทธิ์	ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่	ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่
คุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่	.714***	.735***	.744***
ความรู้ความเข้าใจด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน	.581***	.567***	.627***
ความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน	.582***	.574***	.557***
ความรู้ความเข้าใจด้านการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน	.618***	.600***	.619***
ความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน	.671***	.613***	.619***

จากตารางที่ 4.16 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร ได้ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความสัมพันธ์กับตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่สูงสุด ($r=.744$)
2. ตัวแปรอิสระ ความรู้ความเข้าใจด้านด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน มีความสัมพันธ์กับตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่สูงสุด ($r=.627$)
3. ตัวแปรอิสระ ความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน มีความสัมพันธ์กับตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546ด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ สูงสุด ($r=.582$)
4. ตัวแปรอิสระความรู้ความเข้าใจด้านการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน มีความสัมพันธ์กับตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่สูงสุด ($r=.619$)
5. ตัวแปรอิสระความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีความสัมพันธ์กับตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 ด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ สูงสุด ($r=.671$)

ตารางที่ 4.17 การวิเคราะห์การถดถอยพหุแสดงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 ด้านความรู้และการมุ่งผลสัมฤทธิ์

ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 ด้านความรู้และการมุ่งผลสัมฤทธิ์	B	Beta	t-value	Sig
คุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่	.209	.455	10.774	0.000***
ความรู้ความเข้าใจด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก	-.015	-.017	-.239	0.811
ความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน	-.010	-.013	-.165	0.869
ความรู้ความเข้าใจด้านการสงเคราะห์เด็ก	.019	.024	.273	0.785
ความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน	-	-	-	-

Constant = 1.639

Multiple R = 0.767

R Squared = 0.588

Adjusted R Square = 0.583

F - Ratio = 124.954

Sig. F = 0.000

*** ระดับนัยสำคัญที่ 0.001 ** ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ตารางที่ 4.17 แสดงให้เห็นถึงผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression) ของตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัว กับตัวแปรตามความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 ด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวสามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ ด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ได้ ร้อยละ 58.8 โดยมีค่า R Squared = 0.588 และมีขนาดค่า F- Ratio = 124.954 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.001$ แต่เมื่อพิจารณาตัวแปรย่อย ด้วยวิธี enter พบว่ามีตัวแปรอิสระด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ไม่สามารถเข้าสู่สมการได้ มีเพียงตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปร ที่สามารถเข้าสู่สมการตัวแปรตามได้ โดยมีเพียงตัวแปรคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีอิทธิพลเชิงบวกกับตัวแปรตามด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยมีค่า Beta = .209 มีนัยค่าสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สามารถอธิบายได้ว่า ยังมีคุณธรรม จริยธรรมมาก จะส่งผลดีต่อด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้ปฏิบัติหน้าที่

ตารางที่ 4.18 การวิเคราะห์การถดถอยพหุแสดงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ ในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่

ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่	B	Beta	t-value	Sig
ระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่	.374	.512	12.285	0.000***
ความรู้ความเข้าใจด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก	-.079	-.057	-.808	0.419
ความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความประพฤติกดีและเยวชน	-.028	-.024	-.314	0.754
ความรู้ความเข้าใจด้านการสงเคราะห์เด็ก	-.039	-.030	-.351	0.726
ความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยวชน	-	-	-	-

Constant = 4.733

Multiple R = .744

R Squared = .599

Adjusted R Square = .595

F - Ratio = 131.124

Sig. F = 0.000

*** ระดับนัยสำคัญที่ 0.001 ** ระดับนัยสำคัญที่ 0.01* ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ตารางที่ 4.18 แสดงให้เห็นถึงผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression) ของตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัว กับตัวแปรตามความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัว สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ได้ ร้อยละ 59.9 โดยมีค่า R Squared = 0.599 และมีขนาดค่า F- Ratio = 131.124 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.001$ แต่เมื่อพิจารณาตัวแปรย่อย ด้วยวิธี enter พบว่ามีตัวแปรอิสระด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยวชน ไม่สามารถเข้าสู่สมการได้ มีเพียงตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปรที่สามารถเข้าสู่สมการตัวแปรตามได้ โดยมีเพียงตัวแปรคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีอิทธิพลเชิงบวกกับตัวแปรตามด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีค่า Beta = .512 มีนัยค่าสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สามารถอธิบายได้ว่า ยังมีคุณธรรม จริยธรรมมาก จะส่งผลดีต่อด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปฏิบัติหน้าที่

ตารางที่ 4.19 การวิเคราะห์การถดถอยพหุแสดงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ ในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่

ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่	B	Beta	t-value	Sig
ระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่	.296	.494	12.262	0.000***
ความรู้ความเข้าใจด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก	.112	.099	1.449	0.148
ความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน	-.072	-.073	-1.002	0.317
ความรู้ความเข้าใจด้านการสงเคราะห์เด็ก	.050	.047	.570	0.569
ความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน	-	-	-	-

Constant = .483

Multiple R = .791

R Squared = .626

Adjusted R Square = .621

F - Ratio = 146.474

Sig. F = 0.000

*** ระดับนัยสำคัญที่ 0.001 ** ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ตารางที่ 4.19 แสดงให้เห็นถึงผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression) ของตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัว กับตัวแปรตามความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัว สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ ได้ร้อยละ 62.6 โดยมีค่า R Squared = 0.626 และมีขนาดค่า F- Ratio = 146.474 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.001$ แต่เมื่อพิจารณาตัวแปรย่อย ด้วยวิธี enter พบว่ามีตัวแปรอิสระด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ไม่สามารถเข้าสู่สมการได้ มีเพียงตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปร ที่สามารถเข้าสู่สมการตัวแปรตามได้ โดยมีเพียงตัวแปรคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีอิทธิพลเชิงบวกกับตัวแปรตามด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่โดยมีค่า Beta = .494 มีนัยค่าสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สามารถอธิบายได้ว่า ยังมีคุณธรรม จริยธรรมมาก จะส่งผลดีต่อด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปฏิบัติหน้าที่

ตารางที่ 4.20 การวิเคราะห์การถดถอยพหุแสดงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ ในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 โดยรวม

ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 โดยรวม	B	Beta	t-value	Sig
ระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่	.880	.545	16.3666	0.000***
ความรู้ความเข้าใจด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก	.018	.006	.107	0.915
ความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน	-.110	-.041	-.688	0.492
ความรู้ความเข้าใจด้านการสงเคราะห์เด็ก	.031	.011	.156	0.876
ความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน	-	-	-	-

Constant = 6.855

Multiple R = .862

R Squared = .744

Adjusted R Square = .741

F - Ratio = 254.110 Sig. F = 0.000

*** ระดับนัยสำคัญที่ 0.001 ** ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ตารางที่ 4.20 แสดงให้เห็นถึงผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression) ของตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัว กับตัวแปรตาม ความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 โดยรวม พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัว สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 โดยรวมได้ ร้อยละ 74.4 โดยมีค่า R Squared = 0.744 และมีขนาดค่า F- Ratio = 254.110 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.001$ แต่เมื่อพิจารณาตัวแปรย่อยด้วยวิธี enter พบว่ามีตัวแปรอิสระด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ไม่สามารถเข้าสู่สมการได้ มีเพียงตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปร ที่สามารถเข้าสู่สมการตัวแปรตามได้ โดยมีเพียงตัวแปรคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่มีอิทธิพลเชิงบวกกับตัวแปรตามความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 โดยรวมโดยมีค่า Beta = .545 มีนัยค่าสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สามารถอธิบายได้ว่า ยังมีคุณธรรม จริยธรรมมาก จะส่งผลดีต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546ของผู้ปฏิบัติหน้าที่

ตอนที่ 5 ปัญหา และแนวทางแก้ไขในการจัดบริการสังคมตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ผู้วิจัยได้ตั้งข้อคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) สำหรับให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ และได้ขอเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ผลการศึกษาเสนอในรูปตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.21 ปัญหา และแนวทางแก้ไข การจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ของผู้ปฏิบัติหน้าที่

ปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา
กระบวนการคุ้มครองช่วยเหลือเด็กในปัจจุบันนั้นจะเป็นการดูแลเด็กหลังจากเกิดปัญหาแล้ว ซึ่งก็จะดูแลได้ในระดับหนึ่ง แต่เด็กก็ได้รับการกระทำ ซึ่งไม่สามารถที่จะลบออกได้	ควรจะมีกระบวนการที่เน้นดูแลเด็กหรือป้องกันเด็กที่ยังไม่ประสบปัญหา และไม่ให้เกิดปัญหาแต่ต้องอาศัย ครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันดำเนินงานกันอย่างจริงจัง
ปัญหาการทำงานระหว่างภาครัฐและ NGO รวมถึงการส่งต่อเด็ก และการทำงานกับครอบครัวของเด็ก และชุมชนเพื่อเตรียมความพร้อมในการคืนเด็ก	อยากให้หน่วยงานที่รับผิดชอบผลักดันให้การทำงานด้านการคุ้มครองเด็กตามกฎหมายลงสู่หน่วยงาน การปกครองท้องถิ่น ทุกชุมชน และหน่วยงานสาธารณสุข
พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ตาม มาตรา 24 โดยตำแหน่ง โดยบางครั้งไม่ได้สนใจเรื่อง พ.ร.บ. และไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ เพื่อวางแผนปัญหาของครอบครัว	ควรจัดอบรมให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม มาตรา 24 เพื่อประโยชน์สูงสุดสำหรับเด็ก ควรมีบทบาทและเข้าใจในเรื่อง พ.ร.บ. และเอาใจใส่เคร่งครัดตามอำนาจหน้าที่
กฎหมายบัญญัติให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยตำแหน่งตามมาตรา 24 แต่น่าเสียดายที่พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าว ไม่มีความรู้ ไม่มีทักษะในการปฏิบัติงานเลย รวมถึงการไม่แสดงบทบาทอย่างเต็มที่ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย โดยเฉพาะบุคคลตามมาตรา 24	หน่วยเหนือขององค์กรตามมาตรา 24 จึงน่าจะมีบทบาทในการสร้างบุคลากรในสายงานของตน เพื่อให้กลไกตามกฎหมายได้รับการเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ สร้างความตระหนักถึงการป้องกัน ฝ่าฝืนติดตามแก้ไขปัญหา และช่วยเหลือกับทุกกลุ่ม

ตารางที่ 4.21 ปัญหา และแนวทางแก้ไข การจัดการบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ (ต่อ)

ปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา
<p>พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายที่ดีมาก แต่ในความเป็นจริง เป็นสิ่งที่ทำตามพ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้ยากมาก เนื่องจากสาเหตุหลายอย่าง เช่น การมีงานในความรับผิดชอบมาก บางครั้งการติดตามก็ไม่สามารถทำได้ เนื่องจากการช่วยเหลือแต่ละรายต้องใช้เวลาก่อนค่อนข้างมาก</p>	<p>ดังนั้น อยากให้ มีพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติหน้าที่เฉพาะเรื่องเด็ก ไม่ใช่ทำทุกอย่าง โดยคนๆ เดียวพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ต้องทำหน้าที่เป็นพนักงานที่ทำตามกฎระเบียบ โดยที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องทำงานได้อย่างเต็มที่ เต็มความสามารถ คือ ร่วมกับพัฒนาสังคมประจำจังหวัด และบ้านพักเด็กและครอบครัว</p>
<p>ปัญหาด้านรูปธรรมในการทำงานที่ควรต้องมีหน่วยงานระดับนโยบายผลักดันการบังคับใช้กฎหมาย</p>	<p>การดำเนินการช่วยเหลือเด็ก ตาม พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ควรมีหน่วยงานส่วนกลางที่ทำงานบนมาตรฐานเดียวกัน เพื่อเด็กทุกคนได้รับความช่วยเหลือบนมาตรฐานเดียวกัน</p>
<p>กลไกในการคุ้มครองเด็ก ตาม พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นการออกแบบวิธีการทำงาน โดยลักษณะทีมสหวิชาชีพ ซึ่งแต่ละวิชาชีพจะมีมุมมองในการช่วยเหลือเด็กตามลักษณะ และจรรยาบรรณตามวิชาชีพ แต่ไม่สามารถที่จะทำให้วิชาชีพที่ไม่มีความรู้ด้านสังคมสงเคราะห์ จิตวิทยาเข้าใจเด็ก และครอบครัวในเชิงลึกได้เต็มร้อย จึงเป็นอุปสรรคในการจะทำให้เข้าใจสาเหตุของผลกระทบที่ส่งผลต่อเด็กซึ่งเป็นจุดร่วมในการแก้ปัญหาให้การคุ้มครองสวัสดิภาพที่ต้องมองเห็นในทิศทางเดียวกัน รู้สึกเหมือนกัน ซึ่งเป็นเรื่องละเอียดอ่อน และในการประชุมทีม เพื่อใช้มติทีมในการคุ้มครองเด็กซึ่งทำให้การปฏิบัติมีขั้นตอนเพิ่มมากขึ้น</p>	<p>ดังนั้น หากต้องใช้ทีมสหวิชาชีพ ควรใช้ในแง่การเอื้ออำนวยในการประสานงาน เพื่อสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก โดยแต่ละวิชาชีพปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ตามวิชาชีพของตนตามกระบวนการ โดยมีบทบาทในขั้น ตอน สุด ท้าย ของกระบวนการ ก็สามารถวิเคราะห์วางแผน เพื่อเด็กได้เลย โดยเน้นประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นหลัก</p>

ตารางที่ 4.21 ปัญหา และแนวทางแก้ไข การจัดการบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ (ต่อ)

ปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา
พนักงานเจ้าหน้าที่ในการสงเคราะห์ และ คุ้มครองสวัสดิภาพ ในความเป็นจริงไม่สามารถ ปฏิบัติงานคุ้มครองเด็กได้เต็มที่ตามกระบวนการ เพราะเป็นการทำงานเชิงลึก และใช้เวลานาน เนื่องจากมีข้อจำกัดภาระงานด้านอื่น เวลา งบประมาณ	ขอเสนอแนะให้มีหน่วยงานเฉพาะหรือแผนก ฝ่ายเฉพาะในการดูแลเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยตรง เท่านั้น
ผู้ปฏิบัติหน้าที่เข้าใจว่าควรปฏิบัติต่อเด็กอย่างไร แต่บางกรณีเด็กเกินเยียวยา เพื่อให้เกิดการ พัฒนาให้ดีขึ้น	ควรใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดมาบังคับด้วย
มีพนักงานเจ้าหน้าที่น้อยไม่เพียงพอต่อปัญหา เด็กที่เพิ่มมากขึ้นทุกวัน	ควรอบรมพนักงานให้มาก และทำงานอย่างมีความรู้ความสามารถ
ในแต่ละจังหวัดมีพนักงานเจ้าหน้าที่คุ้มครอง เด็กน้อยมาก	ควรประชาสัมพันธ์ หรือทำความเข้าใจ หน่วยงาน ต่าง ๆ ที่สามารถจัดระเบียบได้ เช่น สาธารณสุข สถาบันการศึกษา หรือให้ รองรับและให้บริหารได้เพียงพอ กับรูปแบบอย่างครอบคลุม
จากการปฏิบัติงานพบว่าองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นยังไม่ทราบถึงบทบาทหน้าที่ตาม พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	จึงต้องการให้ส่วนกลางทบทวนการปฏิบัติงาน ให้กับองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ ชัดเจน เพื่อให้เกิดการตระหนักในหน้าที่โดยพนักงาน เจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546
การทำงานเป็นทีมสหวิชาชีพไม่สามารถทำงาน ขับเคลื่อนไปได้และการทำงานที่ผ่านมายังไม่ ประสบความสำเร็จเนื่องจาก ยังไม่เข้าใจ บทบาทหน้าที่ของตนเอง และขาดการ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่สู่สาธารณะ	การทำงานตาม พ.ร.บ. คุ้มครองเด็กจะประสบ ความสำเร็จได้ก็ด้วยการประสานงานกับ เครือข่ายในชุมชน และการทำงานเป็นทีม สหวิชาชีพที่ดี

ตารางที่ 4.21 ปัญหา และแนวทางแก้ไข การจัดการบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ (ต่อ)

ปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา
<p>ในด้านที่ 4 ด้านส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ของพนักงานเจ้าหน้าที่มีบทบาทในการส่งเสริมให้ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดความรู้ ความเข้าใจ เข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทในกระบวนการคุ้มครองเด็กนั้น เห็นว่าเป็นเรื่องที่มีแต่ในความเป็นจริงพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่ทำงานเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็ก โดยตรงจะมีก็เฉพาะจุดหน่วยงานของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นส่วนใหญ่ แต่ละจังหวัดมีจำนวนน้อยมาก เมื่อเทียบกับปัญหาที่เกิดขึ้น</p>	<p>แนวทางแก้ไขน่าจะมีการเปิดอบรมและเพิ่มจำนวนพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มากกว่านี้ โดยนำเอาบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าอบรมเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มาก และแก้ไขกฎเกณฑ์ คุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าอบรมให้กว้างกว่าที่เป็นอยู่ เช่น นำเจ้าหน้าที่ฝ่ายสวัสดิการทางสังคมขององค์กรท้องถิ่นเข้าอบรม เพราะเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดชุมชนมากที่สุด</p>
<p>การดำเนินงานด้านการปกป้องคุ้มครองส่งเสริมความประพฤติ ควรมีการจัดหน้าที่ให้กับพนักงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีความเป็นเอกภาพ เพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กที่ทำงานอย่างเกิดผลสัมฤทธิ์</p>	<p>เพราะปัจจุบันในการทำงานของหน่วยงานต่างมีหน้าที่ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรรอยู่ เพราะเด็ก 1 คน มีหน่วยงานดูแลอยู่หลายด้าน หลายกระทรวง ตั้งแต่กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และภาคเอกชน ได้แก่ มูลนิธิ สมาคม ชมรม มีจำนวนมาก</p>
<p>ปัญหาจาก การอบรมเลี้ยงดูเด็กและเยาวชน จากผู้ปกครองที่แตกต่างกัน รวมทั้งสภาพแวดล้อมและชุมชนที่แตกต่างกันด้วย</p>	<p>ดังนั้นการแก้ไขปัญหาและการป้องกันปัญหาต่าง ๆ จึงต้องใช้ดุลยพินิจที่รอบคอบและแก้ไขให้ถูกวิธี เหมาะสม ไม่เช่นนั้นจะเป็นการซ้ำเติมต่อเด็กและขยายวงกว้างของปัญหามากขึ้น</p>

นอกจากข้อมูลที่น่าเสนอในตารางที่ 4.21 แล้ว ผู้ให้ข้อมูลยังให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นปัญหา ในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ดังแสดงในตารางที่ 4.22 และแนวทางแก้ไขการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ดังแสดงในตารางที่ 4.23 ผลการศึกษาที่น่าเสนอในรูปตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.22 ข้อเสนอแนะของผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับประเด็นปัญหา ในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ประเด็นปัญหา ในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

กฎหมายเด็ก พ.ร.บ. คุ้มครองเด็กมีความสลับซับซ้อน ในการดำเนินการ
กองทุนคุ้มครองเด็ก ควรได้รับการพิจารณาใหม่ ค่าใช้จ่าย และผลกระทบในการใช้จ่ายค่อนข้างสูง แต่เด็กและเยาวชนไม่ค่อยได้รับการช่วยจากความเป็นจริง
กองทุนคุ้มครองเด็ก คณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับจังหวัด มีแต่เหมือนไม่มี แทนที่จะเป็นตัวขับเคลื่อนงานการปกป้องคุ้มครองเด็กให้เป็นในเชิงรุก แต่ที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถขับเคลื่อนงานหรือใช้ประโยชน์ได้จริง มีแต่พนักงานเจ้าหน้าที่ ที่ต้องทำงานอย่างโดดเดี่ยวอยู่คนเดียว
งบประมาณไม่เพียงพอ เช่น รถ น้ำมันเชื้อเพลิง วัสดุ อุปกรณ์ในการทำงาน
ปัญหาความยากจนของครอบครัวและเด็กมีมาก แต่งบประมาณในการจัดสรรมีน้อย แค่อบรมเทาไปก่อน
รัฐบาลไม่มีสถานที่ ที่จะให้เด็กหรือ คนพิการทำงานในหน้าที่งานของภาครัฐ เพื่อที่จะสามารถพึ่งพาตนเองได้ ไม่ต้องเป็นภาระให้กับครอบครัวและญาติพี่น้อง ที่มีฐานะยากจนอยู่แล้ว
ผู้ทำงานบ้านเด็กเล็กมีหลายด้าน บางครั้งไม่มีความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ. อย่างแตกฉานทำให้ขาดความเชื่อมั่นในการทำงาน หรือให้คำปรึกษากับ อ.ป.ท. หรือหน่วยงานอื่น ๆ
การรวมทีมสหวิชาชีพมีข้อจำกัดเรื่องเวลาไม่ตรงกัน อาจจะไม่ครบทุกฝ่าย เด็กไม่ได้รับประโยชน์สูงสุด
ทีมสหวิชาชีพบางวิชาชีพยังมีทัศนคติด้านลบ และยังไม่เข้าใจกฎหมายเท่าที่ควรทำให้ยากต่อการปฏิบัติงาน บางครั้งความมุ่งมั่นตั้งใจในการแก้ไขปัญหาเรื่องที่ต้องการให้คนทำผิดได้รับโทษกลับเป็นการกระทำซ้ำกับเด็ก เช่น ถูกล้วงละเมิดทางเพศ บางวิชาชีพพยายามถามเด็กและให้เด็กนึกว่ากระทำกี่ครั้ง เมื่อไร ที่ไหน วัน เวลา
พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์ที่ดีแต่สังคมไทยได้มีการเตรียมความพร้อมแต่ผู้ปกครอง ผู้ที่อยู่แวดล้อมกับเด็กผู้ปฏิบัติงานบางหน่วยงาน โดยเฉพาะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงไม่สามารถปฏิบัติงานท่ามกลางทัศนคติเดิมได้ที่ว่าเด็กเป็นสมบัติของผู้ปกครอง ผู้ปฏิบัติงานมีความเสี่ยงต่อชีวิตในขณะปฏิบัติหน้าที่ในบางครั้ง

ตารางที่ 4.23 ข้อเสนอแนะของผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับแนวทางแก้ไขการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ประเด็นข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

การช่วยเหลือเด็กไม่ว่าวิธีการใดก็ตามควรจะมีประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ
บิดา มารดาควรให้ความเอาใจใส่ต่อบุตรหลานให้มากกว่านี้
ผู้ปฏิบัติงานและอาสาสมัครด้านเด็ก ต้องมีจิตสำนึกและจรรยาบรรณในการประพฤติปฏิบัติงานตามจิตอาสาและจิตสาธารณะ โดยยึดเอาประโยชน์ของส่วนรวมเป็นเป้าหมายที่สำคัญจัดกิเลสออกจากใจให้หมด ไม่เช่นนั้นจะไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ของงาน
มีการให้ความรู้เกี่ยวกับด้านเด็ก พ.ร.บ. เด็กกับทุกวิชาชีพหรือทุกตำแหน่ง โดยเฉพาะ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของบ้านพักเด็กและครอบครัว
ควรอบรมพนักงานให้มาก และทำงานอย่างมีความรู้ความสามารถ
ควรมีการอบรมให้ความรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในการทำงานด้านเด็กอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อจะได้เพิ่มความรู้ให้กับผู้ปฏิบัติงานด้านเด็ก
ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หรือจัดอบรมต่อผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับบทบาทภารกิจตาม พ.ร.บ. หรือหน้าที่เพราะจะทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายที่บรรลุตามนโยบายของการพัฒนาสังคม
ควรศึกษากระบวนการปฏิบัติเพื่อเพิ่มศักยภาพผู้ปฏิบัติงานที่ถูกต้อง
ควรมีการศึกษาระบบคุ้มครองในรูปแบบสหวิชาชีพ
หลังจากรวบรวมข้อมูลควรจะให้ทีมสหวิชาชีพได้ร่วมพิจารณาข้อมูลด้วย
ในทางปฏิบัติ การตัดสินใจ และการเลือกแนวทางแก้ไขปัญหา จะต้องให้ผู้รับบริการและทีมสหวิชาชีพช่วยกันตัดสินใจ และเลือกแนวทางในการปฏิบัติ
ควรจัดประชุมคณะกรรมการคุ้มครองเด็กให้มีบทบาทของทีมการทำงานในเชิงรุก เพื่อหาแนวทางในการช่วยเหลือเด็กตามระเบียบต่อไป
ศึกษาแนวคิดในการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็กที่เหมาะสมตามกรณี
ควรมีมาตรการป้องกันไม่ให้เด็กกระทำความผิด มากกว่าจะหาวิธีแก้ไขภายหลัง
ควรรวบรวมกฎหมายเกี่ยวกับเด็กไว้ในเรื่องเดียวกัน ในปัจจุบันปีหนึ่งมีเด็กเกิดเป็นจำนวนมาก และเรื่องเกี่ยวกับเด็กก็มีอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ ทำให้ผู้ปฏิบัติอาจปฏิบัติเกี่ยวกับเด็กผิดพลาด และเด็กไม่ได้รับการปกป้องคุ้มครองสิทธิเท่าที่ควร

ตารางที่ 4.23 ข้อเสนอแนะของผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับแนวทางแก้ไขการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546(ต่อ)

<p>ในการส่งเด็กเข้ารับการคุ้มครองระหว่างการสืบสวน และพินิจ น่าจะเกิน 7 วันเพราะว่าบางรายต้องใช้เวลานานกว่า 7 วัน แต่พอถึง 7 วัน แล้วเด็กทำเรื่องขอศาลการนับให้ใช้เวลานานกว่าเดิม</p>
<p>อยากให้มีการประชาสัมพันธ์พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ให้เป็นที่รู้จักตามสื่อต่างๆให้มาก</p>
<p>เห็นควรให้มีการตั้งคณะกรรมการทำงาน เพื่อผลประโยชน์ให้เกิดกับเด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ให้เป็นรูปธรรม ไม่ควรไปหาผลประโยชน์กับเด็กเยาวชน โดยใช้เป็นเครื่องมือของผู้ใหญ่ที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ไม่ควรนำเด็กมาสร้างภาพลักษณ์เพื่อให้ตนเองดูดีให้สังคมยอมรับกฎหมายออกกันมาแล้วต้องปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจน</p>
<p>การปฏิบัติงานสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก นั้นผู้หน้าที่หลัก และทีมสหวิชาชีพต้องมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีความสามารถในการดูแลเด็ก มีผู้บริหารและผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวกช่วยเหลือ และที่สำคัญต้องการความรวดเร็วในการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆเพื่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือ และป้องกันการถูกกระทำซ้ำ</p>
<p>การปฏิบัติงานควรให้การช่วยเหลือเด็ก ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก ผู้ปฏิบัติงานจะต้องเห็นความสำคัญของเด็กให้มากที่สุด จัดทั้งในการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานต้องมีการประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ต้องทำงานแบบบูรณาการทุกฝ่าย ทีมสหวิชาชีพ มีด้านสำคัญการช่วยเหลือที่เกิดประสิทธิภาพ ดังนี้ การส่งเสริมสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน จะเน้นถึงสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงาน และสิ่งที่ต้องควบคู่กันไป ต้องมีองค์ความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงาน</p>
<p>ควรมีการวางแผนสำรวจปัญหาเป็นระบบ โดยเริ่มจากแกนนำในหมู่บ้าน เสริมสร้างความรู้ให้กับคนในชุมชน ให้มีการขับเคลื่อนศูนย์เฝ้าระวังและช่วยเหลือเด็ก สตรี ระดับตำบล อำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน</p>

4.4 การสรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ (เชิงคุณภาพ)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่

เป็นการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก จำนวน 12 คน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ภาครัฐ จำนวน 7 คน เจ้าหน้าที่ภาคเอกชน จำนวน 5 คน โดยข้อมูลพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีประสบการณ์อยู่ในช่วง 8 – 21 ปี ในส่วนนี้ พบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่มีภาระงานที่ปฏิบัติโดยรับผิดชอบการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่เป็นกฎหมายหลัก และมีเพียงผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้สัมภาษณ์จำนวน 2 คน ได้ใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายรอง เนื่องจากมีพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ในการปฏิบัติงานในส่วนของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดรองรับ การปฏิบัติหน้าที่

ส่วนที่ 2 ระดับคุณธรรม จริยธรรม ของผู้ปฏิบัติหน้าที่

การสัมภาษณ์เกี่ยวกับระดับคุณธรรม จริยธรรม ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้มีการตั้งประเด็นที่เกี่ยวข้อง 5 ประเด็น คือ 1) การยึดถือประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนในการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชน 2) การแสดงความคิดเห็นต่อคำกล่าวที่ว่า “การปฏิบัติต่อเด็ก และเยาวชนต้องมีความเมตตา ไม่เลือกปฏิบัติ และเป็นความละเอียดอ่อน” 3) การให้น้ำหนักระหว่างความรู้สึกผิดชอบชั่วดีในพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนกับการยึดถือตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด 4) การปรับทัศนคติของครอบครัว ชุมชน สังคมให้ยอมรับเด็กที่กระทำผิด 5) ระดับความเคร่งครัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพที่มีส่วนในการสร้างความเชื่อถือ และไว้วางใจจากสังคมในการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชน

ผลจากการสัมภาษณ์มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1) การยึดถือประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนในการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชน พบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่า เด็กควรได้รับประโยชน์สูงสุดด้านการศึกษา กล่าวคือให้ได้รับตามสิทธิเด็ก โดยไม่เลือกเชื้อชาติศาสนา ได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถพึ่งตนเองได้ รอดพ้นจากการตกเป็นเหยื่อในทุกรูปแบบ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข มีความซื่อสัตย์สุจริต สิทธิที่เด็กควรจะได้รับคือการอบรมเลี้ยงดูเด็กให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และการสงเคราะห์และการช่วยเหลือในด้านปัจจัย 4 การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และคำนึงถึงสิทธิเด็ก 4 ด้าน ได้แก่สิทธิในการอยู่รอด (Right of Survival) 2. สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Right of Protection) 3. สิทธิในการพัฒนา (Right of Development) และ 4. สิทธิในการมีส่วนร่วม (Right of Participation) เพื่อการคุ้มครองสิทธิของเด็ก การบำบัดฟื้นฟูด้านกาย จิต และสังคมเน้นด้านความ

เป็นอยู่ และด้านความปลอดภัย รวมถึงการป้องกันจากโอกาสเสี่ยงต่าง ๆ เช่น การถูกล่วงละเมิด การถูกระงับการทารุณกรรม เป็นต้น

การปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชน ได้ยึดถือประโยชน์สูงสุดตามที่ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 กำหนดไว้รวมถึงความพยายามผลักดันให้หน่วยงาน และผู้ปฏิบัติงานด้านเด็ก ให้ปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 โดยจะดำเนินการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเด็กให้ตัดสินใจโดยยึดถือประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดกับเด็กเป็นสำคัญ แท้ที่จริงแล้ว ประโยชน์สูงสุดของเด็กมีอาจคำถึงด้านใดด้านหนึ่งหรือ แต่ประโยชน์หลังสุดพึงพิจารณาได้จากหลักอันเป็นที่ยอมรับอย่างเวลาที่มีส่วนร่วมของเด็กและครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญ เช่น ประโยชน์ที่เด็กพึงเติบโตได้ตามพัฒนาการทั้งทางร่างกายและจิตใจ ประโยชน์ที่เด็กพึงได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของตนสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กที่ไม่มีผู้ใดมาละเมิดได้ เป็นต้น

2) การแสดงความคิดเห็นต่อคำกล่าวที่ว่า “การปฏิบัติต่อเด็ก และเยาวชนต้องมีความเมตตา ไม่เลือกปฏิบัติ และเป็นความละเอียดอ่อน” พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่า หลักการห้าม มีให้เลือกปฏิบัติต่อเด็กนั้นเป็นหลักสากลอันเป็นที่ยอมรับอยู่แล้ว แต่สำหรับการใช้ความเมตตา และความละเอียดอ่อนนั้นหากผู้ใช้มีความเมตตาเป็นพื้นฐานย่อมเป็นสิ่งที่ดี แต่หากผู้ใช้มีแต่ความเมตตาโดยขาดหลักวิชาชีพ หรือไม่มีความเข้าใจต่อเด็กตามพัฒนาการ หรือลักษณะเฉพาะของเด็กแต่ละคน ผลร้ายอาจเกิดขึ้นกับเด็กเสียเอง หลักความเมตตาจึงต้องใช้อย่างพึงระวัง ความละเอียดอ่อนนั้นต้องเป็นไปตามพัฒนาการ และลักษณะเฉพาะของเด็กแต่ละคน

นอกจากนี้เด็กเป็นผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่าผู้ใหญ่ และเด็กสมควรได้รับความเมตตาจากผู้ใหญ่เด็กต้องได้รับการขัดเกลาจากสังคม โดยเฉพาะจากครอบครัวด้วยความรัก ความเมตตา ความกรุณา พฤติกรรมของเด็กส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และสภาพแวดล้อม ฉะนั้นจึงไม่ควรตัดสินเด็กจากการแสดงออกเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามทุกฝ่ายควรช่วยกันหาแนวทางแก้ไข และปัญหาผลกระทบที่มีต่อเด็ก และถือประโยชน์สูงสุดต่อเด็กเป็นสำคัญ

เนื่องจากลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติกับเด็ก และเยาวชนที่ต้องมีความเมตตาต่อเด็กทุกคน ไม่มีการเลือกปฏิบัติ ไม่ว่าจะเด็กจะเป็น เชื้อชาติ หรือ ศาสนาใด ผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องมีให้ความเสมอภาค และความเท่าเทียมกันทุกคน อีกทั้งการปฏิบัติงานกับเด็กเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะต้องปฏิบัติด้วยความละเอียดอ่อน การไม่เลือกปฏิบัติเป็นข้อกำหนดในกฎหมาย ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมที่สุด เด็กทุกคนในโลกควรได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกันในทุกเรื่อง โดยเฉพาะเด็กที่อยู่ในสถานะที่ควรได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ การปฏิบัติงานกับเด็กผู้ปฏิบัติงานต้องมีเมตตา ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับเด็กนับว่าเป็นปลายเหตุ ผู้ทำงานกับเด็กต้องช่วยเหลือด้วยการแก้ไขที่ต้นเหตุ จึงต้องเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนมากในการทำงานกับเด็ก โดยเฉพาะประเด็นการให้ความเป็นธรรมที่เท่าเทียมกัน การดูแลเด็กจำนวนมาก ๆ ต้องให้ความรัก พินิจด้วยรัก ทำด้วยใจรักและเมตตา

การเรียน ด้านร่างกาย กินอยู่หลับนอน ด้านจิตใจ รัก เมตตา เข้าใจ มีเหตุผล เด็กและเยาวชนต้องยอมรับความถูก ความผิด การเป็นมนุษย์คนหนึ่งที่ต้องรู้จักผิดชอบชั่วดี ต้องการกำลังใจ ผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กต้องเห็นว่า เด็กและเยาวชนมีคุณค่า ถึงแม้ว่าจะมีการก้าวพลาดมาแล้ว แต่ยังมีคุณค่า ต้องเน้นให้เด็กและเยาวชนรู้จักการเห็นคุณค่าตนเองเป็นสิ่งสำคัญ

การปฏิบัติต่อคนทุกคนต้องมีความเมตตา ไม่เลือกปฏิบัติว่าจะเป็นผู้ใหญ่หรือเด็ก แต่เนื่องจากเด็กอาจจำเป็นต้องมีผู้ทำหน้าที่ในการปกป้องคุ้มครองแทนและเนื่องจากเด็กอาจมีภาวะทางครอบครัว สภาพแวดล้อมและสังคมไม่เท่าเทียมกัน ทำให้เด็กอาจเกิดปัญหาที่เป็นผลกระทบกับตัวเด็ก ซึ่งบางครั้งอาจตกเป็นจำเลยหรือเป็นผู้เสียหาย ผู้ทำงานกับเด็กต้องเข้าใจความรู้สึกของเด็ก ปัญหาอาจเกิดจากครอบครัวหรือขาดความรักความอบอุ่น ดังนั้นการเข้าใจเด็กโดยให้ความเมตตา และปฏิบัติต่อเด็ก ด้วยการเอาใจใส่ทุกขั้นตอน เด็กจะรู้สึกอบอุ่น ดังนั้นความแตกต่างที่ไม่เหมือนกับผู้ใหญ่คือความละเอียดอ่อนที่ปฏิบัติต่อเด็กต้องมากกว่า และเป็นความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้เด็กได้รับการคุ้มครองและสามารถกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างเดิม

3) การให้น้ำหนักระหว่างความรู้สึกผิดชอบชั่วดีในพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนกับการยึดถือตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่ากฎหมายเป็นเพียงกฎเกณฑ์หรือกติกาของสังคมที่เป็นแนวทางทั้งที่มาจากศีลธรรมและทางเทคนิคอันมีประโยชน์สูงสุดคือประโยชน์และความสงบสุขของสาธารณะที่เป็นปัจจัยภายนอกให้คนพึงปฏิบัติ แต่ความรู้สึกผิดชอบชั่วดีเป็นปัจจัยภายในที่มีให้ทางศีลธรรมเป็นสำคัญ หากเกิดความตระหนักและความรับผิดชอบชั่วดีจากภายในจึงเป็นสิ่งสำคัญมากกว่ากฎหมาย และความรับผิดชอบชั่วดีนั้นจะนำไปสู่การเคารพกฎหมายที่ควรเคารพ อันเป็นกติกาของสังคมต่อไป

นอกจากนี้การให้น้ำหนักกับความรู้สึกผิดชอบชั่วดีในพฤติกรรมของเด็ก และเยาวชน เนื่องจากผู้ปฏิบัติหน้าที่กับเด็กเยาวชนต้องมีคุณธรรมประจำใจ หากคนในสังคมมีความละเอียดอ่อนต่อบาปปัญหาสังคมหรือการกระทำผิดจะไม่มีในสังคม และกฎหมายมีไว้เพื่อป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดเท่านั้น มิใช่มีไว้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็ก ทั้งนี้ความรู้สึกผิดชอบชั่วดีของเด็กเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวุฒิภาวะของเด็ก ซึ่งยังเทียบเท่าผู้ใหญ่ไม่ได้ เด็กและเยาวชนบางคนกระทำความผิดเพราะขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์ สังคม ทำให้ตัดสินใจผิดพลาด ดังนั้น พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 จึงมีเป้าหมายให้เน้นการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูแทนการลงโทษเด็กที่กระทำความผิด พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ไม่มีส่วนใดที่เน้นการลงโทษ ขณะเดียวกันก็กำหนดให้ยึดถือประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ ดังนั้นจึงไม่ต้องให้น้ำหนักในสองข้อข้างต้น โดยความรู้สึกผิดชอบชั่วดี และการยึดถือตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดต้องไปควบคู่กัน ในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน ถ้าทำสิ่งที่ผิดกฎหมาย เช่น ห้ามสูบบุหรี่ ยาเสพติด อาวุธ ต้องเคร่งครัด หากเป็นเรื่องพฤติกรรมที่ต้องการแก้ไข ต้องรู้จักเหตุผล ผลกระทบ ที่ทำให้เด็กรู้จักคิดว่าเหตุใดจึงมาอยู่ที่ที่ต้องควบคุม

ความประพฤติ ซึ่งมีผลกระทบต่อตนเอง และต่อคนรอบข้าง ดังนั้นกฎหมายมีความจำเป็น เพราะเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงานสำหรับผู้รักษากฎหมาย ในขณะที่เดียวกันควรให้ความสำคัญกับการค้นหาสาเหตุและข้อเท็จจริงของเด็กและเยาวชนควบคู่กันไปด้วย

สำหรับนักสังคมสงเคราะห์ หรือนักจิตวิทยา อาจต้องอยู่กับเด็กทุกระบวนการทางกฎหมายที่เด็กเข้าไปมีส่วนร่วม เพราะผู้รักษากฎหมายอาจดูแต่บทบัญญัติของกฎหมายเพียงด้านเดียว อาจให้น้ำหนักกับคำวินิจฉัยจิตใจและสังคมของเด็กและเยาวชนไม่มากนัก การพิจารณาสาเหตุที่เด็กมีประพฤติ การกระทำผิด อาจเกิดจากผลกระทบที่มาจากครอบครัว หรือผู้ใหญ่กระทำ และเด็กต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องด้วย ดังนั้นความเข้าใจในพฤติกรรมของเด็ก และเยาวชนต้องมีความยืดหยุ่น กฎหมายต้องให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมด้วย

อย่างไรก็ผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ความคิดเห็น ทั้ง 2 ประเด็นว่าความรู้สึกผิดชอบชั่วดีในพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน สามารถมองได้หลายด้าน ซึ่งมาจากหลายปัจจัย เช่น สภาพครอบครัว พฤติกรรมของเด็ก สภาพสิ่งแวดล้อม สภาพสังคม การอบรมเลี้ยงดู ความรัก ความเอาใจใส่ ในขณะเดียวกันการยึดถือตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เป็นสิ่งที่ดี ที่ทุกคนจะได้ปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน แต่บางครั้งควรคำนึงถึง ประโยชน์สูงสุดที่เด็กควรจะได้รับควบคู่กันไปด้วย

4) การปรับทัศนคติของครอบครัว ชุมชน สังคมให้ยอมรับเด็กที่กระทำผิดพบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่า การจะปรับทัศนคติของครอบครัว ชุมชน สังคมให้ยอมรับเด็กที่กระทำผิดได้นั้น ข้อที่สำคัญที่สุด คือ การปรับทัศนคติจากภายใน อันหมายถึงจะต้องค้นหาข้อเท็จจริง กระทั่งทราบถึงการทำความผิดในเด็กแต่ละราย เมื่อทราบถึงเหตุที่จะนำไปสู่การแก้ไข อาทิ ครอบครัว ชุมชน และสังคม รอบตัวเด็กจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับแก้ไขพฤติกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากไม่มีการปรับแก้ไขพฤติกรรมของเด็ก และเยาวชน ส่งผลให้เกิดการทำความผิดซ้ำ ความเดือดร้อนก็คือคนรอบข้าง และสังคมของเด็กนั่นเอง

นอกจากนี้ความพร้อมที่จะปรับทัศนคติของครอบครัว ชุมชน สังคมให้ยอมรับเด็กที่กระทำผิด เช่น ให้ความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กกับผู้ปกครอง และคนในชุมชน ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครอง คนในชุมชน เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กในครอบครัวและชุมชน และช่วยกันหาสาเหตุต่าง ๆ วิธีการป้องกัน และแก้ไข จัดกิจกรรมกลุ่มบำบัดครอบครัว ระหว่างผู้ปกครอง และเด็กทำกิจกรรมร่วมกัน ส่งเสริมให้โอกาสเด็กที่กระทำผิดได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง และมีทางเลือกในชีวิต เช่น ฝึกอาชีพ ให้ทุนการศึกษา หรือประกอบอาชีพที่สุจริต เนื่องจากเด็กทุกคนเมื่อทำผิดพลาดไปแล้ว ก็ต้องการให้ครอบครัว ชุมชน หรือ สังคมยอมรับ และบางครั้งต้องใช้เวลา และต้องอาศัยความอดทน อย่างไรก็ตามทุกอย่างขึ้นอยู่กับตัวของเด็กและเยาวชนเองด้วย และที่สำคัญครอบครัว ชุมชน ต้องดำเนินกิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์ อาทิ กิจกรรมเคยกอดลูกครั้งสุดท้ายเมื่อใด ทุกคนผิดพลาดได้ เด็ก และเยาวชนผิดพลาดได้ ต้องลืมสิ่งที่ไม่ดีของลูกการปรับทัศนคติทั้ง 2 ฝ่าย คือ

ผู้ปกครอง และเด็ก และเยาวชน สำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้แสดงความคิดเห็นถึงความพร้อมการปรับทัศนคติของครอบครัว ชุมชน สังคมให้ยอมรับเด็กที่กระทำผิด ในบริบทพื้นฐานวัฒนธรรมของคนไทยที่เป็นคนมีเมตตาธรรม หากครอบครัว ชุมชนหรือสังคมเข้าใจปัญหาร่วมกัน อาจจะยอมรับในการให้โอกาสเด็กต่อการปรับพฤติกรรมเด็กได้ ทั้งนี้อาจจะขึ้นอยู่กับขั้นของความผิดที่เด็กกระทำผิดเป็นรายๆไป

อย่างไรก็ตาม ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงกับครอบครัวและชุมชน เนื่องจากรับผิดชอบงานด้านนโยบายแต่ได้มีความคิดเห็นอย่างชัดเจนว่าแนวทางการปรับทัศนคติของครอบครัว ชุมชน สังคมให้ยอมรับเด็กที่กระทำผิดดังกล่าวเป็นสิ่งที่ต้องกระทำเพราะจะช่วยให้เด็กที่กระทำความผิดสามารถปรับตัวได้ โดยครอบครัวให้การดูแลใกล้ชิด สังคมชุมชนให้การยอมรับให้เด็กได้ปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมตนเอง

5) ระดับความเคร่งครัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพที่มีส่วนในการสร้างความเชื่อถือ และไว้วางใจจากสังคมในการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชน พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่าจรรยาบรรณวิชาชีพ และคุณธรรมเบื้องต้นถือเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนจะต้องปฏิบัติเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในการปฏิบัติงาน และจะต้องเป็นต้นแบบที่ดีให้เด็กเห็น ถ้าต้นแบบไม่ดี ไม่น่าเชื่อถือเด็กก็ไม่อาจปฏิบัติตามต้นแบบได้ ทั้งนี้ความเคร่งครัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพมีส่วนในการสร้างความเชื่อถือ และไว้วางใจจากสังคมในการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชนมาก เพราะสังคมให้ความเชื่อถือ และไว้วางใจจากสิ่งที่แสดงออกมาในการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่เคร่งครัดต่อจรรยาบรรณในวิชาชีพ จะทำงานด้วยความศรัทธาในวิชาชีพและผลงานออกมาในทางที่ดี และสังคมให้การยอมรับ

ความเคร่งครัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นเรื่องสำคัญมากที่สังคมจะเชื่อมั่นในการสร้างความเชื่อถือ และไว้วางใจจากสังคมในการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชนเป็นไปได้อย่างมาก เพราะไม่ว่าวิชาชีพหรืออาชีพใดก็ต้องเคารพต่อจรรยาบรรณของตน และโดยเฉพาะนักสังคมสงเคราะห์ที่ต้องทำงานเพื่อสร้างสรรค์ให้คนอยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข สามารถพึ่งตนเองได้ อีกทั้งต้องซื่อสัตย์ต่อตนเองและกลุ่มเป้าหมาย นอกจากความมีจรรยาบรรณวิชาชีพแล้วผู้ปฏิบัติงานจะต้องประสานงานที่ดี มีการปฏิบัติงานต่อผู้ถูกระทำ และผู้กระทำอย่างเหมาะสมเพื่อสร้างความเข้าใจที่ชัดเจน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ จะทำให้ได้รับความไว้วางใจจากสังคม

ส่วนที่ 3 ความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่

การสัมภาษณ์เกี่ยวกับความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้มีการตั้งประเด็นที่เกี่ยวข้อง 10 ประเด็น คือ 1) ความมุ่งมั่น และการใช้ความพยายามอย่างสูงในการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชน 2) ความแม่นยำในการตีความกฎหมายโดยเคร่งครัดเมื่อมีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน 3) ไม่เคยละเลยในรายละเอียดของเด็กและเยาวชน 4) ความใฝ่รู้ในการแสวงหาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน 5) การรับฟัง เข้าใจปัญหา และพยายามตอบสนองความคาดหวังของ

เด็กและเยาวชน 6) การตัดสินใจ และการเลือกแนวทางแก้ปัญหาเพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์ 7) การปรับเปลี่ยนความรู้สึกที่มีต่อเด็กและเยาวชน หากสถานการณ์แวดล้อม และพฤติกรรมของเด็ก เปลี่ยนไป 8) การคำนึงถึงความยืดหยุ่นในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนตลอดเวลา 9) ความเป็นอิสระ ในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน 10) ความมุ่งมั่นในการรักษาสิทธิของเด็กและเยาวชน

ผลจากการสัมภาษณ์มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1) ความมุ่งมั่น และการใช้ความพยายามอย่างสูงในการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชน พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่า มีความมุ่งมั่นและใช้ความพยายามอย่างสูงในการปฏิบัติ ต่อเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีระบบกลไกของการทำงานที่เอื้อต่อการปกป้องคุ้มครองเด็กอยู่แล้ว มีการแยกระดับเด็กที่ต้องได้รับการสงเคราะห์ และเด็กต้อง ได้รับการคุ้มครองแก่เด็กทั้งระบบ ดังนั้นความพยายามในการทำงานถึงแม้ว่าจะยากแต่ก็มีแนวทางปฏิบัติที่ ชัดเจน มีความมุ่งมั่น ความตั้งใจ และศรัทธาในอาชีพของตนเอง การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรัก ความรับผิดชอบ และไม่เลือกปฏิบัติงาน พร้อมให้โอกาสแก่เด็กและเยาวชน สนับสนุนเด็กที่มีความ ใฝ่ฝันในการที่จะพัฒนาตนเอง การเลือกทำงานใน NGOs ด้านสิทธิเด็กและปฏิบัติงานในด้านนี้ โดยเฉพาะการทำงานกับผู้รับบริการมากกว่า 10 ปี ย่อมสะท้อนความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานด้าน นี้อยู่แล้ว แต่แน่นอนว่าการทำงานกับคนเป็นความยาก ผู้ปฏิบัติงานด้านนี้จะต้องตื่นตัวใน การพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะต่าง ๆ อยู่เสมอเพื่อให้เด็กและครอบครัวได้รับประโยชน์สูงสุด

2) ความแม่นยำในการตีความกฎหมายโดยเคร่งครัดเมื่อมีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่า การตีความโดยเคร่งครัดมักใช้ในกฎหมายอื่น บางกรณี ไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่เด็กและเยาวชนควรจะได้รับ แต่สำหรับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 กฎหมายฉบับนี้ไม่มีอะไรที่เป็นโทษต่อเด็กเลยมีแต่วิธีการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้ปฏิบัติงานต้องมีความแม่นยำในวิธีการปฏิบัติงานที่กฎหมายกำหนด จึงจะช่วยเด็กได้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของ กฎหมาย นอกจากนี้การตีความกฎหมายอย่างแม่นยำตามกฎหมาย ควรทำควบคู่กับการสอบ ข้อเท็จจริง และผลกระทบที่เกิดกับเด็ก ดังนั้นควรให้โอกาสกับเด็ก และให้สิทธิมากกว่าผู้ใหญ่ หรือมี ข้อยกเว้นในบางกรณีโดยไม่จำเป็นต้องเคร่งครัดมากกว่า

ในปัจจุบันถือว่าประเทศไทยมีกฎหมายอันเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำงานด้านเด็ก หลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดี เยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 เป็นต้น จำเป็นที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องรู้หลักการ และการใช้กฎหมาย ได้อย่างแม่นยำ เพราะจะนำไปสู่การเลือกใช้กฎหมาย ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับผู้รับบริการในแต่ละ กรณี หากผู้ปฏิบัติหน้าที่ใช้หรือไม่เข้าใจกฎหมายอย่างแม่นยำ อาจทำให้บริการผิดไปจากหลักที่ ควรเป็นหรือทำให้ผู้รับบริการเสียประโยชน์ได้

3) ไม่เคยละเลยในรายละเอียดของเด็กและเยาวชน พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่า เคยบ้างในระยะแรกของการปฏิบัติงาน ที่ไม่เข้าใจกระบวนการทำงานกับเด็กและเยาวชน หลังจากผ่านการอบรม และมีประสบการณ์มากขึ้น และได้เรียนรู้จากความผิดพลาด นำมาปรับใช้และใส่ใจรายละเอียดมากขึ้นในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน แต่อย่างไรก็ตามเป็นธรรมชาติของผู้ปฏิบัติงานที่ไม่อาจค้นหารายละเอียดอย่างสมบูรณ์แบบ เนื่องจากความผิดพลาดมักเกิดขึ้นได้เสมอ เช่น การไม่เข้าใจสาเหตุที่เกิดอาการแยกตัวจากเพื่อน โดยเข้าใจว่าเป็นผลมาจากความกดดันในครอบครัว แท้จริงเด็กอาจแค่พินหน้ำหักจนไม่กล้าคุยกับเพื่อน เป็นต้น ผู้ปฏิบัติงานอาจวิเคราะห์ปัญหาไม่รอบด้านเนื่องจากขาดทักษะ ประสบการณ์ และการละเลยรายละเอียดอย่างอื่นน้อยลง

การค้นหาค้นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กและครอบครัวและบริบทรอบตัวเด็กเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้ได้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวเด็ก ในการอบรมพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้มีการเน้นย้ำในเรื่องนี้อย่างมากเนื่องจากจะเป็นกุญแจไขไปสู่การวางแผนแนวทางในการช่วยเหลือเด็กและ ครอบครัวต่อไปสำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่ให้สัมภาษณ์ว่าไม่เคยละเลยในรายละเอียดของเด็กและเยาวชน จะเป็นเรื่องของการดูแลเรื่องสุขภาพ ปัญหาครอบครัว โดยส่วนใหญ่จะใส่ใจในรายละเอียดของเด็กและเยาวชน

4) ความไม่รู้จักในการแสวงหาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่า ต้องอาศัยเครื่องมือในการทำงาน เช่น การใช้การประเมินทางด้านจิตวิทยา กับเด็ก และเยาวชน รวมถึงการประสานการทำงานร่วมกับผู้ประกอบวิชาชีพอื่นๆ จะทำให้ได้ข้อเท็จจริงในเด็กและเยาวชนที่มีรายละเอียดที่ชัดเจน และผู้ปฏิบัติหน้าที่จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับข้อเท็จจริงที่ละเอียด จะทำให้ประเมินความต้องการที่แท้จริงของเด็กและครอบครัวเพื่อนำไปสู่ความถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องพยายามแสวงหาข้อเท็จจริง โดยมีความเป็นเพื่อนกับเด็กและเยาวชนมากที่สุด นอกจากนี้ ผู้ปฏิบัติหน้าที่โดยส่วนใหญ่ มีความบ่อยครั้งในการไม่รู้จักการแสวงหาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน เพราะเป็นหลักการในการปฏิบัติต่อเด็ก ที่ต้องค้นหาข้อเท็จจริงประกอบให้มากที่สุด โดยเป้าหมายคือยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง และจะเป็นการหาแนวทางป้องกัน แก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน และช่วยเหลือเยาวชนที่อยู่ในภาวะเสี่ยง การทำงานกับเด็กต้องศึกษาข้อมูลเจาะลึกทางสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เด็กอาศัยอยู่ เช่น ครอบครัว ชุมชน โรงเรียน เพื่อน ฯลฯ ไม่ใช่ตัดสินปัญหาที่ปลายเหตุ

5) การรับฟัง เข้าใจปัญหา และพยายามตอบสนองความคาดหวังของเด็กและเยาวชน พบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่า การรับฟังเด็กถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กที่มีการรับรอง และเป็นสิ่งที่พึงกระทำอยู่แล้ว โดยการยึดตามหลักสิทธิมนุษยชน และหลักสิทธิเด็ก หากแต่ต้องใช้ความเข้าใจว่าความต้องการของเด็กแต่ละช่วงวัยไม่เหมือนกัน และหลายครั้งเด็กอาจไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะสะท้อนความต้องการที่ถูกต้องเหมาะสมได้ การตอบสนองต่อความคาดหวังของเด็ก

แม้จะจำเป็นแต่จะต้องฟังระลึกข้อจำกัดหลาย ๆ ประการของเด็กด้วย เพราะในการแก้ไขปัญหของเด็กและเยาวชน ผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องให้เด็ก และเยาวชนมีส่วนร่วมตัดสินใจและเป็นผู้เลือกทางแก้ไขเอง ความคาดหวังและความต้องการของเด็กเป็นหนึ่งเสียงที่ผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กต้องรับฟังเพื่อนำมาประกอบการกำหนดแนวทางในการช่วยเหลือการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิด และความสามารถมองเห็นความต้องการของเด็ก และเป็นการให้เด็กได้มองเห็นคุณค่าของตนเอง

6) การตัดสินใจ และการเลือกแนวทางแก้ปัญหาเพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์ พบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้ยึดตามหลักสิทธิมนุษยชนและหลักสิทธิเด็ก โดยข้อพิจารณาขึ้นอยู่กับพื้นฐานเงื่อนไขสำคัญว่าเป็นประโยชน์สูงสุดของเด็กจริงหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาเกิดการละเมิดทางเพศกับเด็ก หลายครั้งทุกคนต้องการเพียงแต่ให้เด็กปลอดภัย แต่ละเลยความถูกต้องของผู้กระทำความผิด ที่ได้ไปทำร้ายผู้เสียหายรายอื่น ๆ ต่อไป

ในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่ต้องคำนึงถึงประโยชน์อย่างรอบด้านเหมาะสมและอาจใช้ กลไกการทำงานแบบสหวิชาชีพเข้ามาช่วยแก้ปัญหา เพราะการทำงานกับเด็กอาจใช้ทีมวิชาชีพจากผู้ทรงคุณวุฒิในหลายอาชีพและจากเพื่อนร่วมงาน ถ้าเสียงส่วนใหญ่มีมติเป็นเอกฉันท์ และมีผลดีต่อเด็กซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย จะดำเนินขั้นตอนแรก ดังนั้นการตัดสินใจหรือหาแนวทางเลือกในการแก้ไขปัญหาใดๆ ไม่จำเป็นว่าทุกฝ่ายจะได้รับประโยชน์ บางครั้งฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดก็อาจต้องเสียประโยชน์บ้าง ขึ้นอยู่กับเหตุผล ข้อเท็จจริง ประกอบการตัดสินใจ

7) การปรับเปลี่ยนความรู้สึกที่มีต่อเด็กและเยาวชน หากสถานการณ์แวดล้อม และพฤติกรรมของเด็กเปลี่ยนไป พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่า ในขณะที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ปฏิบัติงานกับเด็กเยาวชน ต้องไม่มีความรู้สึกต่อเด็กด้านลบตั้งแต่ต้นแต่ต้องเป็นด้านที่เข้าใจเด็ก กล่าวคือต้องรู้จัก จับถูกมากกว่าจับผิด ฉะนั้นการปรับเปลี่ยนจึงมิใช่เรื่องความรู้สึก หากต้องปรับสภาพแวดล้อมของเด็กให้เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น แต่หากสภาพหรือพฤติกรรมเด็กเปลี่ยนไปในทางแย่งลง จะต้องสืบค้นหาสาเหตุ และผู้ปฏิบัติหน้าที่กับเด็กเยาวชนต้องระลึกเสมอว่าหลายครั้งอาจเกิดจากกระบวนการทำงานของผู้ปฏิบัติหน้าที่กับเด็กเยาวชนอันเป็นสิ่งที่ต้องรีบแก้ไขให้เหมาะสม

นอกจากนี้ความรู้สึกรักและห่วงใยที่มีต่อเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งสำคัญ หากพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนมีการแสดงออกในทางลบ ความรู้สึกที่ดีของผู้ปฏิบัติหน้าที่กับเด็กเยาวชนควรที่จะยังคงมีอยู่ เพราะความผิดพลาดของเด็กและเยาวชนไม่ได้หมายความว่าเด็กและเยาวชนจะเป็นคนดีไม่ได้ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องรู้จักค้นหาสาเหตุของปัญหาเด็กและเยาวชนด้วย เพื่อสามารถปรับเปลี่ยนความรู้สึกที่มีต่อเด็กและเยาวชนได้ หากสถานการณ์แวดล้อม และพฤติกรรมของเด็กเปลี่ยนไป ผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กต้อง ไม่มีอคติ ต้องไม่มีความรู้สึกตีตรา ต้องพร้อมรับข้อมูลถึงความเปลี่ยนแปลงของเด็ก และการปรับรูปแบบการทำงานต่อเด็กเมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยรับฟังเหตุผล และข้อเท็จจริงประกอบ

8) การคำนึงถึงความยืดหยุ่นในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนตลอดเวลา พบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่า ในการทำงานจะต้องมีวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมปรับเปลี่ยนไปในแต่ละสถานการณ์ จึงจะต้องมีความยืดหยุ่นเสมอ โดยเป็นไปเพื่อประโยชน์ของเด็ก เพราะการคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก การคำนึงถึงตัวตนของเด็ก คำนึงถึงสถานการณ์ และต้องมีความยืดหยุ่นยอมรับเด็กเยาวชนด้วย นอกจากนี้การใช้กฎหมายเด็กต้องยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ดังนั้นต้องถือเอาประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ ความยืดหยุ่นเป็นข้อหนึ่งที่จะต้องนำมาใช้กับเด็กตลอดเวลาและทุกขั้นตอนของกระบวนการที่ทำต่อเด็ก หากใช้ความแข็งหรือตรงตลอดเวลา อาจจะไม่ได้รับความร่วมมือจากเด็ก โดยเฉพาะกระบวนการทางกฎหมาย เป็นต้น

สำหรับข้อเท็จจริงในการปฏิบัติงานที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องมีความยืดหยุ่น กล่าวคือหากข้อเท็จจริงเปลี่ยน สภาพแวดล้อมและเงื่อนไขต่าง ๆ จะเปลี่ยนตามด้วย ดังนั้นการทำงานกับเด็กต้องยืดหยุ่น ต้องรองนกว่าเด็กจะพร้อม โดยเฉพาะเด็กที่ถูกทอดทิ้งจะมีพฤติกรรมที่เด่นชัด คือ ชอบเล่นบทบาทสมมติ จินตนาการว่ามีพ่อ แม่ เพื่อนไม่เหมือนเด็กปกติ ต้องให้ความรักทั้งนี้ส่วนใหญ่เด็กที่ถูกทอดทิ้ง จะมาจากการจ้างเลี้ยง และพ่อแม่จะทิ้งไป หน่วยงานจะมีหน้าที่ส่งต่อเด็ก เข้าสถานสงเคราะห์ ฯ

9) ความเป็นอิสระในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่าบางกรณีไม่มีความอิสระ เช่น การคุ้มครองเด็กกระทำผิด หรือเด็กที่ถูกทารุณกรรม เด็กที่ตกเป็นเหยื่อ เพราะการทำงานกับเด็กต้องประกอบด้วยข้อเท็จจริงของ Case การวางแผน การทำงานจากข้อเท็จจริงที่ได้ต้องอาศัยทีมสหวิชาชีพช่วยกัน ในลักษณะความคิดเห็นของทีมสหวิชาชีพ และหาสาเหตุปัญหาพร้อมต้องหาแนวทางช่วยเหลือเด็กไปด้วยกัน อาจมีการปรับเปลี่ยนแผนการทำงานกรณีเด็กมีพฤติกรรมเปลี่ยนไป หรือมีเงื่อนไขใหม่เกิดขึ้น

โดยส่วนใหญ่จะมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน ในการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ให้คำปรึกษากับเด็กทุกคนอย่างอิสระ รวมถึงด้านการให้คำปรึกษาหารือ กับเจ้าหน้าที่ในการช่วยเหลือเด็กและเยาวชน นอกจากนี้การทำงานที่รับผิดชอบส่วนหนึ่งคือเป็นผู้ประสานทีมสหวิชาชีพ มีแนวทางปฏิบัติร่วมกันโดยเฉพาะทีมสหวิชาชีพจะเข้าใจสภาพปัญหาและเข้าถึงจิตใจของเด็กเป็นอย่างดี รวมทั้งมีอิสระที่จะปฏิบัติงานโดยพื้นฐานจะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นประกอบด้วยก่อนที่จะพิจารณาตัดสินใจ

สำหรับข้อคิดเห็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานองค์การภาคเอกชน ได้ให้ความคิดเห็นว่า การปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติหน้าที่หาใช่วัดจากความอิสระ แต่ต้องรู้ว่าได้ปฏิบัติตามหลักกฎหมายหลักวิชาชีพ และหลักการเป็นหลักหรือไม่ หากได้ปฏิบัติเช่นนั้นก็นับได้ว่ามีอิสระในการปฏิบัติงาน แต่หากความอิสระโดยการปฏิบัติงานตามอำเภอใจ อาจผิดพลาดต่อทั้งหลักการทาง กฎหมายและ

วิชาชีพ และอาจมีค่าใช้จ่ายของเด็ก สิ่งที่ต้องทำความเข้าใจว่าอิสระเป็นอันดับแรก และแน่นอนว่า ในสายงาน NGOs ย่อมมีความอิสระในความหมายที่ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญอยู่แล้ว

10) ความมุ่งมั่นในการรักษาสิทธิของเด็กและเยาวชนพบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่ามีความมุ่งมั่นโดยเฉพาะสิทธิที่เด็กพึงจะได้รับการพัฒนา และการศึกษา กล่าวคือเด็กทุกคนต้องได้รับการพัฒนา และการศึกษา โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ ซึ่งเป็นเป้าหมายในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กทุกคนที่ต้องปกป้องพิทักษ์สิทธิ และคุ้มครองดูแลเด็กให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายรวมถึงการให้เด็กได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานของรัฐ เนื่องจากเด็กส่วนใหญ่ที่ประสบปัญหา มักขาดที่พึ่งหรือผู้ปกครองดูแล บางรายมีปัญหาครอบครัว ปัญหาพฤติกรรม ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีคนที่เป็นตัวแทนในการรักษาสิทธิและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ดังนั้นในฐานะผู้ปฏิบัติหน้าที่จึงต้องมีความมุ่งมั่นในการรักษาสิทธิของเด็ก และเยาวชน โดยทำหน้าที่เป็นตัวแทนเรียกร้องสิทธิของเด็ก

สำหรับความมุ่งมั่นในการรักษาสิทธิของเด็ก แม้หลายครั้งอาจไม่ประสบความสำเร็จ เช่น การจัดการคดีจับผู้กระทำ หรือการเรียกร้องค่าเสียหาย และหลายครั้งอาจได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติเพื่อเด็ก เช่น การถูกข่มขู่ฟ้องร้องดำเนินคดี เป็นต้น

ส่วนที่ 4 ความรู้ ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

การสัมภาษณ์เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ได้มีการตั้งประเด็นที่เกี่ยวข้อง 4 ประเด็น คือ 1) ความทันสมัยอยู่ในภาวะการณ์ปัจจุบันของพระราชบัญญัติฉบับนี้ 2) พระราชบัญญัติฉบับนี้สามารถใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ 3) พระราชบัญญัติฉบับนี้มีส่วนสำคัญที่สนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้สะดวก 4) ปัญหาอุปสรรคในการทำงานด้านเด็ก

ผลจากการสัมภาษณ์มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1) ความทันสมัยอยู่ในภาวะการณ์ปัจจุบันของพระราชบัญญัติฉบับนี้ พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่า สาระสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีความทันสมัย สามารถใช้ได้ ทันท่วงที สถานการณ์ต่าง ๆ อาทิ การบังคับใช้กับ พ่อแม่ ผู้ปกครอง การสงเคราะห์ และการคุ้มครอง เด็ก โดยเฉพาะการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปกครองดูแลเด็ก และหน้าที่ของบุคลากรต่าง ๆ หากแต่ปัญหาไม่ได้อยู่ที่กฎหมาย แต่อยู่ที่การบังคับใช้ และการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายมากกว่า และที่สำคัญคือแนวปฏิบัติที่มีความเข้าใจในพระราชบัญญัติที่แตกต่างกัน การนำไปใช้ไม่ถูกต้องตรงตามที่กฎหมายกำหนด อีกประเด็นสำคัญ คือในปัจจุบันมีพระราชบัญญัติอื่น ๆ ที่กล่าวถึงวิธีการปฏิบัติต่อเด็กในประเด็นการคุ้มครองสิทธิของเด็กมากขึ้น

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 กล่าวถึงวิธีการปฏิบัติงานซึ่งไม่ล้าสมัยแต่ส่วนที่ควรปรับปรุง คือโครงสร้างของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด และคณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร ที่มีโครงสร้างขึ้นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใหม่ เช่น

กระทรวงวัฒนธรรม หรือ บางตำแหน่งที่ตั้งเพิ่ม เช่น ท้องถิ่นจังหวัด ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ระดับมัธยมศึกษา เป็นต้น

2) พระราชบัญญัติฉบับนี้สามารถใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ฉบับนี้ สามารถใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ หากเลือกใช้ กฎหมายอย่างเข้าใจแม่นยำ อาทิ การเลือกที่จะใช้กฎหมายนี้ไปในทางที่ถูกต้อง เช่น การคุ้มครองเด็กที่ถูกกระทำ การปฏิบัติต่อครอบครัวเด็ก การส่งเสริมหน้าที่พ่อแม่ผู้ปกครอง และ บทบาทของบุคลากรในวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง แต่หากไม่เข้าใจ ไม่ชัดเจนหรือไม่ปฏิบัติ ก็ย่อมมองว่า กฎหมายนี้ใช้ไม่ได้ผล

อย่างไรก็ตามผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ใช้ได้จริงแน่นอน และช่วยให้การช่วยเหลือเด็กมีคุณภาพมากขึ้นด้วย ปัญหาไม่ได้อยู่ที่การใช้ได้จริงหรือไม่ แต่อยู่ที่การบังคับใช้กฎหมาย และปัจจุบันการนำกฎหมายไปใช้บังคับยังไม่เป็นไปอย่างกว้างขวาง

3) พระราชบัญญัติฉบับนี้มีส่วนสำคัญที่สนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้สะดวก พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่า

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีส่วนสำคัญมาก และให้อำนาจหน้าที่ที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาเด็กในประเภทต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม แต่อาจไม่สะดวกทั้งหมด โดยเฉพาะขั้นตอนต่อการคุ้มครองเด็กที่มีสภาพบังคับเหนือผู้ปกครองในทางปฏิบัติมีความยากมาก แต่โดยภาพรวมย่อมถือว่า กฎหมายฉบับนี้มีความสะดวกพอสมควร ประเด็นที่มีส่วนสำคัญ เช่น การแยกเด็กเพื่อได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ โดยทุกภาคส่วนควรมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้คนในชุมชนมีบทบาท เช่น การช่วยกันสอดส่องมิให้ผู้ปกครองละเลย และเลี้ยงเด็กไม่ได้มาตรฐาน เป็นต้น

นอกจากนี้ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นด้วยว่าพระราชบัญญัติมีส่วนช่วยให้เข้าใจบทบาทที่ชัดเจน โดยเฉพาะกลไกพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จะช่วยเป็นผู้ดำเนินการกำกับตัวเด็กได้อย่างครบวงจร อันหมายถึงตัวกฎหมายดีแล้ว ปฏิบัติงานจริงได้ และกฎหมายก็คุ้มครองผู้ปฏิบัติงานด้วย เนื่องจากสาระสำคัญของกฎหมายมีมาก ผู้ปฏิบัติงานต้องได้รับการอบรมให้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และมีความแม่นยำในตัวบทกฎหมาย ผู้ปฏิบัติงานหลายคนอาจไม่คล่องในตัวบทกฎหมาย จึงไม่สามารถนำไปใช้ หรือไม่ปฏิบัติตาม จึงเป็นเหตุให้บุคคลทั่วไปเข้าใจว่ากฎหมายไม่มีประสิทธิภาพ ไม่สามารถปฏิบัติงานได้จริง

4) ปัญหาอุปสรรคในการทำงานด้านเด็ก พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่า อุปสรรคปัญหาย่อมเป็นสิ่งคู่กับการทำงาน จะให้ความชัดเจนว่าอุปสรรคในการทำงานด้านเด็กมีหลายระดับ ประการแรกพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ และคนทั่วไปยังขาดความตระหนักในการเลี้ยงดูและปกป้องเด็ก อันมีผลจากรากฐานทางสังคมและวัฒนธรรมส่วนหนึ่ง ประการที่สอง นโยบาย กฎหมาย

แนวปฏิบัติ และการให้ความสำคัญของรัฐ ต่อเด็กยังคงอยู่ในระดับต่ำ เช่น งบประมาณด้านเด็ก หรือ บทบาทของท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ต้องมีการยกระดับให้เห็นความสำคัญในประเด็นการพัฒนาเด็ก และ เยาวชน ประการที่สาม ปัจจุบันปัญหาเด็กซบซ้อนและรุนแรงขึ้น เป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการวิชาชีพจะต้อง เร่งทำความเข้าใจ และปรับวิธีการใช้เท่าทันกับปัญหาของเด็กและครอบครัว เป็นต้น

นอกจากนี้ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่าบัตรอนุญาตพนักงานเจ้าหน้าที่ควรต่ออายุได้โดยไม่ต้องอบรม เพราะผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องใช้ แต่ต้องรอคำสั่งจากกระทรวงว่าจะมีการ อบรม และหากบัตรอนุญาตพนักงานเจ้าหน้าที่หมดอายุหลายปี ทำให้มีอุปสรรค เพราะเป็น ผู้ปฏิบัติงานหน้าที่โดยตรง

นอกจากนี้ความเข้าใจในกฎหมายของพนักงานตำรวจที่ปฏิบัติต่อเด็กยังไม่ทั่วถึง จึงเป็น อุปสรรคในการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็ก และเยาวชน รวมถึงความเข้าใจ ความแม่นยำในตัว บทกฎหมาย และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องของผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นสหวิชาชีพอีกจำนวนมากยังไม่ทราบ สารสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และผู้เชี่ยวชาญที่สามารถให้คำแนะนำใน การใช้กฎหมายฉบับนี้ยังมีไม่มาก โดยส่วนใหญ่คนในสังคมไม่มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายฉบับนี้ ประกอบกับการเผยแพร่ให้สังคมมีความเข้าใจเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 ยังมีน้อย และไม่ต่อเนื่อง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546” เนื่องด้วย สภาวะปัจจุบัน สภาพเด็กในครอบครัวกำลังประสบปัญหา อันเนื่องมาจากสภาพสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อันเป็นผลมาจากกระแสโลกาภิวัตน์และความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจโดยเฉพาะเศรษฐกิจแบบทุนนิยม การติดต่อสื่อสาร การศึกษา และเทคโนโลยีต่างๆ เป็นต้น ประกอบกับความอ่อนแอของสถาบันครอบครัวกลายเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริม ให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ การใช้สารเสพติด การควบคุมอารมณ์และความรู้สึก พฤติกรรมชอบใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา เป็นต้น รวมทั้งสภาพความทุกข์ยากของเด็กที่พบ ไม่ว่าจะเป็เด็กที่ถูกนำไปเป็นเครื่องมือแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ เด็กถูกทารุณกรรมทางร่างกายและทางเพศ เด็กขาดการศึกษา เด็กที่มีครอบครัวแตกแยกหรือพ่อแม่ไม่ได้อยู่ร่วมกัน ซึ่งเด็ก ที่ประสบปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้จะมีผลกระทบที่สำคัญต่อทางร่างกายและจิตใจ ตลอดจนพัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคมของเด็ก และจะมีผลต่อการเจริญเติบโตของเด็กในอนาคตด้วยซึ่งเด็กเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือ บำบัดฟื้นฟูให้สามารถกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขต่อไป ดังนั้นการคุ้มครองเด็กภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 จึงเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุกในการสร้างมาตรการคุ้มครองทางสังคมที่กำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติงาน และมีผลบังคับใช้ต่อผู้เกี่ยวข้องทั้งทางตรง และทางอ้อมมากกว่ากฎหมายฉบับอื่น ๆ ที่เคยมีมาในอดีต เป็นมาตรการที่ให้ผลเชิงบวกในด้านการช่วยเหลือ การสงเคราะห์ และการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กการทำงานกับครอบครัว และกลุ่มทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับเด็ก การทำงานกับครอบครัว และกลุ่มทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ขณะเดียวกันก็ให้ผลเชิงลบต่อผู้กระทำผิดต่อเด็ก ในลักษณะการให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการสงเคราะห์ หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กได้ทันที และยังสามารถเอาผิดกับผู้กระทำผิด ผู้คุกคาม และละเมิดสวัสดิภาพเด็กได้ตามกฎหมาย นับได้ว่าเป็นกลไกที่ช่วยให้ผู้ที่ปฏิบัติงานด้านเด็กทั้งภาครัฐและเอกชนสามารถเข้าไปช่วยเหลือเยียวยา สงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ พัฒนาและฟื้นฟูเด็กที่ถูกทารุณกรรม หรืออยู่ในภาวะที่ต้องการความช่วยเหลือให้ได้มากที่สุด และส่งเสริมความประพฤติดีๆ โดยมุ่งให้เด็กได้รับประโยชน์สูงสุด

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา เจ้าหน้าที่ NGO. ครู/อาจารย์ ตำรวจ พนักงานคุมประพฤติ นักกฎหมาย เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่บ้านพักเด็กและครอบครัว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ที่แตกต่างกัน ใช้สถิติในการวิเคราะห์พหุคูณถอย (Multiple Regression) เพื่อจัดเรียงลำดับ และความสัมพันธ์ของระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมทางสังคมศาสตร์ ซึ่งสามารถสรุปผลของการวิจัยตามข้อค้นพบ (Fact Findings) ได้ดังต่อไปนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่

พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 ที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 73.6 เพศชาย จำนวน 117 คนคิดเป็นร้อยละ 26.4 มีอายุระหว่าง 21 ปี – 30 ปี จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 รองลงมา คือ 31 ปี – 40 ปี จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 ระดับการศึกษามีระดับปริญญาตรี จำนวน 320 คน คิดเป็น ร้อยละ 72.1 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 มีอาชีพเป็นเจ้าหน้าที่บ้านพักเด็กและครอบครัว จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 41.9 รองลงมาคือนักสังคมสงเคราะห์ จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 มีประสบการณ์การทำงานด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ระหว่าง 0.1 เดือน – 5 ปี จำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 60.4 รองลงมาคือ ระหว่าง 6 ปี – 10 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4 มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กระหว่าง 1 – 3 ครั้ง จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 48.6 รองลงมา คือ ระหว่าง 4 – 6 ครั้ง จำนวน 143 คน ปี พ.ศ. ครั้งสุดท้ายที่อบรมความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กมากที่สุด ระหว่าง พ.ศ.2551 – พ.ศ. 2554 จำนวน 359 คน คิดเป็นร้อยละ

80.9 ระหว่าง พ.ศ. 2546 – พ.ศ.2550 จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 มีการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายหลักในการปฏิบัติงานมากที่สุด จำนวน 387 คน คิดเป็นร้อยละ 87.2 เป็นกฎหมายรองในการปฏิบัติงานจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8

5.1.2 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 โดยรวมทุกด้านอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.41 มีรายละเอียดผลการวิจัยเรียงลำดับได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.1 สรุปค่าเฉลี่ยตัวแปร ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีต่อความสำเร็จ ในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	ค่าเฉลี่ย	เกณฑ์
ตัวแปรอิสระ		
ด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่	4.42	มากที่สุด
ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน	4.51	มากที่สุด
ด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนระหว่างหน่วยงานของรัฐ และเอกชน	4.45	มากที่สุด
ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน	4.38	มากที่สุด
ด้านการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน	4.33	มากที่สุด

ตารางที่ 5.1 สรุปค่าเฉลี่ยตัวแปร ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีต่อความสำเร็จ ในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีต่อความสำเร็จใน การจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	ค่าเฉลี่ย	เกณฑ์
ตัวแปรตาม		
ด้านสมรรถนะ ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติ	4.50	มากที่สุด
ด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.45	มากที่สุด
ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่	4.26	มากที่สุด

5.1.3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยชุดที่หนึ่ง ที่กำหนดให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นตัวแปรอิสระ ส่วนความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นตัวแปรตาม เพื่อมุ่งหาคำตอบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน จะมีความเห็นต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แตกต่างกันหรือไม่

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ ในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 ที่มีอายุ การศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ การทำงาน ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก การอบรมการปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ปีพ.ศ. ครั้งสุดท้ายที่อบรม มีความเห็นต่อตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านพฤติกรรมที่จำเป็น ในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่แตกต่างกัน แต่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 ที่มีเพศ อาชีพ และการใช้พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีความเห็นต่อตัวแปรหลักดังกล่าว แตกต่างกัน มีรายละเอียดดังนี้

1) ตัวแปรข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีผลต่อตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านความรู้และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีเพศ อาชีพ และการใช้พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ต่างกัน มีความเห็นต่อตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านความรู้และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$ และ $\alpha = 0.05$

ตารางที่ 5.2 สรุปตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลที่มีนัยสำคัญทางสถิติ กับตัวแปร ความสำเร็จในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ด้านความรู้และการมุ่งผลสัมฤทธิ์

ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ	ค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของตัวแปรส่วนบุคคล
เพศ (ค่า sig = 0.003)	เพศหญิง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 26.98
	เพศชาย มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 26.05
อาชีพ (ค่า sig = 0.013)	นักสังคมสงเคราะห์มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 27.30
	นักจิตวิทยา มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 26.94
การใช้พ.ร.บ.คุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 (ค่า sig = 0.016)	กฎหมายหลักในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X})= 26.86
	กฎหมายรองในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X})= 25.87

2) ตัวแปรข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีผลต่อตัวแปรความสำเร็จ ในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีเพศ และอาชีพต่างกัน มีความเห็นต่อตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$

ตารางที่ 5.3 สรุปตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลที่มีนัยสำคัญทางสถิติ กับตัวแปร ความสำเร็จ ในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่

ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ	ค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของตัวแปรส่วนบุคคล
เพศ (ค่า sig = 0.005)	เพศหญิง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 45.41
	เพศชาย มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 44.00
อาชีพ (ค่า sig = 0.005)	นักสังคมสงเคราะห์มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 46.01
	นักจิตวิทยา มีค่าเฉลี่ย (\bar{X})= 46.00

3) ตัวแปรข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีผลต่อตัวแปรความสำเร็จ ในการจัดการบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีอาชีพต่างกัน มีความเห็นต่อตัวแปรความสำเร็จในการจัดการบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.05$

ตารางที่ 5.4 สรุปตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลที่มีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปร ความสำเร็จในการจัดการบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่

ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ	ค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของตัวแปรส่วนบุคคล
อาชีพ (ค่า sig = 0.017)	เจ้าพนักงานตำรวจ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 35.50
	นักจิตวิทยา มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 35.46

5.1.4 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยชุดที่สอง ที่กำหนดให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เป็นตัวแปรอิสระ และความสำเร็จในการจัดการบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นตัวแปรตาม สมมุติฐานนี้มุ่งหาคำตอบว่า ความรู้ ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติหน้าที่ และคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก จะส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 หรือไม่

ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบความสัมพันธ์ (Correlation) พบว่าตัวแปรอิสระคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความสัมพันธ์กับตัวแปรด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่สูงสุด ($r=.744$) รองลงมา คือตัวแปรอิสระความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและ เยาวชน มีความสัมพันธ์กับตัวแปรด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์สูงสุด ($r=.671$) และตัวแปรอิสระ ความรู้ความเข้าใจด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน มีความสัมพันธ์กับตัวแปรด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่สูงสุด ($r=.627$)

ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression) พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัว ได้แก่ ตัวแปร คุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ความรู้ความเข้าใจด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน ความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมเด็กและเยาวชน และความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จในการจัดการบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครอง

เด็ก พ.ศ. 2546 ด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ และ ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ สรุปได้ดังนี้

1) ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัว สามารถอธิบายตัวแปรตาม ความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ได้ ร้อยละ 58.8 โดยมีค่า R Squared = 0.588 และมีขนาดค่า F- Ratio = 124.954 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.001$

2) ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัว สามารถอธิบายตัวแปรตาม ความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ได้ ร้อยละ 59.9 โดยมีค่า R Squared = 0.599 และมีขนาดค่า F- Ratio = 131.124 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.001$

3) ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัว สามารถอธิบายตัวแปรตาม ความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ได้ ร้อยละ 62.6 โดยมีค่า R Squared = 0.626 และมีขนาดค่า F- Ratio = 146.474 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.001$

ทั้งนี้ ตัวแปรคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่มีอิทธิพลเชิงบวกกับตัวแปรตามความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ และด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ และความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 โดยรวม ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ยังมีคุณธรรม จริยธรรมมาก จะส่งผลดีต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ทุกด้าน ดังกล่าว แสดงตารางสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 5.5 สรุปตัวแปรคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 โดยรวม

ตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์	B	Beta	t-value	Sig
คุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่	.209	.455	10.774	0.000***
ตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่	B	Beta	t-value	Sig

ตารางที่ 5.5 สรุปตัวแปรคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปรความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 โดยรวม (ต่อ)

ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 โดยรวม	B	Beta	t-value	Sig
ระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่	.880	.545	16.3666	0.000***
คุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่	.374	.512	12.285	0.000***
คุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่	.296	.494	12.262	0.000***

5.1.5 สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ (เชิงคุณภาพ)

ในส่วนการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ ได้กำหนดให้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพสรุปผลได้ดังนี้

ประเด็นคุณธรรม จริยธรรมพบว่า หลักคุณธรรมด้านความเมตตาต้องใช้อย่างพึงระวัง การปฏิบัติงานกับเด็ก และเยาวชน ผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องมีเมตตาโดยลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติกับเด็ก และเยาวชนที่ต้องมีความเมตตาต่อเด็กทุกคน ไม่มีการเลือกปฏิบัติ ไม่ว่าเด็กจะเป็นเชื้อชาติ หรือ ศาสนาใด ผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องให้ความเสมอภาค และความเท่าเทียมกันทุกคนโดยเฉพาะเด็กที่อยู่ในสภาวะที่ควรได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับเด็กนับว่าเป็นปลายเหตุ ผู้ทำงานกับเด็กต้องช่วยเหลือด้วยการแก้ไขที่ต้นเหตุ จึงต้องเป็นเรื่องละเอียดอ่อนมากในการทำงานกับเด็ก และในบริบทพื้นฐานวัฒนธรรมของคนไทยที่เป็นคนมีเมตตาธรรม และที่สำคัญผู้ปฏิบัติหน้าที่กับเด็กและเยาวชนต้องมีคุณธรรมประจำใจ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดีเป็นปัจจัยภายในที่มีให้ทางศีลธรรมเป็นสำคัญ หากเกิดความตระหนักและความรับผิดชอบชั่วดีจากภายในจึงเป็นสิ่งสำคัญมากกว่ากฎหมาย และความรับผิดชอบชั่วดีนั้นจะนำไปสู่การเคารพกฎหมายที่ควรเคารพ อันเป็นกติกาสังคมต่อไป ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่เคร่งครัดต่อจรรยาบรรณในวิชาชีพ จะทำงานด้วยความศรัทธาในวิชาชีพและผลงานออกมาในทางที่ดี และสังคมให้การยอมรับ สำหรับนักสังคมสงเคราะห์ หรือนักจิตวิทยา อาจต้องอยู่กับเด็กทุกกระบวนการทางกฎหมายที่เด็กเข้าไปมีส่วนร่วม เพราะผู้รักษากฎหมายอาจดูแลแต่บทบัญญัติของกฎหมายเพียงด้านเดียว อาจให้น้ำหนักกับค่านิยมด้านจิตใจและสังคมของเด็กและเยาวชนไม่มากนัก การพิจารณาสาเหตุที่เด็กมีประพฤติกรรมกระทำผิด อาจเกิดจากผลกระทบที่มาจากครอบครัว หรือผู้ใหญ่กระทำ และเด็กต้องเข้ามามีส่วน เกี่ยวข้องด้วย ดังนั้นความเข้าใจในพฤติกรรมของเด็ก และเยาวชนต้องมีความยืดหยุ่น กฎหมายต้องให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมด้วย

ประเด็นด้านความรู้ ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่า สาระสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีความทันสมัย สามารถใช้ได้ทันต่อสถานการณ์ต่าง ๆ สามารถใช้ได้จริงในทางปฏิบัติและช่วยให้การช่วยเหลือเด็กมีคุณภาพมากขึ้นด้วย

ปัญหาไม่ได้อยู่ที่การใช้ได้จริงหรือไม่ แต่อยู่ที่การบังคับใช้กฎหมาย และปัจจุบันการนำกฎหมายไปใช้บังคับ ยังไม่เป็นไปอย่างกว้างขวางเนื่องจากสาระสำคัญของกฎหมายมีมาก ผู้ปฏิบัติงานต้องได้รับการอบรมให้มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และมีความแม่นยำในตัวบทกฎหมาย ผู้ปฏิบัติงานหลายคนอาจไม่คล่องในตัวบทกฎหมาย จึงไม่สามารถนำไปใช้ หรือไม่ปฏิบัติตาม จึงเป็นเหตุให้บุคคลทั่วไปเข้าใจว่ากฎหมายไม่มีประสิทธิภาพ ไม่สามารถปฏิบัติงานได้จริง

สำหรับประเด็นความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความมุ่งมั่นและใช้ความพยายามอย่างสูงในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน มีระบบกลไกของการทำงานที่เอื้อต่อการปกป้องคุ้มครองเด็ก มีการแยกระดับเด็กที่ต้องได้รับการสงเคราะห์ และเด็กที่ต้องได้รับการคุ้มครอง ดังนั้นความพยายามในการทำงานกับเด็กและเยาวชน ถึงแม้ว่าจะยากแต่ก็มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความแม่นยำในวิธีการปฏิบัติหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด จึงจะช่วยเด็กได้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ผู้ปฏิบัติหน้าที่จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับข้อเท็จจริงที่ละเอียด เจาะลึกทางสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เด็กอาศัยอยู่ เช่น ครอบครัว ชุมชน โรงเรียน เพื่อน ฯลฯ เพราะข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเด็กเป็นหลักการในการปฏิบัติต่อเด็กที่ต้องค้นหาข้อเท็จจริงประกอบให้มากที่สุด ฉะนั้นจึงไม่ควรตัดสินเด็กจากการแสดงออกเท่านั้น และที่สำคัญผู้ปฏิบัติหน้าที่ทุกฝ่าย ควรช่วยกันหาแนวทางแก้ไข ปัญหาผลกระทบที่มีต่อเด็กและเยาวชน โดยถือประโยชน์สูงสุดต่อเด็กเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตามเด็กเป็นผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่าผู้ใหญ่ ดังนั้นเด็กสมควรได้รับความเมตตาจากผู้ใหญ่ เด็กต้องได้รับการชดเชยจากสังคม โดยเฉพาะจากครอบครัวด้วยความรัก ความเมตตา ความกรุณา พฤติกรรมของเด็กส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และสภาพแวดล้อม ดังนั้นการเข้าใจเด็กโดยให้ความเมตตา และปฏิบัติต่อเด็กด้วยการเอาใจใส่ทุกขั้นตอนเด็กจะรู้สึกอบอุ่น ดังนั้นความแตกต่างในการปฏิบัติต่อเด็กที่ไม่เหมือนกับผู้ใหญ่ คือ ความละเอียดอ่อนที่ปฏิบัติต่อเด็กต้องมากกว่า และเป็นความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้เด็กได้รับการคุ้มครองและสามารถกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างเดิม ความเข้าใจในพฤติกรรมของเด็ก และเยาวชนต้องมีความยืดหยุ่น กฎหมายต้องให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมด้วย เช่น สภาพครอบครัว พฤติกรรมของเด็ก สภาพสิ่งแวดล้อม สภาพสังคม การอบรมเลี้ยงดู ความรัก ความเอาใจใส่ ในขณะเดียวกัน การยึดถือตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดเป็นสิ่งที่ดี ที่ทุกคนจะได้ปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน แต่บางครั้งควรคำนึงถึง ประโยชน์สูงสุดที่เด็กควรจะได้รับควบคู่กันไปด้วย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

5.2.1 การศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม

มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$) ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความเห็นด้านคุณธรรม จริยธรรมในเบื้องต้นว่า การปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชนต้องยึดถือประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นที่ตั้ง จรรยาบรรณในวิชาชีพเป็นพื้นฐานสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของทมิสทวิชาชีพ จิตวิญญาณของผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนเป็นความละเอียดอ่อนจึงต้องปฏิบัติด้วยความเข้าใจ และสุภาพอ่อนโยน ผู้ปฏิบัติหน้าที่ไม่เคยเลือกปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนทั้งที่เป็นผู้ถูกระงับ และเป็นผู้กระทำผิด การปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชนต้องคำนึงถึงความรู้สึกผิดชอบชั่วดีในพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน มากกว่าการยึดถือตามกฎหมายเพียงอย่างเดียว แสดงให้เห็นว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีคุณธรรม จริยธรรม ต้องมีการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชนต้องยึดถือประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นที่ตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการทำงานกับเด็กบนฐานคิดเชิงซ้อนโดยการศึกษาของ **อภิญญา เวชยชัย** ที่ได้เสนอภาพรวมของแนวคิดการทำงานในระบบคุ้มครองเด็กที่ผ่านมาในสังคมไทย ในประเด็นขอบเขตที่ยึดเอาเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Based) ต้องมีความคิดพื้นฐานที่ยึดเอาประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสิ่งสำคัญ การคิดวางแผนทำงานกับเด็กในเรื่องใดๆ ก็ตามต้องคิดถึงประโยชน์ ความต้องการพื้นฐานของเด็กก่อน โดยมีฐานความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิเด็ก และพัฒนาการเด็ก ซึ่งการคำนึงถึงฐานคิด Child Based จะช่วยผู้ปฏิบัติงานเข้าใจสถานการณ์ของเด็กในสภาวะยากลำบาก การให้ความสำคัญกับเด็กไม่ว่าเด็กจะอยู่ในฐานะผู้ถูกระงับ หรือเป็นผู้กระทำต่อคนอื่น เพราะเรื่องของเด็กไม่ว่าจะอยู่ในฐานะใดก็ตามเป็นเรื่องที่ปฏิเสธไม่ได้ และต่างอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ใหญ่ในสังคมทั้งสิ้น นอกจากนี้ยัง**สอดคล้องกับแนวคิดแบบสหศาสตร์** หรือ แบบข้ามสาขา (Multi – Disciplinary) และการทำงานในระบบสหวิชาชีพ การใช้วิธีการมองปัญหาเด็ก ครอบครัว ชุมชน โดยอาศัยความรู้จากศาสตร์หลาย ๆ ศาสตร์ ทั้งด้านจิตวิทยา พฤติกรรมศาสตร์ มานุษยวิทยา วัฒนธรรม เพศภาพ (Gender) ศาสนา ความเชื่อในประเพณี เป็นต้น ทั้งนี้ การทำงานเพื่อดูแลช่วยเหลือเด็ก จำเป็นต้องทำงานในรูปแบบเครือข่ายสหวิชาชีพ หรือการทำงานในระบบสหวิชาชีพ เพื่อให้ความคุ้มครองเด็กทุกกลุ่มที่มีปัญหา

สำหรับประเด็นการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชนต้องคำนึงถึงความรู้สึกผิดชอบชั่วดีในพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน มากกว่าการยึดถือตามกฎหมายเพียงอย่างเดียวแสดงให้เห็นถึง คุณธรรม จริยธรรมที่**สอดคล้องกับชัย อุทัยภัทรกูร** ที่ศึกษาผลงานของ**กิริติ บุญเจือ** ได้มีการกล่าวถึง จริยธรรมทั่วไปว่าเป็นการ

แสดงถึงการตัดสินใจที่ถูกต้อง โดยพิจารณาเจตนาว่าควรจะเป็นหลักในการตัดสินใจที่ถูกต้อง และควรพิจารณาถึงผลที่จะติดตามมาว่าจะเป็นอย่างไร หากการตัดสินใจที่ถูกต้องของความประพฤติตามกฎหมาย ควรถือเอาผลของการกระทำเป็นหลัก เพราะเจตนาเป็นเรื่องที่วัดได้ยากตามกฎหมายในการปรับปรุงจริยธรรมเพื่อความต้อการนั้น ๆ มีจุดประสงค์เพื่อต้องการพัฒนาจิตใจ ต้องการรับผิดชอบการกระทำอย่างเต็มที่ และต้องการกระทำทุกอย่างด้วยความสำนึกความผิดชอบชั่วดีมากขึ้นในฐานะที่เป็นพลเมืองของประเทศควรมีความสำนึกในความรับผิดชอบจริงๆไม่ใช่ปฏิบัติ โดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ **และที่สอดคล้องอีกประการคือ** จริยธรรมในอาชีพ เป็นการกล่าวถึงความดีงามในตัวบุคคลที่เป็นหน้าที่ของพลเมืองดีในสังคม โดยเริ่มจาก การมีจริยธรรมของครู สิ่งที่ต้องควบคู่กันคือ จริยธรรมของนักเรียน ทั้งสองต้องเคารพในหน้าที่ที่ตนเป็นอยู่ เมื่อขยายออกไปสู่อาชีพทั่วไป เป็นจริยธรรมของนักธุรกิจ และเมื่อสังคมโดยทั่วไปเป็นสังคมที่มีการใช้แรงงาน ผู้ใช้แรงงานจึงต้องมีจริยธรรมของกรรมมาชีพควบคู่ด้วย ในสาขาวิชาชีพเฉพาะต้องมีจริยธรรมเช่นกัน เช่น จริยธรรมของนักสื่อสารมวลชน จริยธรรมของแพทย์ จริยธรรมของนักกฎหมาย เป็นต้น ดังนั้น ในความสอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชนในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ที่ต้องใช้จรรยาบรรณในวิชาชีพเป็นพื้นฐานสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของทีมน สหวิชาชีพ รวมทั้งการคำนึงถึงจิตวิญญาณ และความละเอียดอ่อนของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ในการปฏิบัติกับเด็ก และเยาวชนด้วยความเข้าใจ สุภาพอ่อนโยน ไม่เลือกปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนทั้งที่เป็นผู้ถูกกระทำ และเป็นผู้กระทำผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการเสริมความรู้ทัศนคติใหม่ที่นักวิชาชีพแต่ละสาขาต้องสร้างระบบคิดที่ยึดประโยชน์เด็กเป็นเป้าหมายสูงสุด ดังนั้นงานสหวิชาชีพจึงเป็นกระบวนการทำงานที่ต้องรักษาสมดุลระหว่างเป้าหมายร่วม (Child Based) กับภารกิจองค์กร (Agency Based) หรือภารกิจวิชาชีพ (Career Based) และผู้ปฏิบัติงานแต่ละสาขาต้องแสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง เพื่อหารูปธรรมของความร่วมมือ และเป็นการแสดงความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนอย่างเหมาะสมในกระบวนการคุ้มครองเด็ก และต้องยอมรับการผสมผสานความต่าง ทางความคิด กรอบทัศนคติทางวิชาชีพ ความแย้งเชิงวิธีการ และจุดร่วมเพื่อประโยชน์ของเด็กเป็นศูนย์กลาง แต่การปรับแนวคิดความเชื่อที่แฝงฝังมานานเช่นนี้คงต้องรอเวลาในการยอมรับ ปรับระบบคิด ระบบงานอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมกว่านี้ (อภิญา เวชชัย, 2551, น.30 - 31)

ด้านความรู้ ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546
มี 4 ด้าน อภิปรายเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยรวมในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความเห็นด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชนในเบื้องต้นว่า ห้ามมิให้เด็กซื้อ หรือเสพสุราหรือบุหรี่ หรือเข้าไปในสถานที่เฉพาะเพื่อการจำหน่าย หรือเสพสุรา หรือ สูบบุหรี่ **ห้ามผู้ปกครอง** ใช้น้ำดื่มอายุต่ำกว่า 18 ปี ไปซื้อสุรา หรือบุหรี่ ผู้ปกครองต้องระมัดระวังมิให้เด็กเข้าไปในสถานที่ใดอันจะจูงใจให้เด็กประพฤติตนไม่สมควร ผู้ปกครองต้องระมัดระวังมิให้เด็กคบค้าสมาคมกับบุคคล หรือคณะบุคคลที่จะชักนำไปในทางเสื่อมเสีย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการทำงานกับเด็กบนฐานคิดเชิงซ้อน **โดยการศึกษาของ อภิญญา เวชยชัย** ในประเด็นขอบเขตด้านบริบท (Context Based) ที่เป็นพื้นฐานความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงานในการเข้าใจบริบทแวดล้อม จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจว่ามีอะไรเกิดขึ้น และสามารถพยากรณ์หรือคาดเดาผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อเด็ก เยาวชน และครอบครัวได้ ดังนั้นในประเด็นการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน ผู้ปกครองต้องระมัดระวังมิให้เด็กเข้าไปในสถานที่ใดอันจะจูงใจให้เด็กประพฤติตนไม่สมควร ผู้ปกครองต้องระมัดระวังมิให้เด็กคบค้าสมาคมกับบุคคล หรือคณะบุคคลที่จะชักนำไปในทางเสื่อมเสีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นเรื่องห้ามมิให้เด็กซื้อ หรือเสพสุราหรือบุหรี่ หรือเข้าไปในสถานที่เฉพาะเพื่อการจำหน่าย หรือเสพสุรา หรือ สูบบุหรี่ ทั้งนี้การเข้าใจขอบเขตเรื่องบริบทจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดวิสัยทัศน์ในการทำงาน สามารถทำงานในเชิงป้องกันปัญหา หรืองานระดับคุ้มครองได้เป็นอย่างดี ประเมินปัญหาและผลกระทบที่มีต่อเด็ก เยาวชนเป็นการเข้าใจความเป็นจริงของสังคมรอบตัวเด็กกว่ามีการเปลี่ยนแปลงทุกขณะ สภาพสังคมวัฒนธรรมมีลักษณะเป็นพลวัต (Dynamic) คือ ไม่นิ่งอยู่เช่นเดิม มีปัจจัยใหม่ๆ เข้ามาระดับต้น ผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และผลการเปลี่ยนแปลงนั้นจะส่งผลกระทบต่อตัวเด็ก เยาวชนในพื้นที่ เช่น การที่ในชุมชนมีร้านขายสุราเพิ่มขึ้น สถานการณ์ในชุมชนก็จะเปลี่ยนแปลงไป พ่อแม่ของเด็กอาจเสพสุรามากขึ้น ตัวเด็กวัยรุ่นอาจสนใจกินเหล้ามากขึ้น บริบทที่เปลี่ยนไปจะส่งผลให้เกิดผลกระทบหรือปัจจัยเสี่ยงตามมา ดังนั้นการคิดที่เข้าใจขอบเขตเรื่องบริบท จึงช่วยให้คนทำงานเฝ้าจับตามองความเปลี่ยนแปลงในชุมชนไปพร้อมกัน และเตรียมคิดในเชิงป้องกันปัญหาใหม่ๆ ที่จะเกิดตามมา

ด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ระหว่างหน่วยงานของรัฐ และเอกชน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$) ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความเห็นด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ระหว่างหน่วยงานของรัฐ และเอกชน ในเบื้องต้นว่า ประชาชนที่พบเห็นเด็กถูกทารุณกรรมหรือล่วงละเมิดทางเพศต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในเบื้องต้น พนักงานเจ้าหน้าที่มีบทบาทในการเสริมสร้างให้ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกิดความรู้ความเข้าใจ เข้ามามีส่วนร่วมและ **มีบทบาทในกระบวนการคุ้มครองเด็ก** การระดมทรัพยากรทุกภาคส่วนเข้ามา **ปกป้องคุ้มครองเด็ก** โดยอาศัย

การดำเนินงานแบบสหวิชาชีพเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก การปฏิบัติงานคุ้มครองเด็กดำเนินการในรูปแบบสหวิชาชีพมีความเหมาะสมดีแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับ ระบบคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่ถูกทารุณกรรมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้มีการกำหนดวิธีการ แจ้งเหตุ หรือรายงานการพบเห็นเด็กที่ถูกทารุณกรรม แบ่งได้เป็น 2 กรณี คือ 1) กรณีที่ประชาชนทั่วไปพบเห็นเด็กตกอยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือหรือคุ้มครองสวัสดิภาพ กฎหมายกำหนดให้ผู้พบเห็นจะต้องให้การช่วยเหลือเด็กเบื้องต้น และให้แจ้งเหตุดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจโดยไม่ชักช้าและ 2) กรณีที่แพทย์ พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่รับตัวเด็กไว้รักษา หรือครูอาจารย์ นายจ้าง ที่ดูแลเด็ก หากปรากฏชัดหรือน่าสงสัยว่าเด็กถูกทารุณกรรมหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการเลี้ยงดูโดยมิชอบจะต้องรายงานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจทราบโดยไม่ชักช้า และสอดคล้องกับ **แนวคิดการทำงานกับเด็กบนฐานคิดเชิงซ้อนโดยการศึกษาของ อภิญา เวชชัย** ที่ได้เสนอภาพรวมของแนวคิดการทำงานในระบบคุ้มครองเด็กที่ผ่านมาในสังคมไทย ในประเด็น ขอบเขตด้านหน้าที่ความรับผิดชอบต่อหน่วยงาน (Functional Based) คือ การที่ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความเข้าใจต่อปรัชญา แนวคิด พันธกิจและเป้าหมายของหน่วยงานที่ตนสังกัดเข้าใจถึงประโยชน์ ทรัพยากรที่หน่วยงานสามารถให้บริการได้ จรรยาบรรณ กฎระเบียบของหน่วยงานที่สังกัดอยู่ รวมถึงต้องขยายความเข้าใจต่อภารกิจในการให้บริการของหน่วยงานอื่นๆ และทรัพยากรบุคคลอื่นๆที่จะเป็นประโยชน์ต่อเด็ก นำมาสู่การระดมทรัพยากรทุกภาคส่วนเข้ามา **ปกป้องคุ้มครองเด็ก** โดยอาศัยการดำเนินงานแบบ สหวิชาชีพเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก การปฏิบัติงานคุ้มครองเด็กดำเนินการในรูปแบบสหวิชาชีพมีความเหมาะสมดีแล้ว **จึงสอดคล้องกับแนวคิดแบบสหศาสตร์** หรือแบบข้ามสาขา (Multi – Disciplinary) และการทำงานในระบบสหวิชาชีพ **โดยการศึกษาของ อภิญา เวชชัย** ที่กล่าวถึงการทำงานเพื่อดูแลช่วยเหลือเด็ก จำเป็นต้องทำงานในรูปแบบเครือข่ายสหวิชาชีพ หรือการทำงานในระบบสหวิชาชีพเพื่อให้ความคุ้มครองเด็กทุกกลุ่มที่มีปัญหา และความต้องการแตกต่างกัน เช่น เด็กที่ได้รับความรุนแรงเมื่อรับการรักษาในโรงพยาบาลควรเป็นการระดมความร่วมมือของสหวิชาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กุมารแพทย์ พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา เจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการ ทนายความ ฯลฯ หน่วยงานที่รองรับเด็ก ควรให้ความช่วยเหลือเด็กที่ถูกทำร้าย ทั้งร่างกาย ทางเพศ และสร้างระบบการช่วยเหลือแบบครบวงจร One Stop Crisis Service ในโรงพยาบาลเพื่อให้การบริการช่วยเหลือแบบครบวงจรแก่เด็กและครอบครัว ในภาวะวิกฤต ทั้งนี้ในสาระสำคัญที่ระบุไว้ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 มีเจตนารมณ์ที่ระบุให้การทำงานคุ้มครองเด็กมีกระบวนการทำงานร่วมกันจากผู้เชี่ยวชาญหลายสาขาวิชาชีพ เมื่อกฎหมายกำหนดให้มีการทำงานในระบบสหวิชาชีพ จึงนำไปสู่การปรับแนวคิด และการทำงานของสหวิชาชีพ ผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ ให้ทำงานช่วยเหลือเด็ก โดยยึดเด็กเป็นใจกลางของภารกิจ และเน้นการทำงานร่วมกันทั้งกระบวนการ โดยอาศัยความรู้ วิธีการและทักษะตามวิชาชีพเฉพาะของตน รูปแบบการทำงานที่เป็นอยู่จะมีการประชุมร่วมคิด ร่วมประเมินปัญหา ทางออก แนวทางการแก้ไข และประสานงาน แบ่งงานตามภารกิจที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ตนเอง ในการดูแลช่วยเหลือเด็กอย่างต่อเนื่อง เน้นการสร้างระบบคิดที่ยึดประโยชน์เด็กเป็น

เป้าหมายสูงสุด และสอดคล้องกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ในประเด็น การคุ้มครองให้เด็กปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่ถูกทารุณกรรมทั้งร่างกาย จิตใจ และทางเพศ รวมถึงเด็กที่อยู่ในสภาพที่จำต้องได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพโดยการจัดการความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างเด็กกับผู้ปกครองในกรณีที่ผู้ปกครองอาจมีส่วนก่ออันตรายให้แก่เด็ก หรือไม่สามารถคุ้มครองเด็กให้ปลอดภัยโดยการจัดการความสัมพันธ์ (ทางกฎหมาย) ระหว่างเด็กกับผู้ปกครองใหม่ เพื่อให้เด็กปลอดภัยโดยไม่ต้องคำนึงถึงความยินยอมของผู้ปกครอง รวมถึงการคุ้มครองเด็กไม่ให้ตกอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการกระทำความผิด โดยการจัดการความสัมพันธ์ (ทางกฎหมาย) ระหว่างเด็กกับผู้ปกครองใหม่ เพื่อให้เด็กพ้นจากความเสี่ยงต่อการกระทำความผิดโดยไม่ต้องคำนึงถึงความยินยอมของผู้ปกครอง

ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองถัดลงมา คือมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$) ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปฏิบัติหน้าที่มีความเห็นด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน ในเบื้องต้นว่า ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือ สื่อสารสนเทศ ประเภทใดเกี่ยวกับเด็กหรือผู้ปกครองโดยเจตนาที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียง และเกียรติยศ หากผู้ปกครองทำทารุณกรรมหรือล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก กฎหมายให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปแยกตัวเด็กออกมา โดยไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง การฟื้นฟู การสงเคราะห์ การเยียวยาเด็ก เป็นสิ่งสำคัญในการพิทักษ์สิทธิเด็ก มากกว่าการมุ่งเอาผิดต่อเด็ก วิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กมุ่งเน้นการป้องกัน และช่วยเหลือมิให้เด็กตกอยู่ในอันตรายหรือถูกกระทำ หรืออยู่ในสถานะที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการทำงานกับเด็กบนฐานคิดเชิงซ้อนโดยการศึกษาของ อภิญา เวชชัย ที่ได้เสนอภาพรวมของแนวคิดการทำงานในระบบคุ้มครองเด็กที่ผ่านมาในสังคมไทย ในประเด็นขอบเขตที่ยึดเอาเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Based) ที่มีความคิดพื้นฐานที่ยึดเอาประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ การคิดวางแผนทำงานกับเด็กในเรื่องใดๆ ก็ตาม ต้องคิดถึงประโยชน์ ความต้องการพื้นฐานของเด็กก่อน โดยมีความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิเด็ก พัฒนาการเด็ก สถานการณ์ปัญหาความรุนแรง การถูกทำร้าย การละเมิดทางเพศ หรือการกระทำใด ๆ ที่ก่อผลกระทบต่อเด็ก ความต้องการ และความจำเป็นพื้นฐานในชีวิตเด็ก ขณะเดียวกันต้องคิดถึงครอบครัว เครือญาติที่ทำหน้าที่ดูแลเด็ก ทั้งในฐานะแหล่งความช่วยเหลือแท้ ๆ ของชีวิตเด็ก แหล่งสนับสนุน และทั้งในฐานะปัจจัยทำร้ายเด็ก การคำนึงถึงฐานคิด Child Based จะช่วยผู้ปฏิบัติงานพิจารณาคุณภาพการเลี้ยงดูที่เด็ก ในประเด็นต่างๆ อาทิ การศึกษา ภาวะโภชนาการ ที่พักอาศัย ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต สถานะความเสี่ยงภัยที่ก่อให้เกิดความกังวล หวาดกลัว และเป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโต และพัฒนาการของเด็ก รวมถึงเข้าใจสถานการณ์ของเด็กในสถานะยากลำบาก ฯลฯ ทั้งนี้ขอบเขตความคิดบนฐาน Child Based เป็นใจกลางของแนวคิดการทำงานของผู้ปฏิบัติงานที่ทำงานกับเด็ก เยาวชน และครอบครัวในชุมชน โดยให้ความสำคัญกับเรื่องของเด็กไม่ว่าจะอยู่ในฐานะใดก็ตามเป็นเรื่องที่ปฏิเสธไม่ได้ และต่างอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ใหญ่ในสังคมทั้งสิ้น และสอดคล้องกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ในประเด็นการคุ้มครองให้เด็กปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่ถูกทารุณกรรมทั้งร่างกาย จิตใจ และ

ทางเพศเด็กที่อยู่ในสภาพที่จำต้องได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ โดยการจัดการความสัมพันธ์ทางกฎหมาย ระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง ในกรณีที่ผู้ปกครองอาจมีส่วน ก่ออันตรายให้แก่เด็ก หรือไม่สามารถคุ้มครองเด็กให้ปลอดภัยโดยการจัดการความสัมพันธ์ (ทางกฎหมาย) ระหว่างเด็กกับผู้ปกครองใหม่ เพื่อให้เด็กปลอดภัยโดย ไม่ต้องคำนึงถึงความยินยอมของผู้ปกครอง ซึ่งเด็กมีสิทธิได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ ด้วยมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ที่ได้กำหนดวิธีการและแนวทางในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และเยาวชนในประเด็นที่สำคัญ และสอดคล้องกับ การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน ในประเด็นการแทรกแซงครอบครัวเป็นกรณีที่เกิดพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กได้รับแจ้งเหตุหรือได้รับรายงานว่ามีกรกระทำทารุณกรรมเด็กในสถานที่ใด กฎหมายให้บุคคลดังกล่าวมีอำนาจเข้าไปตรวจค้นและมีอำนาจแยกตัวเด็กออกจากครอบครัวของเด็กเพื่อให้การคุ้มครองสวัสดิภาพโดยรวดเร็ว เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่แยกเด็กออกมาแล้ว กฎหมายให้รีบจัดให้มีการตรวจรักษาร่างกายและจิตใจทันที และหากเห็นสมควรให้มีการสืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับเด็กและครอบครัวได้โดยส่งเด็กไปยังสถานแรกรับ หรือหากเด็กควรได้รับการฟื้นฟูสภาวะจิตใจก็ให้ส่งไปยังสถานพัฒนาและฟื้นฟู ทั้งนี้ การให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ สืบค้นข้อเท็จจริงเพื่อการคุ้มครองเด็กสามารถปฏิบัติได้หลายวิธี ได้แก่ ให้อำนาจเข้าไปยังสถานที่ต่าง ๆ เพื่อตรวจค้น ซักถามเด็กมีหนังสือเรียกผู้ปกครองหรือบุคคลใดมาให้อภัยคำออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกผู้ที่เกี่ยวข้องส่งเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับเด็กมาให้เข้าไปสถานที่อยู่ของผู้ปกครอง นายจ้างเด็ก เพื่อสอบถามบุคคลที่อยู่ในนั้นและรวบรวมข้อมูลหรือหลักฐานเกี่ยวกับเด็ก รวมถึงการสอบถามครู อาจารย์เกี่ยวกับตัวนักเรียนหรือนักศึกษา และในระบบการคุ้มครองที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายครอบคลุมในเรื่องของการมอบเด็กให้ผู้ปกครองดูแล การวางข้อกำหนดสำหรับผู้ปกครอง การตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพ การขอให้ศาลสั่งให้เด็กเข้าไปอยู่ในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และการคืนเด็กให้ผู้ปกครอง

ด้านการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความเห็นด้านการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน ในเบื้องต้นว่า มีการเตรียมครอบครัว เตรียมชุมชน หรือเตรียมสังคมรอบข้างของเด็กให้มีความพร้อมที่จะรับเด็กกลับไปก่อนที่จะดำเนินการคืนเด็กกลับสู่สังคมอีกครั้ง ผู้ปกครองต้องมาร่วมแก้ไขพฤติกรรมเด็ก **มิได้**มุ่งเอาผู้ปกครองมารับผิดจากการกระทำของเด็ก มุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือแก่เด็ก เยาวชน และครอบครัวในด้านของสวัสดิการพื้นฐานทางด้านสุขภาพ พัฒนาการพฤติกรรม และความปลอดภัยแก่เด็ก หากการเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองไม่เป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำ กฎหมายให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเข้าไปให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือและให้คำแนะนำ ซึ่งสอดคล้องกับ **แนวคิดการทำงานกับเด็กบนฐานคิดเชิงซ้อน** โดยการศึกษาของ **อภิญญา เวชยชัย** ที่ได้เสนอภาพรวมของแนวคิดการทำงานในระบบคุ้มครองเด็กที่ผ่านมาในสังคมไทย ในประเด็นขอบเขตด้านพื้นที่ (Area Based) หมายความว่า ความรู้ ความเข้าใจในลักษณะของพื้นที่ท้องถิ่นที่เด็กอาศัยอยู่ ทั้งในด้านลักษณะ

ภูมิประเทศ วัฒนธรรม ประเพณี การงานอาชีพ ความเป็นอยู่ของผู้คนที่อยู่ในพื้นที่นั้น การเข้าใจเรื่องพื้นที่จะสามารถช่วยให้เข้าใจประวัติศาสตร์ ชุมชน สภาพชุมชน หมู่บ้าน ศักยภาพ หรือแม้แต่ข้อจำกัดบางอย่างในพื้นที่นั้นๆ และสามารถประสานสถานการณ์ในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ต่อเด็ก หรือใกล้เคียงต่อรอง ลดข้อจำกัดต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคในการให้ความช่วยเหลือเด็กและครอบครัว โดยที่การเข้าใจขอบเขตเรื่องพื้นที่ จะช่วยให้เข้าใจทรัพยากรในพื้นที่ได้ดีขึ้นและเป็นการทำความเข้าใจเรื่องทุนมนุษย์ในพื้นที่ด้วย

สำหรับประเด็นการเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองไม่เป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำ กฎหมายให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเข้าไปให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือและให้คำแนะนำ สอดคล้องกับการจัดสวัสดิการเพื่อการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ที่กำหนดให้มีการจัดสวัสดิการเพื่อการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กเป็นการจัดสวัสดิการ และบริการพื้นฐานสำคัญที่รัฐจัดให้กับเด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ ได้แก่ การตรวจสุขภาพกาย และสุขภาพจิต การเยียวยา การจัดที่พักอาศัย ที่หลบซ่อน เครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสม การจัดการศึกษา การกีฬา นันทนาการ การจัดส่งไปยังสถานสงเคราะห์ สถานฟื้นฟูโรงเรียนที่เหมาะสม การมอบตัวเด็กแก่ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เหมาะสม และยินดียอมรับเด็กไว้อุปการะเลี้ยงดู การให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือแก่ผู้ปกครองกรณีที่เด็กจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ เป็นต้น

ด้านสมรรถนะ มี 3 ด้าน อภิปรายเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยรวมในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความเห็นด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ในเบื้องต้นว่า**การมีมนุษยสัมพันธ์** เป็นความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ **การสื่อสารที่ดี เพื่อโน้มน้าว และจูงใจ** เป็นความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ **การวางแผน** เป็นความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ **การเข้าใจในสภาวะทางร่างกายและจิตใจ** ของเด็กและเยาวชนเป็นความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ **การเข้าใจความหมายตรง ความหมายแฝง ความคิด และสภาวะอารมณ์** ของเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งจำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ **ความเข้าใจในสถานการณ์แวดล้อม** ที่มีผลต่อพฤติกรรมของเด็ก เป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องคำนึงถึง **ความเข้าใจในสถานการณ์แวดล้อม** ที่มีผลต่อพฤติกรรมของเด็ก เป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องคำนึงถึง **สอดคล้องกับหลัก Competency ในการศึกษาของ Tate (1995)** ในมิติของทักษะเชิงพฤติกรรมที่ว่ารู้ว่าทำอย่างไร (Know- How) มีความสัมพันธ์กับความสามารถ โดยมีทักษะมีสมรรถภาพในการกระทำ รู้ว่าต้องทำอย่างไร เมื่อต้องการดำเนินการนั้นจริงๆ ทักษะ คือส่วนที่ได้มาจากการฝึกฝน เช่นทักษะการพูด การสื่อสาร เป็นต้น ซึ่งทักษะนี้สามารถแสดงให้เห็นได้ **และสอดคล้องกับ กวิน จารุจินดา ที่ศึกษาผลงานของประภาเพ็ญ สุวรรณ** เกี่ยวกับพัฒนาการของสติปัญญาเพื่อใช้แก้ปัญหา ซึ่งแบ่งเป็นลำดับขั้น 6 ขั้น (ขั้นที่ 1 ความรู้ (Knowledge), ขั้นที่ 2 ความเข้าใจ (Comprehension), ขั้นที่ 3 การนำความรู้ไปใช้ (Application), ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis), ขั้นที่ 5 การสังเคราะห์ (Synthesis) และขั้นที่ 6 การประเมินผล (Evaluation)) ทั้งนี้สมรรถนะ

ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ สอดคล้องกับพัฒนาการของสติปัญญา ในขั้นที่ 2 ความเข้าใจ (Comprehension), ขั้นที่ 3 การนำความรู้ไปใช้ (Application) และขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis) กล่าวคือ ขั้นที่ 2 ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นพฤติกรรมที่ต้องใช้ความสามารถทางสมองและทักษะในขั้นที่สูงขึ้นจนถึงระดับของการสื่อความหมาย ซึ่งอาจทำได้ทั้งการใช้ปากเปล่า ข้อเขียน ภาษาหรือการใช้สัญลักษณ์ มักเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลได้รับทราบข่าวสารต่างๆ แล้ว โดยการฟัง เห็น อ่าน หรือเขียนก็ได้ ฯลฯ ความเข้าใจนี้อาจจะแสดงออกในรูปของการใช้ทักษะหรือการแปลความหมายต่างๆ เช่น การบรรยายข่าวสาร โดยใช้คำพูดของตนเอง หรือการแปลความหมายจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง โดยคงความหมายเดิมเอาไว้ หรืออาจเป็นการแสดงความคิดเห็น หรือข้อสรุป หรือคาดคะเนได้เช่นกัน ดังนั้นสมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่นั้น เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านเด็ก และเยาวชน ต้องมีสมรรถนะความเข้าใจในพฤติกรรมของเด็ก และเยาวชน ในประเด็นการมีมนุษยสัมพันธ์ การสื่อสารที่ดี เพื่อโน้มน้าว และจูงใจ การเข้าใจความหมายตรง ความหมายแฝง ความคิด และสภาวะอารมณ์ ความเข้าใจในสถานการณ์แวดล้อม เป็นความสามารถที่จำเป็น ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่สอดคล้องในเชิงความสามารถทางสมอง และทักษะของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในระดับของการสื่อความหมายซึ่งความเข้าใจนี้แสดงออกในรูปของการแปลความหมายต่างๆ การแสดงความคิดเห็น หรือข้อสรุป หรือคาดคะเนได้ เป็นพื้นฐานในขั้นที่ 3 คือ การนำความรู้ไปใช้ (Application) คือ การแก้ปัญหา ซึ่งมีขั้นตอนต่าง ๆ 6 ขั้นตอน คือ การรับรู้ปัญหา ปรับปรุงปัญหา จัดปัญหาออกเป็นหมวดหมู่ เลือกทฤษฎีความคิดที่เหมาะสม ใช้ทฤษฎีความคิดนั้น และแก้ปัญหา ความเข้าใจในพฤติกรรมของเด็ก และเยาวชน นำมาสู่ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis) ซึ่งเป็นความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการวิเคราะห์พฤติกรรมเด็กและเยาวชน โดยสอดคล้องกับขั้นย่อย ๆ ใน 3 ขั้น คือ ความสามารถในการแยกแยะองค์ประกอบของปัญหาออกเป็นส่วนๆ ความสามารถในการเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบ และความสามารถในการมองเห็นหลักของการผสมผสานปัญหาที่มีองค์ประกอบย่อยมากมาย ซึ่งเป็นหลักการที่เป็นพื้นฐานในทางปฏิบัติเพื่อการวางแผน การเข้าใจในสภาวะทางร่างกายและจิตใจ การเข้าใจความหมายตรง ความหมายแฝง ความคิด และสภาวะอารมณ์ ความเข้าใจในสถานการณ์แวดล้อม ที่มีผลต่อพฤติกรรมของเด็ก

ด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$) ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความเห็นด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ในเบื้องต้นว่า การเอาใจใส่ในรายละเอียดของเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่จำเป็นต้องมี การวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูลของเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่จำเป็นต้องมี ความแม่นยำในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชนต้องมี ความมุ่งมั่น และใช้ความพยายามอย่างสูง ในการให้ความคิดเห็น เป็นสิ่งสำคัญในทีมสหวิชาชีพ สอดคล้องกับหลัก Competency ในการศึกษาของ Tate (1995) ในมิติของความรู้ (Knowledge) กล่าวคือมีความรู้ในเรื่องข้อมูลข่าวสาร และสารสนเทศ ทั้งนี้ความรู้ คือ ส่วนที่สามารถศึกษาได้เป็นข้อมูล และ

ความรู้สามารถแสดงให้เห็นได้ และสอดคล้องกับ กวิน จารุจินดา ที่ศึกษาผลงานของประภาเพ็ญ สุวรรณ เกี่ยวกับพัฒนาการของสติปัญญาเพื่อใช้แก้ปัญหา ซึ่งแบ่งเป็นลำดับขั้น 6 ขั้น (ขั้นที่ 1 ความรู้ (Knowledge), ขั้นที่ 2 ความเข้าใจ (Comprehension), ขั้นที่ 3 การนำความรู้ไปใช้ (Application), ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis), ขั้นที่ 5 การสังเคราะห์ (Synthesis) และขั้นที่ 6 การประเมินผล (Evaluation) ทั้งนี้สมรรถนะด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ สอดคล้องกับพัฒนาการของสติปัญญาในขั้นที่ 1 ความรู้ (Knowledge) ขั้นที่ 2 ความเข้าใจ (Comprehension), ขั้นที่ 3 การนำความรู้ไปใช้ (Application) และขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis) กล่าวคือ ในขั้นที่ 1 ความรู้ (Knowledge) เป็นขั้นแรกของพฤติกรรม ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถ ในการที่จะจดจำ การนึกได้ มองเห็นได้ หรือได้ยินได้ฟัง โดยที่ความรู้ในขั้นนี้จะประกอบไปด้วย คำจำกัดความ ข้อเท็จจริง ทฤษฎี โครงสร้าง วิธีการแก้ปัญหา เป็นต้น ซึ่งกล่าวได้ว่าความรู้นี้เป็นเรื่องของการจำได้หรือระลึกได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดที่ซับซ้อนและไม่ต้องใช้สมองมากนัก ดังนั้นสมรรถนะด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ นั้น เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านเด็ก และเยาวชน ต้องมีสมรรถนะความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ เพื่อให้เห็นถึงพฤติกรรมของเด็ก และเยาวชน ในประเด็นการเอาใจใส่ในรายละเอียด และความแม่นยำในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชน เป็นพื้นฐานในขั้นที่ 2 คือ ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นพฤติกรรมต่อมาจากความรู้ ขั้นตอนนี้จะต้องใช้ความสามารถทางสมองและทักษะในขั้นที่สูงขึ้นจนถึงระดับของ การสื่อความหมาย การใช้สัญลักษณ์ มักเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลได้รับทราบข่าวสารต่าง ๆ แล้ว โดยการฟัง เห็น อ่าน หรือเขียนก็ได้ ฯลฯ ความเข้าใจนี้อาจจะแสดงออกในรูปของการใช้ทักษะหรือการแปลความหมายต่างๆ และเป็นพื้นฐานในขั้นที่ 3 คือ การนำความรู้ไปใช้ (Application) คือ การแก้ปัญหา ซึ่งมีขั้นตอนต่าง ๆ 6 ขั้นตอน คือ การรับรู้ปัญหา ปรับปรุงปัญหา จัดปัญหาออกเป็นหมวดหมู่ เลือกทฤษฎีความคิดที่เหมาะสม ใช้ทฤษฎีความคิดนั้น และแก้ปัญหา ความเข้าใจในพฤติกรรมของเด็ก และเยาวชน นำมาสู่ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis) ซึ่งเป็นความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการวิเคราะห์พฤติกรรมเด็กและเยาวชน โดยสอดคล้องกับขั้นย่อย ๆ ใน 3 ขั้น คือ ความสามารถในการแยกแยะองค์ประกอบของปัญหาออกเป็นส่วนๆ ความสามารถในการเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบ และความสามารถในการมองเห็นหลักของการผสมผสานปัญหาที่มีองค์ประกอบย่อยมากมาย ซึ่งเป็นหลักการที่เป็นพื้นฐานในทางปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูลของเด็กและเยาวชน และความมุ่งมั่น และใช้ความพยายามอย่างสูง ในการให้ความคิดเห็น เป็นสิ่งสำคัญในทีมสหวิชาชีพ

ด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$) ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความเห็นด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ในเบื้องต้นว่า การคำนึงถึงศักยภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กและเยาวชน การรักษาสัมพันธภาพฉันมิตรเพื่อความสัมพันธ์ที่ดีในทีมสหวิชาชีพเป็นสิ่งจำเป็น ความมุ่งมั่นในการรักษาสีทิวของเด็กและเยาวชน การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างของทีมสหวิชาชีพในการวิเคราะห์สถานการณ์ และพฤติกรรม

เด็กและเยาวชน การคำนึงถึงความยืดหยุ่นในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน และความสามารถปรับวิธีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนให้เหมาะสม หากสถานการณ์แวดล้อม และพฤติกรรมของเด็กเปลี่ยนไปสอดคล้องกับหลัก Competency ในการศึกษาของ Tate (1995) ในมิติของ ทักษะคติ (Attitude) เป็นการแสดงออกทางด้านพฤติกรรม เป็นเอกลักษณ์และความตั้งใจ ซึ่งทักษะคติ เป็นส่วนที่ซ่อนอยู่ภายในซึ่งเป็นพฤติกรรมและเอกลักษณ์ส่วนบุคคล และสอดคล้องกับกวีนิ จารุจินดา ที่ศึกษาผลงานของประภาเพ็ญ สุวรรณเกี่ยวกับพัฒนาการของสติปัญญาเพื่อใช้แก้ปัญหา ซึ่งแบ่งเป็นลำดับขั้น 6 ขั้น (ขั้นที่ 1 ความรู้ (Knowledge), ขั้นที่ 2 ความเข้าใจ (Comprehension), ขั้นที่ 3 การนำความรู้ไปใช้ (Application), ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis), ขั้นที่ 5 การสังเคราะห์ (Synthesis) และขั้นที่ 6 การประเมินผล (Evaluation)) ทั้งนี้สมรรถนะด้านทักษะคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ สอดคล้องกับพัฒนาการของสติปัญญา ในขั้นที่ 2 ความเข้าใจ (Comprehension), ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis) และ ขั้นที่ 5 การสังเคราะห์ (Synthesis) กล่าวคือ ขั้นที่ 2 ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นพฤติกรรมที่ต้องใช้ความสามารถทางสมอง และทักษะในขั้นที่สูงขึ้นจนถึงระดับของการสื่อความหมาย การใช้สัญลักษณ์ แสดงออกในรูปของการใช้ทักษะ หรือการแปลความหมายต่างๆ หรืออาจเป็นการแสดงความคิดเห็น หรือข้อสรุป หรือคาดคะเนได้เช่นกัน ทั้งนี้พัฒนาการของสติปัญญาขั้นความเข้าใจนี้ สอดคล้องกับสมรรถนะด้านทักษะคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ ในประเด็นการคำนึงถึงศักยภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กและเยาวชน ความมุ่งมั่นในการรักษาลิทธิของเด็กและเยาวชน เป็นความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนี้สมรรถนะด้านทักษะคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ สอดคล้องกับพัฒนาการของสติปัญญาเพื่อใช้แก้ปัญหา ในขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis) และขั้นที่ 5 การสังเคราะห์ กล่าวคือ ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการวิเคราะห์พฤติกรรมเด็กและเยาวชน โดยสอดคล้องกับขั้นย่อย ๆ ใน 3 ขั้น คือ ความสามารถในการแยกแยะองค์ประกอบของปัญหาออกเป็นส่วนๆ ความสามารถในการเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบ และความสามารถในการมองเห็นหลักของการผสมผสานปัญหาที่มีองค์ประกอบย่อยมากมาย ซึ่งเป็นหลักการที่เป็นพื้นฐาน นำไปสู่ขั้นที่ 5 การสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง ความสามารถในการนำเอาส่วนประกอบย่อยหลายๆ ส่วนมารวมกันเข้าเป็นกรอบโครงสร้างที่แน่ชัด โดยทั่วไปแล้วความสามารถนี้จะเกิดการนำเอาประสบการณ์ในอดีตมารวมกับประสบการณ์ในปัจจุบันและนำมาสร้างเป็นกรอบที่มีระเบียบแบบแผน ความสามารถในการสังเคราะห์ที่เป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์หรือความคิดริเริ่มจึงต้องอาศัยความสามารถขั้นต่างๆ หลายขั้นดังกล่าวมาแล้ว กล่าวคือจะต้องมีความเข้าใจ มีการนำความรู้ไปใช้ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ประกอบกัน ทั้งนี้พัฒนาการของสติปัญญาขั้นการวิเคราะห์ และการสังเคราะห์นี้ สอดคล้องกับสมรรถนะด้านทักษะคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ ในประเด็นการรักษาสัมพันธภาพฉันมิตรเพื่อความสัมพันธ์ที่ดีในทีมสหวิชาชีพ การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างของทีมสหวิชาชีพในการวิเคราะห์สถานการณ์ และพฤติกรรมเด็กและเยาวชน การคำนึงถึงความยืดหยุ่นในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน และความสามารถปรับวิธีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนให้เหมาะสม ซึ่งเป็น

ความสามารถของการนำเอาประสบการณ์ในอดีตมารวมกับประสบการณ์ในปัจจุบัน และนำมาสร้างเป็นกรอบที่มีระเบียบแบบแผน ความสามารถในการสังเคราะห์ดังกล่าวนี้เป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์หรือความคิดริเริ่มในเชิงของการรักษาสัมพันธภาพทางวิชาชีพ ที่มีการยอมรับความเห็นต่างในการวิเคราะห์สถานการณ์ และพฤติกรรมของเด็ก และเยาวชน รวมถึงการสร้างกรอบใหม่ในการปฏิบัติหน้าที่ในเชิงการสร้างสรรค์โดยมีความยืดหยุ่น และการปรับวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมต่อเด็กและเยาวชน

5.2.2 การศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ที่มีเพศอาชีพ และ การใช้พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 แตกต่างกัน **นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้**

1) ผู้ปฏิบัติหน้าที่ ในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ที่มี เพศที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า มีความเห็นต่อตัวแปรหลักด้านสมรรถนะด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$

2) ผู้ปฏิบัติหน้าที่ ในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ที่มี อาชีพที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่ามีความเห็นต่อตัวแปรหลักด้าน สมรรถนะด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ สมรรถนะด้านทัศนคติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$

3) ผู้ปฏิบัติหน้าที่ ในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 ที่มี การใช้พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่ามีความเห็นต่อตัวแปรหลักด้านสมรรถนะด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$

จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ดังกล่าวพบว่าตัวแปรด้านสมรรถนะด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ สมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในประเด็นความใฝ่รู้ในการแสวงหาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่า ต้องอาศัยเครื่องมือในการทำงาน เช่น การใช้การประเมินทางด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับเด็ก และเยาวชน รวมถึงการประสานการทำงานร่วมกับผู้ประกอบวิชาชีพอื่น ๆ จะทำให้ได้ข้อเท็จจริงในเด็กและเยาวชนที่มีรายละเอียดที่ชัดเจน และผู้ปฏิบัติหน้าที่จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับข้อเท็จจริงที่ละเอียด จะทำให้ประเมินความต้องการที่แท้จริงของเด็กและ

ครอบครัวเพื่อนำไปสู่ความถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องพยายามแสวงหาข้อเท็จจริง โดยมีความเป็นเพื่อนกับเด็ก และเยาวชนมากที่สุด โดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง มีความใฝ่รู้การแสวงหาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน เจาะลึกทางสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เด็กอาศัยอยู่ เช่น ครอบครัว ชุมชน โรงเรียน เพื่อน ฯลฯ เพราะเป็นหลักการในการปฏิบัติต่อเด็กที่ต้องค้นหาข้อเท็จจริงประกอบให้มากที่สุด การศึกษาข้อมูลจะทำให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ไม่ตัดสินใจผิดพลาดที่ปลายเหตุ

นอกจากนี้ สมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ในประเด็น กลไกการทำงานแบบสหวิชาชีพเข้ามาช่วยแก้ปัญหาเด็ก และเยาวชน เพราะที่วิชาชีพจากผู้ทรงคุณวุฒิในหลายอาชีพและจากเพื่อนร่วมงาน ต้องมีทัศนคติที่ดีต่อกัน มีความเคารพในเสียงส่วนใหญ่ที่มีมติเป็นเอกฉันท์ที่เป็นผลดีต่อเด็ก และเยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก จะดำเนินขั้นตอนแรก ดั้งนั้นการตัดสินใจหรือหาแนวทางเลือกในการแก้ไขปัญหาใดๆ ไม่จำเป็นว่าทุกฝ่ายจะได้รับประโยชน์ บางครั้งฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดก็อาจต้องเสียประโยชน์บ้าง ขึ้นอยู่กับเหตุผล ข้อเท็จจริง ประกอบการตัดสินใจ และที่สำคัญในการทำงานจะต้องมีวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมปรับเปลี่ยนไปในแต่ละสถานการณ์ จึงจะต้องมีความยืดหยุ่นเสมอ โดยเป็นไปเพื่อประโยชน์ของเด็ก เพราะการคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก การคำนึงถึงตัวตนของเด็ก คำนึงถึงสถานการณ์ และต้องมีความยืดหยุ่นยอมรับเด็กเยาวชนด้วย โดยความยืดหยุ่นเป็นข้อหนึ่งที่จะต้องนำมาใช้กับเด็กตลอดเวลา และทุกขั้นตอนของกระบวนการที่ทำต่อเด็ก หากใช้ความแข็งหรือตรงตลอดเวลา อาจจะไม่ได้รับความร่วมมือจากเด็ก โดยเฉพาะกระบวนการทางกฎหมาย เป็นต้น

5.2.3 การศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และถดถอยเชิงพหุ ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่มีต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบความสัมพันธ์ (Correlation) พบว่าตัวแปรอิสระคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีความสัมพันธ์กับตัวแปรสมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ รองลงมา คือตัวแปรอิสระความรู้ความเข้าใจด้านด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็ก และเยาวชน มีความสัมพันธ์กับตัวแปรสมรรถนะด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และ ตัวแปรอิสระความรู้ความเข้าใจด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน มีความสัมพันธ์กับ ตัวแปรสมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่

ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression) พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัว ได้แก่ ตัวแปร คุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ความรู้ความเข้าใจด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน ความรู้ความเข้าใจด้านการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน และความรู้ความเข้าใจด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็ก และเยาวชนสามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 สมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ และสมรรถนะด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ตามลำดับ ทั้งนี้ ตัวแปรคุณธรรม จริยธรรม

ของผู้ปฏิบัติหน้าที่มีอิทธิพลเชิงบวกกับตัวแปรตามสมรรถนะด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ และสมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ยังมีคุณธรรม จริยธรรมมาก จะส่งผลดีต่อสมรรถนะทั้ง 3 ด้านดังกล่าว สอดคล้องกับประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับระดับคุณธรรม จริยธรรม ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้มีการตั้งประเด็นที่เกี่ยวข้อง 5 ประเด็น คือ

- 1) การยึดถือประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนในการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชน
- 2) การแสดงความคิดเห็นต่อคำกล่าวที่ว่า “การปฏิบัติต่อเด็ก และเยาวชนต้องมีความเมตตา ไม่เลือกปฏิบัติ และเป็นความละเอียดอ่อน”
- 3) การให้นำหน้าระหว่างความรู้สึกผิดชอบชั่วดีในพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนกับการยึดถือตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
- 4) การปรับทัศนคติของครอบครัว ชุมชน สังคมให้ยอมรับเด็กที่กระทำผิด
- 5) ระดับความเคร่งครัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพที่มีส่วนในการสร้างความเชื่อถือ และไว้วางใจจากสังคมในการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชน กล่าวคือ การยึดถือประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนในการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชน ที่สำคัญคือเด็กควรได้รับประโยชน์สูงสุดด้านการศึกษาประโยชน์ที่เด็กพึงได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของตนตามสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กที่ไม่มีผู้ใดมาละเมิดได้ “การปฏิบัติต่อเด็ก และเยาวชนต้องมีความเมตตา ไม่เลือกปฏิบัติ และเป็นความละเอียดอ่อน” การใช้ความเมตตา และความละเอียดอ่อนนั้นหากผู้ซึ่งมีความเมตตาเป็นพื้นฐานย่อมเป็นสิ่งที่ดี แต่หากผู้ซึ่งมีแต่ความเมตตาโดยขาดหลักวิชาชีพ หรือความเข้าใจต่อเด็กตามพัฒนาการ หรือลักษณะเฉพาะของเด็กแต่ละคน ผลร้ายอาจเกิดขึ้นกับเด็กเสียเอง หลักความเมตตาจึงต้องใช้อย่างพึงระวัง ความละเอียดอ่อนนั้นต้องเป็นไปตามพัฒนาการ และลักษณะเฉพาะของเด็กแต่ละคน เด็กเป็นผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่าผู้ใหญ่ และเด็กสมควรได้รับความเมตตาจากผู้ใหญ่เด็กต้องได้รับการขัดเกลาจากสังคม โดยเฉพาะจากครอบครัวด้วยความรัก ความเมตตา ความกรุณา พฤติกรรมของเด็กส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และสภาพแวดล้อม ฉะนั้นจึงไม่ควรตัดสินเด็กจากการแสดงออกเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามทุกฝ่ายควรช่วยกันหาแนวทางแก้ไข และปัญหาผลกระทบที่มีต่อเด็ก และถือประโยชน์สูงสุดต่อเด็กเป็นสำคัญ ดังนั้นการเข้าใจเด็กโดยให้ความเมตตา และปฏิบัติต่อเด็ก ด้วยการเอาใจใส่ทุกขั้นตอน เด็กจะรู้สึกอบอุ่น ดังนั้นความแตกต่างที่ไม่เหมือนกับผู้ใหญ่คือความละเอียดอ่อนที่ปฏิบัติต่อเด็กต้องมากกว่า และเป็นความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้เด็กได้รับการคุ้มครองและสามารถกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างเดิม

การให้นำหน้าระหว่างความรู้สึกผิดชอบชั่วดีในพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนกับการยึดถือตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นว่า กฎหมายเป็นเพียงกฎเกณฑ์หรือกติกาของสังคมที่เป็นแนวทางทั้งที่มาจากศีลธรรมและทางเทคนิคอันมีประโยชน์สูงสุด คือประโยชน์และความสงบสุขของสาธารณะที่เป็นปัจจัยภายนอกให้คนพึงปฏิบัติ แต่ความรู้สึกผิดชอบชั่วดีเป็นปัจจัยภายในที่มีให้ทางศีลธรรมเป็นสำคัญ หากเกิดความตระหนักและความรับผิดชอบชั่วดีจากภายในจึงเป็นสิ่งสำคัญมากกว่ากฎหมาย และความรับผิดชอบชั่วดีนั้นจะนำไปสู่การเคารพกฎหมายที่ควรเคารพ อันเป็นกติกาของสังคมต่อไป ผู้ปฏิบัติหน้าที่กับเด็กเยาวชนต้องมีคุณธรรมประจำใจ กฎหมายมีไว้เพื่อป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนกระทำผิด

เท่านั้น มิใช่มีไว้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็ก ดังนั้นพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 จึงมีเป้าหมายให้เน้นการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูแทนการลงโทษเด็กที่กระทำความผิด

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 ไม่มีส่วนใดที่เน้นการลงโทษ ขณะเดียวกันก็กำหนดให้ยึดถือประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ ดังนั้น กฎหมายมีความจำเป็น เพราะเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงานสำหรับผู้รักษากฎหมาย ในขณะที่เดียวกันควรให้ความสำคัญกับการค้นหาสาเหตุและข้อเท็จจริงของเด็กและเยาวชนควบคู่กันไป ด้วย ความเข้าใจในพฤติกรรมของเด็ก และเยาวชนต้องมีความยืดหยุ่นกฎหมายต้องให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมด้วย เช่น สภาพครอบครัว พฤติกรรมของเด็ก สภาพสิ่งแวดล้อม สภาพสังคม การอบรมเลี้ยงดู ความรัก ความเอาใจใส่ ในขณะเดียวกันการยึดถือตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เป็นสิ่งที่ดีที่ทุกคนจะได้ปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน แต่บางครั้งควรคำนึงถึง ประโยชน์สูงสุดที่เด็กควรจะได้รับควบคู่กันไป ด้วย

การปรับทัศนคติของครอบครัว ชุมชน สังคมให้ยอมรับเด็กที่กระทำผิด ได้แก่การปรับทัศนคติของครอบครัว ชุมชน สังคมให้ยอมรับเด็กที่กระทำผิด เช่น ให้ความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กกับผู้ปกครอง และคนในชุมชน ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครอง คนในชุมชน เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กในครอบครัว และชุมชน และช่วยกันหาสาเหตุต่าง ๆ วิธีการป้องกัน และแก้ไข จัดกิจกรรมกลุ่มบำบัดครอบครัว ระหว่างผู้ปกครอง และเด็กทำกิจกรรมร่วมกัน ส่งเสริมให้โอกาสเด็กที่กระทำผิดได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง และมีทางเลือกในชีวิต เช่น ฝึกอาชีพ ให้ทุนการศึกษา หรือประกอบอาชีพที่สุจริตในบริบทพื้นฐานวัฒนธรรมของคนไทยที่เป็นคนมีเมตตาธรรม หากครอบครัว ชุมชนหรือสังคมเข้าใจปัญหาาร่วมกัน อาจจะยอมรับในการให้โอกาสเด็กต่อการปรับพฤติกรรมเด็กได้

โดยสรุป แนวทางการปรับทัศนคติของครอบครัว ชุมชน สังคมให้ยอมรับเด็กที่กระทำผิดดังกล่าว เป็นสิ่งที่ต้องกระทำ เพราะจะช่วยทำให้เด็กที่กระทำผิดสามารถปรับตัวได้ โดยครอบครัวให้การดูแลใกล้ชิดสังคม ชุมชนให้การยอมรับให้เด็กได้ปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมตนเอง

ระดับความเคร่งครัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพที่มีส่วนในการสร้างความเชื่อถือ และไว้วางใจจากสังคมในการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชน จรรยาบรรณวิชาชีพ และคุณธรรมเบื้องต้นถือเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับผู้ปกครองและเยาวชนจะต้องปฏิบัติเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในการปฏิบัติงาน และจะต้องเป็นต้นแบบที่ดีให้เด็กเห็น ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่เคร่งครัดต่อจรรยาบรรณในวิชาชีพจะทำงานด้วยความศรัทธาในวิชาชีพและผลงานออกมาในทางที่ดี และสังคมให้การยอมรับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักสังคมสงเคราะห์ที่ต้องทำงานเพื่อสร้างสรรค์ให้คนอยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข สามารถพึ่งตนเองได้ อีกทั้งต้องซื่อสัตย์ต่อตนเองและกลุ่มเป้าหมาย นอกจากความมีจรรยาบรรณวิชาชีพแล้วผู้ปฏิบัติหน้าที่จะต้องประสานงานที่ดี มีการปฏิบัติงานต่อผู้ถูกระงับ และผู้กระทำอย่างเหมาะสม เพื่อสร้างความเข้าใจที่ชัดเจน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ จะทำให้ได้รับความไว้วางใจจากสังคม

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผลโดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย ปัจจัยที่มีต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 สรุปโดยรวม พบว่าตัวแปรด้านคุณธรรมและจริยธรรมมีความโดดเด่นที่สุดในงานวิจัยครั้งนี้ กล่าวคือ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์สูงสุด และเมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน โดยการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ยังพบว่ามียุทธศาสตร์ทางสถิติกับตัวแปรเพศและอาชีพที่แตกต่างกัน และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า มีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรสมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ และเมื่อใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ พบว่ามีอิทธิพลเชิงบวกกับตัวแปรด้านสมรรถนะทั้ง 3 ด้าน คือด้านความรู้และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ และด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ยังมีคุณธรรม จริยธรรม จะส่งผลดีต่อสมรรถนะทั้ง 3 ด้านดังกล่าว นอกจากนี้ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน พบว่าให้ความสำคัญกับระดับคุณธรรมและจริยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ความเมตตา โดยหากผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเมตตาเป็นพื้นฐานเป็นสิ่งที่ดี และพึงต้องใช้อย่างพึงระวัง เป็นไปตามพัฒนาการและลักษณะเฉพาะของเด็กและเยาวชนแต่ละคน ทั้งนี้การใช้ความเมตตาโดยขาดหลักอาชีพ หรือไม่มีความเข้าใจต่อเด็ก และเยาวชนตามพัฒนาการดังกล่าว ผลร้ายอาจเกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน อีกทั้งเด็ก และเยาวชนเป็นผู้ที่ประสบการณ้น้อยกว่าผู้ใหญ่ จึงควรได้รับความเมตตาจากผู้ใหญ่ และ การชดเชยจากสังคม โดยเฉพาะจากครอบครัวด้วยความรัก ความเมตตา ความกรุณา โดยพื้นฐานพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และสภาพแวดล้อม ฉะนั้นจึงไม่ควรตัดสินเด็กจากการแสดงออกเท่านั้น แต่ทุกฝ่ายอันหมายถึง สหวิชาชีพ ควรช่วยกันหาแนวทางแก้ไข และ ศึกษาปัญหาผลกระทบที่มีต่อเด็กและเยาวชน โดยถือเป็นประโยชน์สูงสุดต่อเด็กเป็นสำคัญ

ดังนั้นจากข้อสรุปประเด็นด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่มีความโดดเด่นในการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยจึงใคร่ขอเสนอแนะเชิงนโยบายด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมที่มีผลต่อสมรรถนะของผู้ปฏิบัติหน้าที่ โดยผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

1. รัฐควรส่งเสริมนโยบายคุณธรรม จริยธรรม เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อช่วยผลักดันให้เป็นการเพิ่มสมรรถนะ(ทั้ง 3 ด้าน) ต่อผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านเด็กและเยาวชน
2. ฐานคิดของครอบครัว ชุมชน สังคม ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการชดเชยเด็กและเยาวชนต้องอยู่บนพื้นฐานของความรัก ความเมตตา ความกรุณาเป็นหลัก

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังนี้

1. ควรศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่มีผลต่อการเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ในการคุ้มครองสวัสดิภาพ และพัฒนาเด็กและเยาวชน

2. ควรทำวิจัยกับกลุ่มผู้ปฏิบัติหน้าที่อีกครั้งในลักษณะการวิจัยซ้ำที่เรียกว่า Replication Research โดยการเปลี่ยนสถานที่ และช่วงเวลาในการศึกษา และนำผลการวิจัยที่ได้มายืนยันอีกครั้ง

บรรณานุกรม

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2546) **พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546.**

กรุงเทพมหานคร : เทพเพ็ญวานิชย์.

กীরติ บุญเจือ. (2518) **ปรัชญาสำหรับผู้เริ่มเรียน.** กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช. อ้างถึงใน

ชัย อุทัยภัตตรูกร. (2545) **จริยธรรมในองค์กร : ศึกษารณีย์ กลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ ในนิคมอุตสาหกรรมบางชัน.** วิทยานิพนธ์ สส.ม. (ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์)

กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กীরติ บุญเจือ. (2525) **วิธีการศึกษาทั่วไปแบบบูรณาการสมบูรณเฒ่ต้น : มนุษย์รู้้อย่างไร.** กรุงเทพมหานคร

: ไทยวัฒนาพานิช. อ้างถึงใน กวิน จารุจินดา. (2540) **ความเข้าใจของนักศึกษาไทยเกี่ยวกับบทบาทองค์กรกลางในการเลือกตั้งทั่วไป.** วิทยานิพนธ์ ร.ม. (สาขาวิชารัฐศาสตร์) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

กীরติ บุญเจือ. (2550) **“นิยามคุณธรรมคืออะไร” (29 กันยายน 2550) ไทยโพสต์.**

ขจรศักดิ์ หาญณรงค์. (2542) **Human Resource Competencies.** กรุงเทพมหานคร : สมาคม

การจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย.(อัดสำเนา)

ประภาศรี สีหอำไพ. (2543) **พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2520) **ทัศนคติการวัดการเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมอนามัย.** กรุงเทพมหานคร:

ไทยวัฒนาพานิช. อ้างถึงใน กวิน จารุจินดา. (2540) **ความเข้าใจของนักศึกษาไทยเกี่ยวกับบทบาทองค์กรกลางในการเลือกตั้งทั่วไป.** วิทยานิพนธ์ ร.ม. (สาขาวิชารัฐศาสตร์) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. (2541) **การสร้างมาตรวัด.** พิษณุโลก : โรงพิมพ์โกลบอลพริ้นท์.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2542) **พจนานุกรม ฉบับประมวลศัพท์.** กรุงเทพมหานคร : มหา

จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย อ้างถึงใน ชัย อุทัยภัตตรูกร. (2545) **จริยธรรมในองค์กร : ศึกษารณีย์ กลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ ในนิคมอุตสาหกรรมบางชัน.** วิทยานิพนธ์ สส.ม.

(ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พัฒนาหลักสูตร. (2542) **พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.** กรุงเทพมหานคร :

คุณพินอักษรกิจ.

ยุทธ ไกยวรรณ. (2546) **สถิติเพื่อการวิจัย.** กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี.

บรรณานุกรม (ต่อ)

ราชบัณฑิตยสถาน. (2542) **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.**

กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊ค.

ลิขิต ธีรเวคิน (ราชบัณฑิต) (2548) **คนไทยในอุดมคติ.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แม็ค.

วรุณพร ทุ่งมีผล. (2550) **แนวทางในการพัฒนาบุคลากรเพื่อการบริการสวัสดิการสังคมผ่าน**

ระบบอิเล็กทรอนิกส์. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2547) **การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันรามจิตติ. (2549) “ข้อมูลโครงการติดตามสภาวะการเด็กและเยาวชนรายจังหวัด หรือโครงการChild

Watch” [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.iqeqdekthai.com /know/learn/learn15.htm>

(24 พฤศจิกายน 2555).

สุริย์รัตน์ พรหมสุวรรณ. (2545) **ความสามารถที่พึงประสงค์ของนักบริหารทรัพยากรบุคคลในช่วงปี**

2545 – 2549. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สุมน อมรวิวัฒน์. (2527) **กลวิธีสอนจริยศึกษาและการสอดแทรกคุณธรรมในการสอนตามหลักสูตร**

ประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ**

ฉบับที่ 11(พ.ศ. 2555-2559). [ออนไลน์] แหล่งที่มา : [http://www.nesdb.go.th/](http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=395)

Default.aspx?tabid=395 (24 พฤศจิกายน 2556).

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (2553) **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย**

พุทธศักราช 2550. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : สหมิตรพรีนติ้งแอนด์พับลิชชิง.

อภิญา เวชชัย. (2551) **การพัฒนากระบวนการคุ้มครองเด็กในสังคมไทย รายงานการวิจัยฉบับ**

สมบูรณ์ ในชุดโครงการพัฒนาระบบการคุ้มครองเด็กในสังคมไทย ภายใต้การสนับสนุนของ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). กรุงเทพมหานคร : ทริปปี้ล เอ ก็อปปี.

อารีนา เลิศแสนพร. (2552) **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัด**

สมุทรปราการ. รายงานการศึกษาสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดสมุทรปราการ.เสนอสำนักงานพัฒนา

สังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสมุทรปราการ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อุกฤษณ์ กาญจนเกตุ. (ตุลาคม – ธันวาคม 2543) “การใช้ Competency ในการบริหารงานบุคคล” วารสารบริหารคน.21(4) อ้างถึงใน สุริย์รัตน์ พรหมสุวรรณ. (2545) **ความสามารถที่พึงประสงค์ของนักบริหารทรัพยากรบุคคลในช่วงปี2545 – 2549**. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์) กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุไรพรรณ ทวีชศรี. (2547) **ความรู้ความเข้าใจในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์) กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อัญชรินทร์ กลิ่นศิริ. (2548) **ความรู้ ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก กรณีศึกษาครอบครัวชาวเขาบ้านห้วยน้ำไซ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก**. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์) กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- Bloom, Benjamin A. (1956) **Taxonomy of Education Objective Handbook I : Cognitive Domain**. New York : David Mc Kay Company. อ้างถึงใน กวิน จารุจินดา. (2540) **ความเข้าใจของนักศึกษาไทยเกี่ยวกับบทบาทองค์กลางในการเลือกตั้งทั่วไป**. วิทยานิพนธ์ ร.ม. (สาขาวิชารัฐศาสตร์) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Boam, Rosemary and Sparrow Paul. (1992) **Designing and Achieving Competency: A Competency – Based Approach to Developing People and Organization**. Europe, UK : McGRAW-HILL Book.
- David C. McClelland. (1973) **Testing for Competence Rather than for “Intelligence”** [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <https://www.ei. Haygroup.com> (5 มกราคม 2559).
- Jurgen, Habermas. (1991) **On the Logic of the Social Sciences**. Originally appeared in Germany (1967). the fourth printing. Massachusetts Institute of Technology : translated by Shierry Weber Nicholzen and Jerry A. Stark.
- Kaplan, Abraham. (1998) **The Conduct of Inquiry : Methodology for behavioral science**. Originally published in 1964 by Chandler Publishing Company. New Jersey : Transaction Publishers, New Brunswick.

บรรณานุกรม (ต่อ)

McClelland, D.C. (1973) “Testing for competence rather than for Intelligence” **American Psychologist**. 28 page 1-14.

Spencer, Jr. LM. and S.M.Spencer. (1993) **Competence at work : Models for Superior Performance**. New York : John Wiley and Sons.

Tate, William. (1995) **Developing Managerial Competence : A Critical Guide to Methods and Materials**. Hampshire, UK : Gower Publishing.

Wikipedia. (ม.ป.ป) “**A non-governmental organization (NGO)**”[ออนไลน์] แหล่งที่มา : https://en.wikipedia.org/wiki/Non-governmental_organization (5 มกราคม 2559).

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

เกรียงศักดิ์ คุณวิเศษ (ว่าที่ร้อยตรี)	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด นครราชสีมา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2554
ขวัญวงศ์ พิกุลทอง	รองผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการ คุ้มครองเด็กแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2554
ณัฐวุฒิ บัวประทุม	พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพรบ.คุ้มครองเด็กพ.ศ. 2546 มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2555
โต สมบูรณ์ (พันตำรวจตรี)	พนักงานสอบสวน (สบ 3) สถานีตำรวจภูธร จังหวัดสมุทรปราการ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2554
นันทนา สมจันทร์	นักสังคมสงเคราะห์ สมาคมพิทักษ์เด็กกุ๊กเต๋ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2555
ปราณี เลิศไกร	ผู้ตรวจราชการ / อธิบดีกรมพัฒนาสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2554
ยุพิน อินทร์จ่อหอ	เจ้าหน้าที่ มูลนิธิคณะภคินีศรีชุมพาบาล ศูนย์ธารชีวิต สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2554

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ (ต่อ)

วรรณิ เกตุแก้ว	นักสังคมสงเคราะห์ พนักงานองค์กรพัฒนาเอกชน มูลนิธิคณะภคินีศรีชุมพาบาล ศูนย์ธารชีวิต สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2554
วรเทพ สกฤพิชัยรัตน์	อัยการจังหวัดประจำสำนักอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการจังหวัดสมุทรปราการ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2554
สุดธิดา พรเจริญ	นักสังคมสงเคราะห์ สหทัยมูลนิธิ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2555
แสงประทีป โกมลบุตร	ผู้อำนวยการศูนย์ฝึก และอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านกรุณา กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2554
องอาจ ศรีทอง (ร้อยตำรวจเอก)	รองสารวัตรจราจรสถานีตำรวจภูธรสำโรงเหนือ จังหวัดสมุทรปราการ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2554

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจเครื่องมือการวิจัย

- 1) รองศาสตราจารย์ ดร.ชัตติยา กรรณสูต Ph.D. (Social Studies and Social Policy) Walden University, USA. อาจารย์ประจำพิเศษ หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
- 2) อาจารย์สุพจน์ ธรรมา ว.บ.วารสารศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, น.บ.นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง และ ส.ส.ม.สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อาจารย์ประจำ หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
- 3) นายปราโมทย์ เอื้อจิตราเจริญ ส.ส.บ.สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสมุทรปราการ

ภาคผนวก ค

ผลการทดสอบ Reliability

ผลการทดสอบ Reliability ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านเด็ก ในแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ระดับคุณธรรม จริยธรรม ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ได้ค่า Alpha เท่ากับ .878 และค่า STANDARDIZED ITEM ALPHA = .891 รายละเอียดของแต่ละข้อความมีดังต่อไปนี้

ผลการทดสอบ Reliability ในแบบสอบถามส่วนที่ 2 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้ปฏิบัติหน้าที่

ข้อความที่	ค่าเฉลี่ยของ มาตรวัดถ้กลับ ข้อความ	ค่าความแปรปรวน ของมาตรวัดถ้กลับ ข้อความ	ค่าสหสัมพันธ์ Corrected Item-total	ค่าสหสัมพันธ์ พหุคูณกำลัง สอง	ค่าอัลฟา ถ้กลับ ข้อความ
1	61.7368	50.871	.203	.809	.886
2	61.5263	46.930	.439	.807	.877
3	62.0000	48.111	.529	.958	.870
4	61.4737	47.819	.621	.817	.867
5	61.2105	45.731	.798	.975	.859
6	61.5263	45.485	.682	.973	.863
7	62.1579	48.807	.420	.872	.875
8	61.2632	46.760	.705	.968	.863
9	61.5263	49.708	.284	.598	.883
10	61.2105	47.731	.668	.852	.865
11	61.2632	46.982	.778	.934	.862
12	61.2632	48.982	.645	.772	.868
13	61.2632	50.871	.398	.801	.875
14	61.1053	47.433	.786	.898	.862
15	61.2105	45.953	.697	.936	.863
16	61.1579	52.696	.100	.752	.887

ผลการทดสอบ Reliability ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านเด็ก ในแบบสอบถาม ส่วนที่ 3 ระดับความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 สมรรถนะด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ได้ค่า Alpha เท่ากับ .785 และค่า STANDARDIZED ITEM ALPHA = .800 รายละเอียดของแต่ละข้อความมีดังต่อไปนี้

ผลการทดสอบ Reliability ในแบบสอบถาม ส่วนที่ 3 ระดับความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 สมรรถนะด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์

ข้อความที่	ค่าเฉลี่ยของ มาตรวัดถ่วง ข้อความ	ค่าความแปรปรวน ของมาตรวัดถ่วง ข้อความ	ค่าสหสัมพันธ์ Corrected Item-total	ค่าสหสัมพันธ์ พหุคูณกำลัง สอง	ค่าอัลฟา ถ่วง ข้อความ
1	21.8947	4.766	.459	.604	.770
2	22.0000	4.667	.501	.411	.761
3	22.4737	3.819	.487	.390	.785
4	22.0000	4.111	.801	.777	.695
5	22.0000	4.111	.627	.736	.729
6	22.0000	4.778	.446	.521	.773

ผลการทดสอบ Reliability ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านเด็ก ในแบบสอบถาม ส่วนที่ 3 ระดับความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 สมรรถนะด้านพฤติกรรม ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ ได้ค่า Alpha เท่ากับ .953 และค่า STANDARDIZED ITEM ALPHA = .954 รายละเอียดของแต่ละข้อความมีดังต่อไปนี้

ผลการทดสอบ Reliability ในแบบสอบถาม ส่วนที่ 3 ระดับความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่

ข้อความที่	ค่าเฉลี่ยของ มาตรวัดถ่วง ข้อความ	ค่าความแปรปรวน ของมาตรวัดถ่วง ข้อความ	ค่าสหสัมพันธ์ Corrected Item-total	ค่าสหสัมพันธ์ พหุคูณกำลัง สอง	ค่าอัลฟา ถ่วง ข้อความ
1	38.8947	26.433	.865	.944	.946
2	39.1053	24.099	.906	.963	.944
3	38.6316	27.801	.591	.713	.956
4	38.6842	26.561	.796	.841	.949
5	38.8421	27.140	.610	.777	.956
6	39.0526	24.608	.891	.916	.944
7	38.8947	25.877	.824	.890	.947
8	38.8947	26.988	.764	.806	.950
9	38.8947	26.433	.865	.921	.946
10	39.0000	24.222	.918	.960	.943

ผลการทดสอบ Reliability ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านเด็ก ในแบบสอบถาม ส่วนที่ 3 ระดับความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 สมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ ได้ค่า Alpha เท่ากับ .852 และค่า STANDARDIZED ITEM ALPHA = .876 รายละเอียดของแต่ละข้อความมีดังต่อไปนี้

ผลการทดสอบ Reliability ในแบบสอบถาม ส่วนที่ 3 ระดับความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 สมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่

ข้อความที่	ค่าเฉลี่ยของ มาตรวัดถ่าลบ ข้อความ	ค่าความแปรปรวน ของมาตรวัดถ่าลบ ข้อความ	ค่าสหสัมพันธ์ Corrected Item-total	ค่าสหสัมพันธ์ พหุคูณกำลัง สอง	ค่าอัลฟา ถ่าลบ ข้อความ
1	29.8947	9.766	.685	.660	.826
2	29.7895	9.398	.711	.644	.821
3	29.8947	8.322	.848	.829	.799
4	30.3158	8.673	.430	.461	.882
5	29.4211	10.146	.561	.715	.839
6	29.6316	9.912	.624	.757	.832
7	29.6316	9.912	.624	.757	.832
8	29.7895	9.953	.534	.665	.840

ผลการทดสอบ Reliability ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านเด็ก ในแบบสอบถาม ส่วนที่ 4 ระดับ ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน ได้ค่า Alpha เท่ากับ .806 และค่า STANDARDIZED ITEM ALPHA = .807 รายละเอียดของแต่ละข้อความมีดังต่อไปนี้

ผลการทดสอบ Reliability ในแบบสอบถาม ส่วนที่ 4 ระดับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน

ข้อความที่	ค่าเฉลี่ยของ มาตรวัดถ่วง ข้อความ	ค่าความแปรปรวน ของมาตรวัดถ่วง ข้อความ	ค่าสหสัมพันธ์ Corrected Item-total	ค่าสหสัมพันธ์ พหุคูณกำลัง สอง	ค่าอัลฟา ถ่วง ข้อความ
1	25.1579	11.585	.324	.316	.815
2	25.4737	9.596	.595	.716	.771
3	25.2632	10.871	.513	.620	.786
4	25.1579	10.251	.558	.611	.778
5	25.3684	9.690	.595	.724	.771
6	25.7895	9.175	.643	.642	.761
7	25.2632	10.982	.588	.748	.778

ผลการทดสอบ Reliability ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านเด็ก ในแบบสอบถาม ส่วนที่ 4 ระดับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน ได้ค่า Alpha เท่ากับ .943 และค่า STANDARDIZED ITEM ALPHA = .951 รายละเอียดของแต่ละข้อความมีดังต่อไปนี้

ผลการทดสอบ Reliability ในแบบสอบถาม ส่วนที่ 4 ระดับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน

ข้อความที่	ค่าเฉลี่ยของ มาตรวัดถ่วง ข้อความ	ค่าความแปรปรวน ของมาตรวัดถ่วง ข้อความ	ค่าสหสัมพันธ์ Corrected Item-total	ค่าสหสัมพันธ์ พหุคูณกำลัง สอง	ค่าอัลฟา ถ่วง ข้อความ
1	30.3158	19.895	.926	.988	.926
2	30.2632	20.982	.944	.977	.926
3	30.3684	19.801	.956	.986	.923
4	30.3158	21.561	.853	.956	.932
5	30.2632	22.538	.788	.944	.937
6	30.1053	23.988	.645	.824	.946
7	30.5789	20.480	.719	.831	.943
8	30.5789	20.257	.693	.749	.947

ผลการทดสอบ Reliability ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านเด็ก ในแบบสอบถาม ส่วนที่ 4 ระดับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านการสงเคราะห์เด็ก ได้ค่า Alpha เท่ากับ .822 และค่า STANDARDIZED ITEM ALPHA = .894 รายละเอียดของแต่ละข้อความมีดังต่อไปนี้

ผลการทดสอบ Reliability ในแบบสอบถาม ส่วนที่ 4 ระดับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านการสงเคราะห์เด็ก

ข้อความที่	ค่าเฉลี่ยของ มาตรวัดถ่วง ข้อความ	ค่าความแปรปรวน ของมาตรวัดถ่วง ข้อความ	ค่าสหสัมพันธ์ Corrected Item-total	ค่าสหสัมพันธ์ พหุคูณกำลัง สอง	ค่าอัลฟา ถ่วง ข้อความ
1	25.8947	10.322	.394	.715	.896
2	25.7895	9.398	.816	.944	.853
3	25.9474	8.497	.818	.909	.845
4	25.6842	10.117	.592	.732	.875
5	26.0526	9.164	.808	.838	.851
6	26.2105	8.287	.800	.921	.847
7	26.3158	8.339	.611	.903	.883

ผลการทดสอบ Reliability ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านเด็ก ในแบบสอบถาม ส่วนที่ 4 ระดับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ระหว่างหน่วยงานของรัฐ และเอกชน ได้ค่า Alpha เท่ากับ .929 และค่า STANDARDIZED ITEM ALPHA = .939 รายละเอียดของแต่ละข้อความมีดังต่อไปนี้

ผลการทดสอบ Reliability ในแบบสอบถาม ส่วนที่ 4 ระดับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ข้อความที่	ค่าเฉลี่ยของ มาตรวัดถ้าลบ ข้อความ	ค่าความแปรปรวน ของมาตรวัดถ้าลบ ข้อความ	ค่าสหสัมพันธ์ Corrected Item-total	ค่าสหสัมพันธ์ พหุคูณกำลัง สอง	ค่าอัลฟาถ้า ลบข้อความ
1	26.0000	17.778	.662	.688	.931
2	26.2105	15.175	.814	.862	.914
3	26.3684	14.246	.845	.801	.911
4	26.2632	17.538	.677	.734	.929
5	26.2632	15.982	.890	.841	.911
6	26.5263	13.930	.885	.883	.906
7	26.4737	12.930	.842	.828	.918

ภาคผนวก ง

แบบสอบถาม

แบบสอบถามสำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านเด็ก

เรื่อง “ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546”

เรียน ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านเด็กทุกท่าน

แบบสอบถามฉบับนี้จัดสร้างขึ้นเพื่อประกอบการวิจัย ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก ผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กทุกท่านตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้มาจากท่านครั้งนี้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ผลของการศึกษาผู้วิจัยหวังว่า จะเป็นประโยชน์ต่อแนวทางการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับเด็ก และเยาวชน การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และสมรรถนะของผู้ปฏิบัติหน้าที่ เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนที่เป็นกำลังสำคัญของประเทศ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอความกรุณาท่านตอบข้อมูลตามความเป็นจริง โดยข้อมูลเหล่านี้จะไม่มีผลกระทบต่อท่าน โปรดแสดงความคิดเห็นต่างๆอย่างอิสระ

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่าน

ดร.อารีนา เลิศแสนพร

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของพนักงานเจ้าหน้าที่

กรุณาใส่เครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ท่านเลือกตอบ หรือเติมคำในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ระดับการศึกษา

1. อนุปริญญาตรี

2. ปริญญาตรี

3. ปริญญาโท

4. ปริญญาเอก

4. อาชีพ

1. นักสังคมสงเคราะห์

2. นักจิตวิทยา

3. เจ้าหน้าที่ NGO.

4. ครู/อาจารย์

5. ผู้พิพากษา/อัยการ

6. ตำรวจ

7. พนักงานคุมประพฤติ

8. นักกฎหมาย

9. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

10. อื่นๆ (ระบุ).....

5. ตำแหน่งงาน

 1. ระดับปฏิบัติงาน 2. ระดับบริหาร

6. ท่านมีประสบการณ์การทำงานด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก.....ปี

7. จำนวนครั้งที่ท่านเข้าอบรมด้านความรู้ เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก.....ครั้ง

8. ท่านอบรมความรู้ เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กครั้งสุดท้ายเมื่อปี พ.ศ.....

9. ท่านใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 เป็น

 1. กฎหมายหลักในการปฏิบัติงาน 2. กฎหมายรองในการปฏิบัติงาน**ส่วนที่ 2** ในฐานะที่ท่านทำหน้าที่ในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ท่าน

มีความคิดเห็นต่อระดับคุณธรรม จริยธรรม ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในระดับใด

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างแต่ละข้อให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับคุณธรรม จริยธรรม ของผู้ปฏิบัติหน้าที่	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด (5)	เห็นด้วย มาก (4)	เห็นด้วย ปานกลาง (3)	เห็นด้วย น้อย (2)	เห็นด้วย น้อยที่สุด (1)
1. การปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชนต้องยึดถือประโยชน์ สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นที่ตั้ง					
2. ท่านไม่เคยเลือกปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน ทั้งที่เป็น ผู้ถูกระทำ และเป็นผู้กระทำผิด					
3. การแสดงความเมตตาต่อเด็กและเยาวชนเป็นพื้นฐาน สำคัญในการช่วยเหลือมากกว่าการคำนึงถึงกฎหมาย					
4. การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนเป็นความละเอียดอ่อน จึงต้องปฏิบัติด้วยความเข้าใจ และสุภาพอ่อนโยน					
5. ท่านรู้สึกว่าเป็นสำนึกในหน้าที่ทุกครั้งที่มีการปฏิบัติ ต่อเด็กและเยาวชน					
6. การปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชนต้องคำนึงถึง ความรู้สึกผิดชอบชั่วดีในพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน มากกว่าการยึดถือตามกฎหมายเพียงอย่างเดียว					
7. ท่านยอมรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ว่าเป็นสมาชิก ของสังคมที่สามารถปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาได้					

ระดับคุณธรรม จริยธรรม ของผู้ปฏิบัติหน้าที่(ต่อ)	เห็นด้วย มากที่สุด (5)	เห็นด้วย มาก (4)	เห็นด้วย ปานกลาง (3)	เห็นด้วย น้อย (2)	เห็นด้วย น้อยที่สุด (1)
8.ท่านยินดีปรับทัศนคติของครอบครัว ชุมชน สังคม ให้ยอมรับเด็กที่กระทำผิด					
9.จิตวิญญาณของผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นสิ่งสำคัญใน การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน					
10. มโนธรรมเป็นเครื่องตัดสินใจที่ดีของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งต้องมีความคู่กับการปฏิบัติตามกฎหมาย					
11. อุทิศการณ์ของผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติ ต่อเด็กและเยาวชน					
12. ท่านรู้สึกได้ถึงคุณงามความดีภายใน ว่าจิตใจเต็มเปี่ยมไป ด้วยความสุขทุกครั้งที่ได้ช่วยเหลือเด็กและเยาวชน					
13.จรรยาบรรณในวิชาชีพเป็นพื้นฐานสำคัญในการปฏิบัติ หน้าที่ของทีมสหวิชาชีพ					
14.ความเคร่งครัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพก่อให้เกิดความ เชื่อถือ และไว้วางใจจากสังคมในการปฏิบัติหน้าที่ ต่อเด็กและเยาวชน					
15.ความเคร่งครัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพทำให้ได้รับ ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่จากภาคส่วนต่างๆ					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างแต่ละข้อให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546ของผู้ปฏิบัติหน้าที่	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด (5)	เห็นด้วยมาก (4)	เห็นด้วยปานกลาง (3)	เห็นด้วยน้อย (2)	เห็นด้วยน้อยที่สุด (1)
1.สมรรถนะด้านความรู้ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์					
1.การปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชนต้องมีความมุ่งมั่น และใช้ความพยายามอย่างสูง					
2. ความแม่นยำในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นสิ่งสำคัญ					
3.การตีความกฎหมายโดยเคร่งครัดเป็นสิ่งจำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่					
4.การวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูลของเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่จำเป็นต้องมี					
5.การเอาใจใส่ในรายละเอียดของเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่จำเป็นต้องมี					
6.การให้ความคิดเห็นเป็นสิ่งสำคัญในทีมสหวิชาชีพ					
2.สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่	เห็นด้วยมากที่สุด (5)	เห็นด้วยมาก (4)	เห็นด้วยปานกลาง (3)	เห็นด้วยน้อย (2)	เห็นด้วยน้อยที่สุด (1)
1. ความเข้าใจในสถานการณ์แวดล้อม ที่มีผลต่อพฤติกรรมของเด็ก เป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องคำนึงถึง					
2. การรับฟัง เข้าใจปัญหา และการตอบสนองความคาดหวังเป็นความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่					

2.สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ (ต่อ)	เห็นด้วยมากที่สุด (5)	เห็นด้วยมาก (4)	เห็นด้วยปานกลาง (3)	เห็นด้วยน้อย (2)	เห็นด้วยน้อยที่สุด (1)
3. การมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่					
4. การสื่อสารที่ดี เพื่อโน้มน้าว และจูงใจ เป็นความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่					
5. การวางแผน เป็นความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่					
6. การตัดสินใจ และการเลือกแนวทางแก้ปัญหา เพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์ เป็นความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่					
7. การใช้หลักเหตุผล เป็นความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่					
8. การเข้าใจในสภาวะทางร่างกายและจิตใจ ของเด็กและเยาวชนเป็นความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่					
9.การเข้าใจความหมายตรง ความหมายแฝง ความคิด และสภาวะอารมณ์ ของเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งจำเป็นของผู้ปฏิบัติหน้าที่					
10. ความเข้าใจในสถานการณ์แวดล้อม ที่มีผลต่อพฤติกรรมของเด็ก เป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องคำนึงถึง					
3.สมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่	เห็นด้วยมากที่สุด (5)	เห็นด้วยมาก (4)	เห็นด้วยปานกลาง (3)	เห็นด้วยน้อย (2)	เห็นด้วยน้อยที่สุด (1)
1.ท่านสามารถปรับเปลี่ยนความรู้สึกที่มีต่อเด็กและเยาวชน หากสถานการณ์แวดล้อม และพฤติกรรมของเด็กเปลี่ยนไป					
2.ท่านสามารถปรับวิธีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน ให้เหมาะสม หากสถานการณ์แวดล้อม และพฤติกรรมของเด็กเปลี่ยนไป					

3.สมรรถนะด้านทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ (ต่อ)	เห็นด้วยมากที่สุด (5)	เห็นด้วยมาก (4)	เห็นด้วยปานกลาง (3)	เห็นด้วยน้อย (2)	เห็นด้วยน้อยที่สุด (1)
3.ท่านคำนึงถึงความยืดหยุ่นในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน					
4.ท่านมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน					
5.ท่านคำนึงถึงศักยภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กและเยาวชน					
6.ท่านมีความมุ่งมั่นในการรักษาสิทธิของเด็กและเยาวชน					
7.ท่านสามารถปรับเปลี่ยนความรู้สึกที่มีต่อเด็กและเยาวชน หากสถานการณ์แวดล้อม และพฤติกรรมของเด็กเปลี่ยนไป					
8.ท่านสามารถปรับวิธีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนให้เหมาะสม หากสถานการณ์แวดล้อม และพฤติกรรมของเด็กเปลี่ยนไป					
9.ท่านคำนึงถึงความยืดหยุ่นในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน					
10.ท่านมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน					
11.ท่านคำนึงถึงศักยภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็กและเยาวชน					
12.ท่านมีความมุ่งมั่นในการรักษาสิทธิของเด็กและเยาวชน					
13.ท่านสามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างของทีมสหวิชาชีพในการวิเคราะห์สถานการณ์ และพฤติกรรมเด็กและเยาวชน					
14.การรักษาสัมพันธ์ภาพฉันมิตรเพื่อความสัมพันธ์ที่ดีในทีมสหวิชาชีพเป็นสิ่งจำเป็น					

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นด้านระดับความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างแต่ละข้อให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด (5)	เห็นด้วยมาก (4)	เห็นด้วยปานกลาง (3)	เห็นด้วยน้อย (2)	เห็นด้วยน้อยที่สุด (1)
1.ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน					
1. ห้ามมิ ให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศประเภทใดเกี่ยวกับเด็กหรือผู้ปกครองโดยเจตนาที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียงและเกียรติยศ					
2. เด็กมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำความผิด พนักงานเจ้าหน้าที่จะเข้าไปคุ้มครองสวัสดิภาพ มิให้ กระทำความผิดอีก					
3. การฟื้นฟู การสงเคราะห์ การเยียวยาเด็ก เป็นสิ่งสำคัญในการพิทักษ์สิทธิเด็ก มากกว่าการมุ่งเอาผิดต่อเด็ก					
4. หากผู้ปกครองทำทารุณกรรมหรือล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก กฎหมายให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปแยกตัวเด็กออกมา โดย ไม่จำเป็นต้อง ได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง					
5. หากศาลเห็นว่ามิเหตุจำเป็นเร่งด่วนเพื่อคุ้มครองเด็ก มิให้ ถูกกระทำทารุณกรรมอีก ศาลมีคำสั่งให้ตำรวจจับกุมผู้ที่เชื่อว่าจะกระทำทารุณกรรมแก่เด็กมากกว่าชั่งไว้มีกำหนดครั้งละไม่เกินสามสิบวัน					
6. การส่งเด็กไปสถานแรกรับ สถานพัฒนาและฟื้นฟู หรือสถานอื่นใด ระหว่างการสืบเสาะและพินิจ เพื่อหาวิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมให้กระทำได้ไม่เกินเจ็ดวัน แต่อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลขยายระยะเวลาออกไปรวมแล้วไม่เกินสามสิบวัน					
7. วิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กมุ่งเน้นการป้องกัน และช่วยเหลือมิให้เด็กตกอยู่ในอันตรายหรือถูกกระทำ หรืออยู่ในสภาวะที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด					

2.ด้านการส่งเสริมความประพฤติเด็กและเยาวชน	เห็นด้วยมากที่สุด (5)	เห็นด้วยมาก (4)	เห็นด้วยปานกลาง (3)	เห็นด้วยน้อย (2)	เห็นด้วยน้อยที่สุด (1)
1. ผู้ปกครองต้องระมัดระวังมิให้เด็กเข้าไปในสถานที่ใด อันจะจูงใจให้เด็กประพฤติตนไม่สมควร					
2. ผู้ปกครองต้องระมัดระวังมิให้เด็กออกนอกสถานที่อยู่อาศัยในเวลากลางคืน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นหรือไปกับผู้ปกครอง					
3. ผู้ปกครองต้องระมัดระวังมิให้เด็กคบค้าสมาคมกับบุคคลหรือคณะบุคคลที่จะชักนำไปในทางเสื่อมเสีย					
4. ห้ามเด็กในชุดนักเรียนเข้ามาใช้บริการร้านอินเทอร์เน็ต / ร้านเกมส์คอมพิวเตอร์ / ห้องร้องคาราโอเกะ ก่อนเวลาเลิกเรียน					
5. ห้ามมิให้เด็กซื้อ หรือเสพสุราหรือบุหรี่ยี่ห้อ หรือเข้าไปในสถานที่เฉพาะ เพื่อการจำหน่าย หรือเสพสุรา หรือสูบบุหรี่					
6. ห้ามผู้ปกครองใช้เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ไปซื้อสุรา หรือ บุหรี่					
7. การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาให้กระทำเท่าที่ควร เพื่อการอบรมสั่งสอน					
8. ผู้ปกครองต้องจัดให้เด็กได้ประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัด และความสนใจของเด็ก					
3.ด้านการสงเคราะห์เด็ก	เห็นด้วยมากที่สุด (5)	เห็นด้วยมาก (4)	เห็นด้วยปานกลาง (3)	เห็นด้วยน้อย (2)	เห็นด้วยน้อยที่สุด (1)
1. หากการเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองไม่เป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำ กฎหมายให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเข้าไปให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือและให้คำแนะนำ					
2. ผู้ปกครองต้องมาร่วมแก้ไขพฤติกรรมเด็ก มิได้มุ่งเอาผู้ปกครองมารับผิดจากการกระทำของเด็ก					

3.ด้านการสงเคราะห์เด็ก (ต่อ)	เห็นด้วยมากที่สุด (5)	เห็นด้วยมาก (4)	เห็นด้วยปานกลาง (3)	เห็นด้วยน้อย (2)	เห็นด้วยน้อยที่สุด (1)
3.มุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือแก่เด็ก เยาวชน และครอบครัวในด้านของสวัสดิการพื้นฐานทางด้านสุขภาพ พัฒนาการพฤติกรรม และความปลอดภัยแก่เด็ก					
4. มีการเตรียมครอบครัว เตรียมชุมชน หรือเตรียมสังคมรอบข้างของเด็กให้มีความพร้อมที่จะรับเด็กกลับไปก่อนที่จะดำเนินการคืนเด็กกลับสู่สังคมอีกครั้ง					
5. เด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ (มาตรา 32) ให้พิจารณาส่งเด็กเข้ารับการอุปการะในครอบครัวอุปถัมภ์ หรือในสถานแรกรับ หรือสถานสงเคราะห์ หรือฝึกหัดอาชีพในสถานพัฒนา และฟื้นฟูโดยได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง					
6. กองทุนคุ้มครองเด็ก เป็นทุนใช้จ่ายในการสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งครอบครัว และครอบครัวอุปถัมภ์ มีความครอบคลุมดีแล้ว					
7. กองทุนคุ้มครองเด็กให้การสนับสนุนเป็นรายบุคคล และรายโครงการ มีความเหมาะสมดีแล้ว					
4.ด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ระหว่างหน่วยงานของรัฐ และเอกชน	เห็นด้วยมากที่สุด (5)	เห็นด้วยมาก (4)	เห็นด้วยปานกลาง (3)	เห็นด้วยน้อย (2)	เห็นด้วยน้อยที่สุด (1)
1. ประชาชนที่พบเห็นเด็กถูกทารุณกรรมหรือล่วงละเมิดทางเพศต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในเบื้องต้น					
2. พนักงานเจ้าหน้าที่มีบทบาทในการเสริมสร้างให้ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกิดความรู้ความเข้าใจ เข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทในกระบวนการคุ้มครองเด็ก					
3. การปฏิบัติงานคุ้มครองเด็ก ดำเนินการในรูปแบบสหวิชาชีพมีความเหมาะสมดีแล้ว					

4.ด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ระหว่างหน่วยงานของรัฐ และเอกชน(ต่อ)	เห็นด้วยมากที่สุด (5)	เห็นด้วยมาก (4)	เห็นด้วยปานกลาง (3)	เห็นด้วยน้อย (2)	เห็นด้วยน้อยที่สุด (1)
4. การระดมทรัพยากรทุกภาคส่วนเข้ามา ปกป้องคุ้มครองเด็ก โดยอาศัยการดำเนินงานแบบ สหวิชาชีพเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก					
5. วิธีการส่งเสริมความประพฤติกู้ม่งเน้นบทบาทในเชิงรุกของทีมสหวิชาชีพที่จะป้องกันปัญหาเด็กนักเรียนหรือนักศึกษามีความประพฤติที่ไม่เหมาะสม					
6.เมื่อพบว่ามีกรกระทำทารุณกรรมต่อเด็ก ทีมสหวิชาชีพของจังหวัด จะเข้าไปสืบค้นข้อเท็จจริงเพื่อประเมินสภาวะของเด็ก ครอบครัว และชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลในทางคดี					
7. คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดมีการติดตามประเมินผลสภาวะของเด็ก ครอบครัว และชุมชน เพื่อการวางแผนคืนเด็กกลับสู่ครอบครัวเดิมของเด็ก หรือครอบครัวญาติ					

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านเด็ก (เชิงคุณภาพ)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของพนักงานเจ้าหน้าที่

1. ท่านมีอาชีพ
2. ตำแหน่งงานในปัจจุบัน.....
3. ท่านมีประสบการณ์การทำงานด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก.....ปี
4. ท่านเข้าอบรมด้านความรู้ เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก.....ครั้ง ครั้งสุดท้ายเมื่อปี พ.ศ
5. ภาระงานที่ท่านกำลังปฏิบัติอยู่ท่านได้ใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ 2546 เป็น กฎหมายหลัก หรือกฎหมายรองในการปฏิบัติงาน.....

ส่วนที่ 2 ระดับคุณธรรม จริยธรรม ของผู้ปฏิบัติหน้าที่

1. การปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชนท่านได้ยึดถือประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนด้านใดบ้าง
2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อคำกล่าวที่ว่า “การปฏิบัติต่อเด็ก และเยาวชน ต้องมีความเมตตา ไม่เลือกปฏิบัติ และ เป็นความละเอียดอ่อน”
3. ในระหว่างความรู้สึกผิดชอบชั่วดีในพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนกับการยึดถือตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
ท่านให้น้ำหนักสิ่งใดมากกว่ากัน เพราะเหตุใด
4. ท่านพร้อมที่จะปรับทัศนคติของครอบครัว ชุมชน สังคมให้ยอมรับเด็กที่กระทำผิดได้ หรือไม่ และอย่างไร
5. ท่านคิดว่าความเคร่งครัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพมีส่วนในการสร้างความเชื่อถือ และไว้วางใจจากสังคมในการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชนมากน้อยเพียงใด

ส่วนที่ 3 ความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่

1. ท่านมีความมุ่งมั่น และใช้ความพยายามอย่างสูงในการปฏิบัติหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชน
2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อความแม่นยำในการตีความกฎหมายโดยเคร่งครัดเมื่อมีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน
3. ท่านไม่เคยละเลยในรายละเอียดของเด็กและเยาวชน
4. ท่านมีความใฝ่รู้ในการแสวงหาข้อมูลเชิงลึก เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนบ่อยครั้งหรือไม่ เพราะเหตุใด
5. ท่านรับฟัง เข้าใจปัญหา และพยายามตอบสนองความคาดหวังของเด็กและเยาวชน เพราะเหตุใด
6. ท่านคำนึงถึงการตัดสินใจ และการเลือกแนวทางแก้ปัญหา เพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์หรือไม่เพราะเหตุใด

ส่วนที่ 3 ความสามารถของผู้ปฏิบัติหน้าที่ (ต่อ)

7. ท่านสามารถปรับเปลี่ยนความรู้สึกที่มีต่อเด็กและเยาวชน หากสถานการณ์แวดล้อม และพฤติกรรมของเด็กเปลี่ยนแปลงไป หรือไม่
8. ท่านคำนึงถึงความยืดหยุ่นในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนตลอดเวลา เพราะเหตุใด
9. ท่านมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนหรือไม่
10. ท่านมีความมุ่งมั่นในการรักษาสิทธิของเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ 4 ความรู้ ความเข้าใจในตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

1. ท่านคิดว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังคงมีความทันสมัยอยู่ในภาวะการณปัจจุบันหรือไม่
2. ท่านคิดว่า พระราชบัญญัติฉบับนี้สามารถใช้ได้จริงในทางปฏิบัติหรือไม่
3. ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านเด็ก ท่านเห็นว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้มีส่วนสำคัญที่ทำให้ท่านสามารถปฏิบัติงานได้สะดวก หรือไม่
4. ท่านคิดว่ายังมีอะไรบ้างที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการทำงานด้านเด็ก

ภาคผนวก จ
เอกสารรับรอง คณะกรรมการจริยธรรม
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

เอกสารรับรอง

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วันที่ 20 มกราคม 2554

ชื่อเรื่อง ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ชื่อนักวิจัย/หัวหน้าโครงการ อาจารย์ ดร. อาริษา เลิศแสนพร
คณะวิชา/หลักสูตร คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ขอรับรองว่า งานวิจัยดังกล่าวข้างต้นได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบโดยสอดคล้องกับ
ประกาศเสลซิงกิ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ลงนาม

(รองศาสตราจารย์ ดร. จริยาวัตร คมพยัคฆ์)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วันที่รับรอง

20 มกราคม 2554

เลขที่รับรอง

อ.028/2554

ภาคผนวก ฉ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ และ
หนังสือตอบรับอนุญาตให้เก็บข้อมูล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

๑๕๑ ถนนเทวัญ แขวงวัดบางพลีใหญ่ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

โทร. ๐-๒๖๒๑-๕๖๕๖-๕ โทรสาร ๐-๒๖๒๑-๕๖๕๕๕

โทร. ๐-๒๖๒๑-๕๖๕๖-๕ โทรสาร ๐-๒๖๒๑-๕๖๕๕๕

http://www.kmutt.ac.th

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

๑๕/๑๕ ถนนบางนา-ตราด กิโลเมตรที่ ๑๕

อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ๑๐๕๕๐

โทร. ๐-๒๓๑๒-๖๓๐๐ โทรสาร ๐-๒๓๑๒-๖๒๓๓

http://www.hcu.ac.th

ที่ มคอ. 0109//๕2

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. แบบสอบถามเรื่อง “ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖” จำนวน 1 ชุด
 2. แนวทางการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านเด็ก จำนวน 1 ชุด
 3. สำเนาเอกสารรับรองคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 1 ฉบับ
 4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิม

พระเกียรติ โดย อาจารย์ ดร.อารีนา เลิศแสนพร อาจารย์ประจำ ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ให้จัดทำวิจัยเรื่อง “ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖” เพื่อให้การดำเนินการวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้อาจารย์ ดร.อารีนา เลิศแสนพร ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ พร้อมหนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยตามหลักจริยธรรมคำประกาศเฮลซิงกิ ที่ผู้เข้าร่วมโครงการจำเป็นต้องลงนามยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยด้วย โดยผู้วิจัยขออนุญาตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัด

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้แนวทางการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านเด็ก พร้อมหนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยตามคำประกาศเหตุผลซึ่งกึ่งที่ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องลงนามก่อน การสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้บริหารกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 อาทิ ผู้อำนวยการสำนักงาน เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด เป็นต้น

ทั้งนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัย จะเก็บรักษาเป็นความลับและนำเสนอผลการศึกษา ในภาพรวมเท่านั้น การดำเนินโครงการวิจัยนี้ มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาแนวทางการจัดบริการ สวัสดิการสังคมสำหรับเด็กและเยาวชน การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และสมรรถนะของพนักงาน เจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านเด็ก อันเป็นกลไกที่สำคัญยิ่งต่อการขับเคลื่อนการคุ้มครองสวัสดิภาพ เด็กและเยาวชน เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนที่เป็นกำลังสำคัญของประเทศ

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลงานวิจัยตามแนวทางดังกล่าว และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางนวลโย วัฒนกุล)

คณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

สำนักงานเลขาธิการคณะ

โทร. 0 2312-6300 ต่อ 1177

โทรสาร 0 2312-6418

ที่ พม ๐๒๐๘/ ๖๖๖๖

ถึง คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

ตามหนังสือที่ มฉก. ๐๑๐๙/๑๗๒ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ขอความร่วมมือเพื่อเก็บข้อมูลวิจัย เรื่อง ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖ ณ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัด นั้น

ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนโดยรวม จึงอนุญาตให้ดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว ณ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัด หากมีข้อสงสัยประการใด สามารถติดต่อนางสาวนันท์นภัส การะเกตุ นักพัฒนาสังคมชำนาญการ (ผู้ประสานโครงการวิจัย) โทรศัพท์ ๐ ๒๓๐๖ ๘๗๓๑ และ ๐๘ ๖๕๐๐ ๘๖๕๑

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มีนาคม ๒๕๕๔

สำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กลุ่มการวิจัยและพัฒนา

โทร. ๐ - ๒๓๐๖ - ๘๗๓๐ - ๑

โทรสาร. ๐ - ๒๓๐๖ - ๘๗๓๐

วิทยาลัยเทคโนโลยี
 ๒๒๑ ถนนนันทน์นคร เขตป้อมปราบฯ
 กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐
 โทร. ๐-๒๑๒๑-๗๐๗๖-๕ โทรสาร ๐-๒๑๒๑-๗๐๗๕
 http://www.lcu.ac.th

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

๑๘/๑๘ ถนนบางนา-ตราด กิโลเมตรที่ ๑๘
 อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ๑๐๕๕๐
 โทร. ๐-๒๓๑๒-๖๓๐๐ โทรสาร ๐-๒๓๑๒-๖๓๓๖
 http://www.lcu.ac.th

ที่ มคอ. 0109/156

17 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

เรียน อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. แบบสอบถามเรื่อง “ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546” จำนวน 1 ชุด
 2. แนวทางการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านเด็ก จำนวน 1 ชุด
 3. สำเนาเอกสารรับรองคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 1 ฉบับ
 4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิม

พระเกียรติ โดย อาจารย์ ดร.อารีนา เลิศแสนพร อาจารย์ประจำ ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ให้จัดทำวิจัยเรื่อง “ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546” เพื่อให้การดำเนินการวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม จึงใคร่ขอกความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้อาจารย์ ดร.อารีนา เลิศแสนพร ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ พร้อมหนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยตามหลักจริยธรรมคำประกาศเฮลซิงกิ ที่ผู้เข้าร่วมโครงการจำเป็นต้องลงนามยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยด้วย โดยผู้วิจัยขออนุญาตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดบ้านพักเด็กและครอบครัว ทุกจังหวัด และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัด

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้แนวทางการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านเด็ก พร้อมหนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วม โครงการวิจัยตามคำประกาศเฮลซิงกิที่ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องลงนามก่อน การสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้บริหารกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการที่ปฏิบัติหน้าที่ เกี่ยวข้องกับการใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 อาทิ ผู้อำนวยการสำนักงานเลขานุการ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ หัวหน้างานพักเด็กและครอบครัว พัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์จังหวัด และผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด เป็นต้น

ทั้งนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัย จะเก็บรักษาเป็นความลับและนำเสนอผลการศึกษา ภาพรวมเท่านั้น การดำเนินโครงการวิจัยนี้ มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาแนวทางการจัดบริการ สวัสดิการสังคมสำหรับเด็กและเยาวชน การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และสมรรถนะของพนักงาน เจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านเด็ก อันเป็นกลไกที่สำคัญยิ่งต่อการขับเคลื่อนการคุ้มครองสวัสดิภาพ เด็กและเยาวชน เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนที่เป็นกำลังสำคัญของประเทศ

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลงานวิจัยตามแนวทางดังกล่าว และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางนวลใจ วัฒนกุล)

คณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

สำนักงานเลขานุการคณะ

โทร. 0 2312-6300 ต่อ 1177

โทรสาร 0 2312-6418

ที่ พม ๐๓๐๓/ ๑๑๗๙

สำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
ถนนกรุงเกษม กทม. ๑๐๑๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง อนุญาตให้เก็บข้อมูลวิจัย

เรียน อธิการบดี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

อ้างถึง หนังสือที่ มฉก. ๐๑๐๙/๑๕๖ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย เรื่อง ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ในหน่วยงานบ้านพักเด็กและครอบครัวทุกจังหวัด นั้น

สำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา จึงอนุญาตให้คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดย อาจารย์ ดร. อาริษา เลิศแสนพร ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางเสาวนีย์ โชมพัตร)

ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก

ส่วนส่งเสริมและประสานงานบ้านพักเด็กและครอบครัว

โทร. ๐ ๒๖๕๙ ๖๒๘๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๘๘๓

ภาคผนวก ช
หนังสือขอความอนุเคราะห์ และ
หนังสือตอบรับอนุญาตการสอบถามประชากรกลุ่มตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
HUACHIEW CHALERM PRAKIET UNIVERSITY
18/18 ถนนบางนา-ตราด กม.ที่ 18 อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540
18/18 Bangna-Trad Road, k.m. 18, Bangplee District, Samutprakarn 10540, THAILAND
โทร. 0-2312-6300-73 โทรสาร 0-2312-6237 Tel. (662) 312-6300-73 Fax. (662) 312-6237
http://www.hcu.ac.th

เรียนรู้อะไรก็ได้

ที่ มจก.0109/134

10 มีนาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจำนวนนักสังคมสงเคราะห์

เรียน ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

อ้างถึง หนังสือที่ มจก.0109/172 ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2554

หนังสือที่ พม.0208/1120 ลงวันที่ 22 มีนาคม 2554

ตามที่หนังสือที่อ้างถึง คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ทำหนังสือขออนุญาตให้ ดร.อารีนา เลิศแสนพร อาจารย์ประจำ รวบรวมข้อมูลจัดทำวิจัย เรื่อง “ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546” โดยได้มีหนังสือตอบกลับที่ พม.0208/1120 ลงวันที่ 22 มีนาคม 2554 ให้อนุญาตดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว ตามความแจ้งแล้วนั้น

ในการนี้ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม โดยผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีนา เลิศแสนพร ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัด ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมีนาคม 2554 ถึงช่วงเดือนกรกฎาคม 2555 ทั้งนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

บัดนี้ การดำเนินการวิจัยอยู่ในช่วงการปรับปรุงแก้ไข โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการปรับปรุงข้อมูลในส่วนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จึงใคร่ขอข้อมูลจำนวนนักสังคมสงเคราะห์ทุกจังหวัดที่ผู้วิจัยได้รับอนุญาตให้ดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัยณ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัด โดยเป็นจำนวนข้อมูลนักสังคมสงเคราะห์รวมทุกจังหวัด ใน ช่วงปี พ.ศ. 2553 -2556 เพื่อนำมาคำนวณสัดส่วนประชากร(N) กับกลุ่มตัวอย่าง (n) ให้เป็นไปตามหลักการคำนวณสัดส่วนประชากรตามหลักวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์นวลใย วัฒนกุล)

คณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

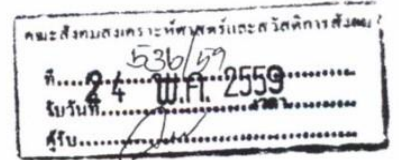
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

โทร. 02 312 6300 ต่อ 1177

ผู้วิจัยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีนา เลิศแสนพร

โทร. 081 731 - 8869, 084 663 - 7756

วิทยาเขตยศเล่ 121 ถนนอนันตนาถ เขตบ่อมปราบฯ กรุงเทพฯ 10100 โทร.0-2621-7070-4 โทรสาร 0-2621-7035 http://www.hcu.ac.th

ที่ พม ๐๒๐๑/๒๓๒๕

ถึง คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

ตามสำเนาหนังสือที่ มฉก. ๐๑๐๙/๑๓๔ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๙ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจำนวนนักสังคมสงเคราะห์ ในสังกัดสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัด เพื่อทำวิจัยเรื่อง “ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖” โดยเป็นจำนวนข้อมูลนักสังคมสงเคราะห์ทุกจังหวัด เพื่อนำมาคำนวณสัดส่วนประชากร กับกลุ่มตัวอย่าง ให้เป็นไปตามหลักการคำนวณสัดส่วนประชากรตามหลักวิชาการต่อไป นั้น

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอแจ้งจำนวนนักสังคมสงเคราะห์ในสังกัดสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัด มีจำนวน ๒๗๙ คน มาเพื่อดำเนินการต่อไป

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักบริหารกลาง

กลุ่มการพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล

โทร. ๐ ๒๖๕๙ ๖๔๔๘

โทรสาร. ๐ ๒๖๕๙ ๖๔๔๗

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

HUACHIEW CHALERM PRAKIET UNIVERSITY

18/18 ถนนบางนา-ตราด,กม.ที่18 อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540

18/18 Bangna-Trad Road, k.m. 18, Bangplee District, Samutprakarn 10540, THAILAND

โทร. 0-2312-6300-73 โทรสาร 0-2312-6237 Tel. (662) 312-6300-73 Fax. (662) 312-6237

http://www.hcu.ac.th

เรียนรู้ออนไลน์

ที่ มฉก.0109/135

10 มีนาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลเด็ก นักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์

เรียน อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน

อ้างถึง หนังสือที่ มฉก.0109/156 ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2554

หนังสือที่ พม.0307/1198 ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2554

ตามที่หนังสือที่อ้างถึง คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ทำหนังสือขออนุญาตให้ ดร.อารีนา เลิศแสนพร อาจารย์ประจำ รวบรวมข้อมูลจัดทำวิจัย เรื่อง “ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546” โดยได้มีหนังสือตอบกลับที่ พม.0307/1198 ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2554 โดยสำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก ให้อนุญาตดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว ตามความแจ้งแล้วนั้น

ในการนี้ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม โดยผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีนา เลิศแสนพร ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากหน่วยงานบ้านพักเด็กและครอบครัวทุกจังหวัด ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมีนาคม 2554 ถึงช่วงเดือนกรกฎาคม 2555 ทั้งนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

บัดนี้ การดำเนินการวิจัยอยู่ในช่วงการปรับปรุงแก้ไข โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการปรับปรุงข้อมูลในส่วนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จึงใคร่ขอข้อมูลจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลเด็ก นักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์ สังกัดหน่วยงานบ้านพักเด็กและครอบครัวทุกจังหวัด ที่ผู้วิจัยได้รับอนุญาตให้ดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัย โดยเป็นจำนวนข้อมูลเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลเด็ก นักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์ ในช่วงปี พ.ศ. 2553 - 2556 เพื่อนำมาคำนวณสัดส่วนประชากร(N) กับกลุ่มตัวอย่าง (n) ให้เป็นไปตามหลักการคำนวณสัดส่วนประชากรตามหลักวิชาการต่อไป

อนึ่ง ผู้วิจัยเห็นว่าฐานข้อมูลจำนวนพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 เป็นความจำเป็นยิ่งในการนำมาใช้ในการศึกษาด้วย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ ข้อมูลจำนวนพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ในช่วงปี พ.ศ. 2553 - 2556 ด้วย เพื่อนำมาประกอบการคำนวณสัดส่วนประชากรตามหลักวิชาการต่อไป

/ ในการนี้

ในการนี้ การดำเนินการวิจัยได้ล่วงเลยมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ผู้วิจัยอยู่ในระหว่างการปรับปรุงรายงานการวิจัย จึงใคร่ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องในงานด้านการพัฒนาพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เพื่อนำมาใช้ในการอภิปรายผลการศึกษาให้มีความเป็นปัจจุบันมากขึ้น และเพื่อทราบสถานการณ์และแนวโน้มการปรับปรุง และการนำพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และเยาวชน โดยจักได้ประสานวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์นวลใย วัฒนกุล)

คณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม

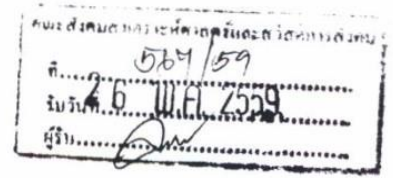
02 312 6300 ต่อ 1177

ผู้วิจัยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีนา เลิศแสนพร

โทร. 081 731 - 8869, 084 663 - 7756

กคค.

ที่ พม ๐๓๐๔/๕๕๓๕

กรมกิจการเด็กและเยาวชน
๖๑๘/๑ ถนนนิคมมักกะสัน เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอส่งข้อมูลจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลเด็ก นักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์
เรียน คณะบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
อ้างถึง หนังสือที่ มฉก.๐๑๐๙/๑๓๕ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลเด็ก นักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์สังกัดหน่วยงานบ้านพักเด็กและครอบครัวทุกจังหวัด และข้อมูลจำนวนพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ จากกรมกิจการเด็กและเยาวชน เพื่อประกอบการทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ นั้น

เพื่อให้การดำเนินการวิจัย เรื่อง ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ บรรลุวัตถุประสงค์ กรมกิจการเด็กและเยาวชน จึงขอส่งข้อมูลจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลเด็ก นักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์ สังกัดหน่วยงานบ้านพักเด็กและครอบครัวทุกจังหวัด และข้อมูลจำนวนพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังนี้

๑) บ้านพักเด็กและครอบครัว ๗๗ จังหวัด

นักสังคมสงเคราะห์	จำนวน ๒๐๕ คน
นักพัฒนาสังคม	จำนวน ๒๐๗ คน
นักจิตวิทยา	จำนวน ๖๔ คน
นักพัฒนาการเด็ก	จำนวน ๓ คน
เจ้าหน้าที่พัฒนาสังคม	จำนวน ๗๓ คน
เจ้าพนักงานพัฒนาสังคม	จำนวน ๑๗ คน
ครูฝึกอาชีพสงเคราะห์	จำนวน ๒ คน
พนักงานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก	จำนวน ๙ คน
พนักงานบริการ	จำนวน ๖๕ คน
พี่เลี้ยง	จำนวน ๓๘ คน
ผู้ดูแลเด็กเล็ก	จำนวน ๑ คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน ๖๘๔ คน

/๒) พนักงานเจ้าหน้าที่...

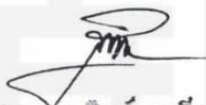
๒) พนักงานเจ้าหน้าที่ในการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖

อยู่ระหว่างปฏิบัติหน้าที่	จำนวน ๔๒๔ คน
อยู่ระหว่างรอต่ออายุบัตร	จำนวน ๕๑๗ คน
อยู่ระหว่างขึ้นทะเบียน	จำนวน ๑๑๔ คน
ไม่สามารถติดต่อได้ และอื่นๆ	จำนวน ๖๙๙ คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน ๑,๗๕๔ คน

ทั้งนี้ หากการดำเนินการวิจัย เรื่อง ปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดบริการสังคมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖ แล้วเสร็จ กรมกิจการเด็กและเยาวชนขอความอนุเคราะห์ผลการวิจัยดังกล่าว เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการดำเนินงานด้านการคุ้มครองเด็กและเยาวชน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายมานิตย์ มณีธรรม)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน

กองคุ้มครองเด็กและเยาวชน
กลุ่มการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ
โทร. ๐ ๒๒๕๕ ๕๘๕๐ ต่อ ๒๓๗
โทรสาร ๐ ๒๖๕๑ ๗๘๒๕

ภาคผนวก ซ
ประวัติย่อผู้วิจัย

ภาคผนวก ข

ประวัติย่อผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

ชื่อ - นามสกุล

ผศ.ดร.อารีนา เลิศแสนพร

ประวัติการศึกษา

สส.บ. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Ph.D. Candidate (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

DPA. (Public Administration) University of Northern

Philippines.

สถานที่ติดต่อ

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

โทรศัพท์ 0-23126-300 ต่อ 1177

Email: arena.jena@gmail.com